PRAWO ODDŁUŻENIOWE

DLA

ROLNICTWA

Z uwzględnieniem rozporządzeń wykonawczych i jednolitego tekstu ust. o urzędach rozjemczych

rowidz alfabetyczny

WYDZIAŁOWA BIBLIOTEKA PRAWNICZA U.J.
XXI-1935-001

Lwów 1935.
MAKSYMILJAN BODEK
sięgarnia Nakładowa
ul. Batorego l. 12.

213/33 o umorzeniu dochodu 448/35 - o wierzyt. hip. zaberp
hip. pośr. umowy ... Skarbu zamkowe zaberp. nie niemcy. wiej
nie mogą być wymagane przed dniem 1.1.1938. - nie dotyc
wierzyt. powstałych po 1.VII.1932 - med. Sąsz - ajenci d
o wierzyt. zaberp. nie niemcy. wiejskich - Um. Rozj. ... Niem
mogą opłacone. -

PRAWO ODDŁUŻENIOWE

DLA

ROLNICTWA

Z uwzględnieniem rozporządzeń wykonawczych i jednolitego tekstu ust. o urzędach rozjemczych.

Skorowidz alfabetyczny

59/36 - jednolity tekst

Wydz. Bibl. Prawnicza
1806141966

Lwów 1935.
Dr. MAKSYMILJAN BODEK
Księgarnia Nakładowa
ul. Batorego l. 12.

ADWOKAT
Alexander Lechowicz
w Zakopanem

WYDZIAŁOWA BIBLIOTEKA PRAWNICZA
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
NR INWENTARZA
40590
SYGNATURA
XXI-1935-201

Drukarnia „Alfa“ Lwów, Blacharska 8.

jednolity tekst poz. 59/36

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

841/34

D. U. R. P. Nr. 94, poz. 841:

O KONWERSJI I UPORZĄDKOWANIU DŁUGÓW ROLNICZYCH.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz: 221) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

PRZEPISY OGÓLNE.

ART. 1. (1) Długiem rolniczym w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest dług posiadacza gospodarstwa wiejskiego:

1) pozostający w związku z nabyciem, rozporządzeniem lub prowadzeniem takiego gospodarstwa, lub

2) pochodzący z tytułu indosu albo poręczenia, bez względu na to, w jakiej formie prawnej zostało ono udzielone.

(2) Domniemywa się, że każdy dług, obciążający posiadacza gospodarstwa wiejskiego, którego głównym zawodem jest prowadzenie tego gospodarstwa, jest długiem rolniczym. Ciężar dowodu przeciwnego spoczywa na wierzycielu.

ART. 2. (1) Za gospodarstwa wiejskie rozporządzenie niniejsze uważa gospodarstwa rolne, leśne, ogrodowe, nasienne, hodowlane, pszczelne i rybne za posiadaczy zaś tych gospodarstw — ich właścicieli, użytkowników i dzierżawców.

(2) Zakłady i warsztaty przemysłowe, prowadzone w zakresie gospodarstw wiejskich, uważa się za ich część składową.

ART. 3. (1) W rozumieniu rozporządzenia niniejszego:

1) gospodarstwami grupy A są gospodarstwa o obszarze, nieprzewyższającym 50 ha; Ministrowie Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych mogą w drodze rozporządzeń zaliczyć w poszczególnych okręgach do gospodarstw tej grupy także gospodarstwa o obszarze od 50 do 100 ha;

2) gospodarstwami grupy B są gospodarstwa o obszarze, przewyższającym normy, oznaczone w pkt. 1), lecz nie większym niż 500 ha; Ministrowie Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych mogą w drodze rozporządzeń zaliczyć w poszczególnych okręgach do gospodarstw tej grupy także gospodarstwa o obszarze od 500 do 1000 ha;

3) gospodarstwami grupy C są gospodarstwa o obszarze, przewyższającym normy, oznaczone w pkt. 2)

(2) Ministrowie Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych mogą w drodze rozporządzeń podwyższać granice obszaru, ustalonego dla poszczególnych kategoryj gospodarstw, bądź dla poszczególnych okręgów gospodarczych, bądź w poszczególnych przypadkach gospodarczo uzasadnionych. Podwyższenie to nie może jednak przewyższać 30% obszarów, określonych w ust. (1).

(3) Gospodarstwo ogrodowe, prowadzone w sposób handlowy na obszarze do 50 ha, może być zaliczone orzeczeniem urzędu rozjemczego do grupy B.

(4) Przy ustalaniu obszaru gospodarstwa:

1) należy uwzględnić łączny obszar wszystkich wiejskich jednostek gospodarczych, będących w posiadaniu jednej osoby;

2) w przypadku, gdy spadek nie został podzielony, uważa się, że każdy ze spadkobierców i zapisobierców nieruchomości posiada obszar stosunkowy do wysokości swego udziału, jeżeli współwłasność istniała w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego;

3) nie zalicza się gruntów, objętych parcelacją, dokonywaną zgodnie z przepisami obowiązującemi, jeżeli co do tych gruntów zawarte już zostały umowy sprzedaży lub przedwstępne umowy sprzedaży, przyczem w tym ostatnim przypadku przepis punktu niniejszego może być zastosowany tylko po stwierdzeniu przez właściwego starostę, że obszar, niepodlegający zaliczeniu, znajduje się już w faktycznem posiadaniu nabywcy;

4) na podstawie odpowiedniego zaświadczenia właściwego starosty nie zalicza się nieużytków oraz gruntów, odstąpionych dla zlikwidowania służebno-

ści, choćby przeniesienie własności tych gruntów jeszcze nie nastąpiło;

5) nie zalicza się gruntów, zbytych po wejściu w życie rozporządzenia niniejszego.

ART. 4. (1) Przepisy rozporządzenia niniejszego, dotyczące zmiany wysokości sumy dłużnej, oprocentowania, terminu lub sposobu jej zapłaty, konwersji jej na kredyt długoterminowy i wszelkich innych ulg, odnoszą się — w braku odmiennego przepisu szczególnego—wyłącznie do długów rolniczych, powstałych przed dniem 1 lipca 1932 r.

(2) Jeżeli zobowiązanie zaciągnięte zostało w drodze umowy rachunku bieżącego, za dług powstały przed tą datą uważa się niespłaconą należność, równą saldu na dzień 30 czerwca 1932 r.

(3) Wystawienie przez dłużnika nowych obligów, w celu wymiany w części lub całości obligów dawniej wydanych, lub pokrycia dawniej zaciągniętych zobowiązań — choćby nawet było dokonane w trybie odnowienia zobowiązania — nie jest w rozumieniu rozporządzenia niniejszego zaciągnięciem nowego długu.

ART. 5. Jeżeli przy powstaniu długu rolniczego walutę pobrał posiadacz gospodarstwa wiejskiego, wszelkie ulgi, dotyczące obniżenia oprocentowania i ustalenia terminu spłaty tego długu, rozciągają się na współzobowiązanych posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz na innych współzobowiązanych, jeżeli ci ostatni, zaciągając zobowiązanie, nie pobrali waluty.

ART. 6. (1) Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, rozporządzenie niniejsze nie stosuje się do wierzytelności i długów:

1) Skarbu Państwa,

2) instytucyj ubezpieczeń społecznych,
3) związków samorządu terytorjalnego,
4) Banku Polskiego,
5) instytucyj kredytu długoterminowego,
6) banków, przedsiębiorstw i instytucyj państwowych lub komunalnych oraz ogólnie użytecznych przedsiębiorstw osadniczych w województwie śląskiem,
7) przedsiębiorstw bankowych, wymienionych w art. 2, 3 i 119 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321),
8) Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Warszawie, komunalnych kas oszczędności, Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie i Ukraińskiej Szczadnyci w Przemyślu,
9) gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych,
10) spółdzielni kredytowych, należących do związków rewizyjnych, których listę ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

(2) Nawet bez przepisu szczególnego wierzytelności osób i instytucyj, wymienionych w ust. (1), podlegają przepisom rozporządzenia niniejszego, jeżeli zostały nabyte przez te osoby lub instytucje po dniu 1 lipca 1932 r. od osób lub instytucyj innych, aniżeli te, które zostały wyłączone z pod działania rozporządzenia niniejszego w ustępie poprzedzającym i w art. 7. Ustalenie daty nabycia będzie należało do właściwości urzędu rozjemczego. Przyjęcie przez instytucję nowych obligów, w celu wymiany w części lub całości obligów dawniej wystawionych, lub pokrycia dawniej udzielonych kredytów, oraz dyskonto i redyskonto wierzytelności, pochodzących

z nowych operacyj kredytowych, dokonanych po dniu 1 lipca 1932 r., nie jest nabyciem wierzytelności w rozumieniu ustępu niniejszego.

(3) Konwersja i uporządkowanie długów rolniczych wobec instytucyj kredytowych są uregulowane oprócz przypadków, wspomnianych w ust. (1), rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 839) i ustawą z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 840).

ART. 7. Przepisów rozporządzenia niniejszego nie stosuje się do wierzytelności:

1) z tytułu umowy o pracę,

2) z tytułu umowy o dzieło, zawartej z rzemieślnikiem,

3) z tytułu alimentów, umów o rentę, wymowę i wymiar.

ART. 8. Orzekanie, czy dług jest rolniczy (art.1), do jakiej grupy zalicza się gospodarstwo wiejskie (art. 3), kiedy dług powstał (art. 4) oraz kto pobrał walutę (art. 5) — należy do urzędu rozjemczego.

ART. 9. (1) Przepisy rozporządzenia niniejszego nie stoją na przeszkodzie dokonywaniu potrącenia pretensyj wzajemnych, jeżeli warunki potrącenia

istnieją w chwili zastosowania odpowiedniej ulgi do długu rolniczego. Jeżeli natomiast warunki te jeszcze nie zaszły, urząd rozjemczy może — pomimo to — zezwolić na potrącenie w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie.

(2) Przepisów ustępu poprzedzającego nie stosuje się, gdy pretensja wzajemna do posiadacza gospodarstwa wiejskiego powstała, lub została nabyta, po dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

ART. 10. Przepisy rozporządzenia niniejszego, w braku odmiennego przepisu szczególnego, mają zastosowanie także do długów, zasądzonych prawomocnemi orzeczeniami sądowemi.

ART. 11. (1) Żadne postanowienia umów lub innych tytułów, powstałych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, nie stoją na przeszkodzie zastosowaniu jego przepisów. Postanowienia takie są nieważne, co nie powoduje jednak nieważności pozostałych postanowień tych umów lub innych tytułów.

(2) Zbycie wierzytelności rolniczej nie stoi na przeszkodzie zastosowaniu do tej wierzytelności przepisów rozporządzenia niniejszego.

ART. 12. Rada Ministrów ustali w drodze rozporządzenia zasady, na których właściwi ministrowie będą mogli udzielać dłużnikom Skarbu Państwa i instytucyj prawa publicznego z tytułu należności prywatno-prawnych, ulg analogicznych do przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem, oraz zasady, na których będą oni mogli umarzać w całości lub w części te należności.

Rozdział II.

ZAPŁATA DŁUGÓW ROLNICZYCH PAPIERAMI WARTOŚCIOWEMI.

ART. 13. (1) W ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego długi rolnicze, przewyższające 500 zł., będzie można spłacać na zasadach niżej podanych papierami wartościowemi, które będzie oznaczał Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w drodze rozporządzeń. Rozporządzenia te będą ustalały również kurs, po którym wierzyciele będą obowiązani przyjmować te papiery.

(2) Papierami wartościowemi można zapłacić kapitał długu rolniczego (art. 1 i 4 ust. (1)) oraz odsetki, prowizje, koszty i inne należności uboczne z tytułu długu, należne za czas do dnia 1 listopada 1934 r.

XI.34

(3) Zapłata może być przedterminowa i może obejmować całość lub część wymienionych należności, z tem jednak, że zapłata ta nie może obejmować kwoty mniejszej, niż 500 zł.

(4) Jeżeli dług jest rozłożony na raty na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego, zapłata papierami wartościowemi może być zarachowana jedynie na całość długu, skutkiem czego nieuiszczone raty ulegają równomiernemu zmniejszeniu.

ART. 14. Papiery wartościowe, któremi następuje zapłata długu rolniczego w myśl artykułów poprzedzających, powinny być opatrzone wszystkiemi kuponami, których termin płatności jeszcze nie nadszedł. Wartość kuponu bieżącego potrąca się od no-

minalnej sumy wierzytelności z zarachowaniem kwoty potrąconej przedewszystkiem na należność, płatną w gotowiźnie.

ART. 15. Zapłata papierami wartościowemi długu, za który płacący odpowiada tylko rzeczowo, umarza zobowiązanie dłużnika osobistego do wysokości sumy nominalnej spłaconego długu rzeczowego.

ART. 16. Minister Skarbu może w drodze rozporządzeń oznaczać papiery wartościowe, któremi w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego będzie można spłacać długi rolnicze wobec oznaczonych kategoryj instytucyj, wymienionych w art. 6. Rozporządzenia te ustalą kursy, zasady oraz wszelkie inne warunki, na których wierzyciele będą obowiązani przyjmować te papiery.

ART. 17. Prawo spłacenia długu rolniczego papierami wartościowemi może być uchylone orzeczeniem urzędu rozjemczego w następujących przypadkach:

1) jeżeli dług powstał z tytułu odszkodowania,

2) jeżeli urząd rozjemczy, uwzględniając położenie majątkowe, zarówno dłużnika, jak i wierzyciela, uzna, że zdolność płatnicza i możliwości gospodarcze dłużnika pozwalają mu uiścić dług gotowizną.

Rozdział III.

KONWERSJA DŁUGÓW ROLNICZYCH NA KREDYT DŁUGOTERMINOWY W LISTACH ZASTAWNYCH.

ART. 18. (1) Długi rolnicze zabezpieczone hipotecznie na nieruchomościach ziemskich mogą być, o ile odpowiadają warunkom niżej podanym, w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego skonwertowane, bez zgody niższych wierzycieli hipotecznych, na długi w 4½% listach zastawnych, umarzalnych w okresie nie dłuższym, niż lat 55 z tem, że należność wierzycieli będzie spłacana temi listami po kursie al pari.

(2) Dla celów powyższej konwersji domniemywa się, że każdy dług, zabezpieczony hipotecznie na nieruchomości ziemskiej — z wyjątkiem długów wobec osób i instytucyj, wymienionych w art. 6 — jest długiem, podlegającym konwersji. Domniemanie to nie odnosi się do długów, zabezpieczonych hipotecznie na rzecz współmałżonka.

ART. 19. (1) Konwersja może być zastosowana do następujących długów:

1) w gospodarstwach grupy A i B — do długów, mieszczących się w 50% szacunku nieruchomości,

2) w gospodarstwach grupy C o obszarze nie przewyższającym 2000 ha — do długów, mieszczących się w 40% szacunku nieruchomości,

3) w pozostałych gospodarstwach grupy C — do długów, mieszczących się w 30% szacunku nieruchomości.

(2) Minister Skarbu może w drodze rozporządzeń podwyższać procenty szacunku, określone w ustępie poprzedzającym w pkt. 2) i 3), do wysokości 50% szacunku nieruchomości.

(3) Konwersja może być zastosowana do długów gruntowych, do długów zabezpieczonych hipoteką umowną (umownem prawem zastawu), kaucją hipoteczną (hipoteką zabezpieczającą), hipoteką prawną, sądową lub przez ostrzeżenie — bez względu na to, czy zabezpieczenie jest ujawnione w wykazie hipotecznym czystym wpisem (intabulacją), czy przez zastrzeżenie.

ART. 20. (1) Poza przypadkami, wymienionemi w art. 6 ust. (2) i art. 23, może być dokonana konwersja wierzytelności osób i instytucyj, wymienionych w art. 6, bez ich zgody jedynie w przypadkach, które określi rozporządzenie Ministra Skarbu (art. 16).

(2) Przy konwersji, przewidzianej w rozdziale niniejszym, przepisy art. 15 i 17 stosuje się analogicznie.

ART. 21. (1) Do dokonywania konwersji uprawnione będą instytucje kredytu długoterminowego, które oznaczy Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

(2) Instytucje te obowiązane będą uskutecznić rewizję swych regulaminów szacunkowych w celu dostosowania ich do obecnych warunków ekonomicznych i przedstawić Ministrowi Skarbu do zatwierdzenia projektowane zmiany lub zasady, któremi instytucje będą się kierowały przy stosowaniu tych regulaminów. Powyższe zmiany i zasady mogą być—bez

względu na treść statutów instytucyj — uchwalone przez ich rady nadzorcze (komitety).

ART. 22. (1) Konwersja może nastąpić na wniosek dłużnika lub wierzyciela, złożony właściwej instytucji kredytu długoterminowego. Prawo wniosku służy jednak wierzycielowi tylko wówczas, jeżeli należność jego zabezpieczona jest hipoteką umowną lub sądową i ujawniona jest czystym wpisem (intabulacją).

(2) Udzielenie pożyczki w listach zastawnych na konwersję zależy w każdym przypadku od decyzji instytucji kredytu długoterminowego. Decyzja ta zapada na mocy swobodnego uznania instytucji i nie wymaga uzasadnienia.

(3) Jeżeli konwersja następuje na wniosek wierzyciela, dłużnik obowiązany jest umożliwić instytucji oszacowanie nieruchomości. Rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych określi skutki uchylania się dłużnika od tego obowiązku.

(4) Decyzja instytucji kredytu długoterminowego, dotycząca oszacowania nieruchomości w celu przeprowadzenia konwersji, jest ostateczna.

ART. 23. (1) Jeżeli na nieruchomości zahipotekowane są:

1) długi nierolnicze (art. 1), lub powstałe po dniu 1 lipca 1932 r. (art. 4),

2) inne długi niepodlegające konwersji, uniemożliwiające zapisanie pożyczki w listach zastawnych, udzielonej na konwersję, na pierwszem miejscu hipotecznem, —

wówczas wierzyciele tych hipotek obowiązani są —

według swego wyboru — bądź poddać swą wierzytelność konwersji na zasadach rozdziału niniejszego, bądź ustąpić pierwszeństwa hipotecznego dla długów konwertowanych, w takim jednakże tylko zakresie, aby wierzytelności ich pozostały w granicach 50% szacunku nieruchomości, ustalonego przez instytucje kredytu długoterminowego (art. 22 ust. (4)).

(2) Jeżeli konwersja następuje na wniosek jednego z wierzycieli, do hipotek, mających pierwszeństwo przed hipoteką wnioskodawcy, stosuje się analogicznie przepisy ustępu poprzedzającego.

(3) Właściciel nieruchomości, posiadający hipotekę właściciela lub hipotekę, pozostającą w jego rozporządzeniu, jak również współmałżonek właściciela nieruchomości, posiadający jakiekolwiek zabezpieczenie hipoteczne, obowiązani będą ustąpić pierwszeństwa niższym wierzycielom hipotecznym, aby umożliwić skonwertowanie jak największej sumy wierzytelności.

(4) Jeżeli na nieruchomości zahipotekowane są długi wobec osób i instytucyj, wymienionych w art. 6, uniemożliwiające zapisanie pożyczki w listach zastawnych, udzielonej na konwersję, na pierwszem miejscu hipotecznem, — wówczas wierzyciele tych hipotek obowiązani są, według swego wyboru, bądź poddać swą wierzytelność konwersji na zasadach rozdziału niniejszego, bądź ustąpić pierwszeństwa hipotecznego dla długów konwertowanych w takim jednakże tylko zakresie, aby wierzytelności ich pozostały w granicach 50% szacunku nieruchomości, ustalonego przez instytucje kredytu długoterminowego (art. 22 ust. (4)). W tym ostatnim przypadku, na żądanie instytucyj wierzycielskich, ustępstwo pierwszeństwa powinno być poprzedzone zawarciem układu,

przewidzianego w art. 1 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211). Minister Skarbu określi w tym celu w drodze rozporządzenia odpowiednie zmiany zasad postępowania przy przeprowadzeniu konwersji na kredyt długoterminowy oraz oznaczy warunki, na których instytucje, wymienione w art. 6, będą mogły korzystać z powyższego uprawnienia.

ART. 24. (1) Jeżeli nieruchomość obciążona jest służebnościami, ciężarami wieczystemi lub czasowemi bądź innemi prawami, które nie mogą ulec konwersji, a nie mogą być pozostawione przed pożyczką w listach zastawnych, udzieloną na konwersję, — pożyczce tej służyć będzie pierwszeństwo przed temi prawami, o czem z urzędu wpisane będą należyte wzmianki w wykazie hipotecznym.

(2) Przepis ustępu poprzedzającego nie stosuje się do służebności włościańskich.

ART. 25. Jeżeli dłużnik posiada kilka nieruchomości ziemskich, zapisanych w odrębnych księgach (wykazach) hipotecznych, pożyczka w listach zastawnych może być udzielona także na nieruchomości hipotecznie nieobciążonej, a listy zastawne z tej pożyczki mogą być zużyte na spłatę długów hipotecznych, obciążających inne nieruchomości, chociażby nawet długi te nie mieściły się w określonej w art. 19 ust. (1) i (2) części szacunku tych innych nieruchomości. W każdym razie pożyczki udzielone na konwersję razem z pożyczkami długoterminowemi daw-

niej udzielonemi muszą mieścić się na każdej nieruchomości w części szacunku, ustalonej w art. 19 ust. (1) i (2).

ART. 26. (1) Decyzja instytucji kredytu długoterminowego o udzieleniu pożyczki na konwersję będzie ujawniona na wniosek instytucji w księgach hipotecznych przez ostrzeżenie (adnotację). Konwersja będzie dokonana na podstawie tego stanu prawnego, który istniał w chwili wpisania ostrzeżenia. Zmiany w osobach wierzycieli hipotecznych, jak również wszelkie inne zmiany w wykazie hipotecznym, zaszłe po dokonanem ostrzeżeniu, pozostają bez wpływu na przeprowadzenie konwersji.

(2) Instytucja kredytu długoterminowego zawiadomi listami poleconemi o mającej nastąpić konwersji osoby, których prawa ujawnione są w wykazie hipotecznym. Zawiadomienia te należy wysłać do obranych przez wierzycieli miejsc zamieszkania, a w braku takich — pod adresami, wskazanemi w aktach hipotecznych. W tym celu wydział (sąd) hipoteczny dostarczy na żądanie instytucji spisu miejsc zamieszkań lub adresów. Jeżeli adres wierzyciela nie jest ujawniony w aktach hipotecznych, doręczenie zawiadomienia nastąpi do rąk kuratora, mianowanego na wniosek instytucji przez właściwy wydział (sąd) hipoteczny.

(3) Zawiadomienia, które należy wysłać najpóźniej na dni 40 przed terminem sporządzenia aktu konwersji, powinny zawierać:

1) sumę pożyczki przyznanej przez instytucję kredytu długoterminowego z zaznaczeniem, że suma ta może ulec zmianom,

2) termin i miejsce sporządzenia aktu konwersji przed notarjuszem,

3) pouczenie o środkach prawnych, służących wierzycielom i o skutkach niestawiennictwa.

(4) Zawiadomienia, zwrócone z powodu niedoręczenia przed sporządzeniem aktu konwersji, instytucja doręczy niezwłocznie kuratorowi.

(5) Niezależnie od rozesłania zawiadomień instytucja kredytu długoterminowego obowiązana jest zamieścić jednorazowe ogłoszenie o mającym nastąpić akcie konwersji w jednym z dzienników, wychodzących w siedzibie instytucji. O wyborze lub zmianie dziennika instytucja obowiązana jest umieścić trzykrotne ogłoszenia w trzech dziennikach.

(6) Ogłoszenia, które należy umieścić najpóźniej na dni 30 przed terminem sporządzenia aktu konwersji, powinny zawierać:

1) nazwę nieruchomości obciążonej długami, mającemi ulec konwersji,

2) termin i miejsce sporządzenia aktu konwersji przed notarjuszem.

(7) Jeżeli zawiadomienie i ogłoszenie zostały dokonane zgodnie z przepisami ustępów poprzedzających, osoby interesowane nie mogą się powoływać, że nie zostały należycie zawiadomione.

ART. 27. (1) Akt konwersji sporządzony przed notarjuszem powinien zawierać ustanowienie pożyczki w listach zastawnych oraz rozliczenie pomiędzy właścicielem nieruchomości i wierzycielami.

(2) Ustanowienie pożyczki może nastąpić na mocy zgodnego oświadczenia instytucji i właściciela nieruchomości lub na mocy jednostronnego oświad-

czenia samej tylko instytucji. W ostatnim przypadku instytucja powinna wskazać, na czyj wniosek konwersja jest dokonywana.

(3) Na mocy powyższego aktu konwersji właściciel nieruchomości będzie poddany wszelkim zobowiązaniom określonym w statucie instytucji, w przepisach uzupełniających ten statut, już wydanych, bądź tych, które w przyszłości mogą być wydane, oraz zobowiązaniom, określonym w warunkach emisji listów zastawnych, w których pożyczka jest udzielona. W szczególności mogą być zahipotekowane na rzecz instytucji kaucje (hipoteki zabezpieczające), nieprzewyższające 15% udzielonej pożyczki; kaucjom tym będzie służyło pierwszeństwo równe z pożyczką.

ART. 28. (1) Dług, co do którego istnieje domniemanie, że podlega konwersji (art. 18 ust. (2)), może być skonwertowany, jeżeli do chwili sporządzenia aktu konwersji nie zostanie doręczony notarjuszowi odpis orzeczenia prawomocnego, stwierdzającego:

1) że dług nie podlega konwersji,

2) że wpis długu stanowi hipotekę właściciela lub hipotekę, pozostającą w rozporządzeniu właściciela,

3) że wpis długu powstał na skutek czynności pozornej lub zdziałanej ze szkodą wierzycieli.

(2) Jeżeli wierzyciele, obowiązani do ustąpienia pierwszeństwa w myśl art. 23 ust. (1) i (2) lub osoby, które do chwili sporządzenia aktu konwersji doręczą notarjuszowi orzeczenie, zabezpieczające spór o zaliczenie ich wierzytelności do jednej z kategoryj, wymienionych w art. 23 ust. (1) i (4), nie zgło-

szą się w terminie, wyznaczonym dla sporządzenia aktu konwersji, i nie ustąpią pierwszeństwa dla długów konwertowanych, wówczas uważa się, że osoby te wyraziły zgodę na konwersję ich należności.

(3) Jeżeli osoby, wymienione w art. 23 ust. (3), nie zgłoszą się w terminie, wyznaczonym dla sporządzenia aktu konwersji, i nie ustąpią pierwszeństwa dla długów konwertowanych, wówczas pożyczka udzielana w listach zastawnych uzyskuje pierwszeństwo przed hipotekami tych osób z mocy samego prawa, o czem uczynione będą z urzędu należyte wzmianki w wykazie hipotecznym.

(4) Jeżeli do chwili sporządzenia aktu konwersji zostaną doręczone notarjuszowi orzeczenia, zabezpieczające spór w sprawach, wymienionych w ust. (1) pkt. 2) i 3), lub też, jeżeli ujawnią się inne spory, wówczas istnienie tych sporów zaznaczone będzie w akcie konwersji.

ART. 29. (1) Z udzielonej pożyczki ulegają spłacie listami zastawnemi oprócz kapitału długu także nieuiszczone odsetki w kwocie nie wyższej jednak, niż 12% kapitału spłacanego. Wierzyciel może wszakże odmówić przyjęcia zapłaty w listach zastawnych odsetek, należnych za czas po dniu 1 listopada 1934 r.

(2) Jeżeli wierzyciel lub dłużnik nie stawią się w terminie, wyznaczonym dla sporządzenia aktu konwersji, obliczenie należności z tytułu odsetek nastąpi na podstawie dowodów lub oświadczeń złożonych przez stronę, która stawiła się, przyczem — w razie niestawiennictwa wierzyciela — odsetki należne za czas po dniu 1 listopada 1934 r. można będzie spła-

cić listami zastawnemi. Stronie, która nie stawiła się, nie służą z tytułu powyższego obliczenia żadne środki prawne.

(3) Jeżeli ani wierzyciel, ani dłużnik nie stawią się w terminie, wyznaczonym dla sporządzenia aktu konwersji, obliczenie należności wierzyciela nastąpi bez uwzględnienia odsetek.

4) Sumy mniejsze od wartości nominalnej najmniejszych odcinków listów zastawnych dłużnik obowiązany jest uiścić gotowizną, przy sporządzeniu aktu konwersji, do rąk i za pokwitowaniem przedstawiciela instytucji. Jeżeli konwersja dokonywana jest na żądanie wierzyciela, a właściciel nieruchomości sum tych nie uiści, będzie o tem uczyniona wzmianka w akcie konwersji.

(5) Co do wszelkich należności ubocznych, objętych wpisem kapitału i dodatkowym wpisem na nieuprzywilejowane odsetki i koszty, a niespłaconych w wyniku rozrachunku, przewidzianego w ustępach poprzedzających, wierzyciel będzie miał osobiste roszczenie do właściciela nieruchomości.

ART. 30. (1) Instytucja wydaje listy zastawne, pochodzące z udzielanej pożyczki, bez kuponu bieżącego, przyczem wierzycielowi nie służy prawo do odsetek za czas od dnia sporządzenia aktu konwersji do dnia płatności powyższego kuponu bieżącego.

(2) Częściowy wypis aktu konwersji, zatwierdzonego przez wydział (sąd) hipoteczny, jest tytułem egzekucyjnym dla należności wierzyciela, określonych w art. 29 ust. (4), i dla ustalonych za zgodą dłużnika i wierzyciela innych należności, wynikających z przeprowadzonego rozrachunku.

ART. 31. Konwersją można objąć:

1) dług, którego termin płatności jeszcze nie nastąpił,

2) całość lub część długu.

ART. 32. (1) Akt konwersji, zdziałany choćby bez udziału właściciela nieruchomości i wierzycieli hipotecznych, których prawa dotyczy, jednak zgodnie z przepisami rozdziału niniejszego, stanowi tytuł do wpisania czystym (stanowczym) wpisem w księgach hipotecznych pożyczki skonwertowanej oraz wszelkich innych wpisów, wynikających z dokonanej konwersji.

(2) Żadne przeszkody, wynikające z obowiązujących przepisów lub treści księgi hipotecznej, nie tamują ustanowienia pożyczki i dokonania konwersji. Oświadczenia instytucji w akcie konwersji będą miały dla wydziału (sądu) hipotecznego moc urzędową.

(3) Gdyby w terminie, wyznaczonym dla sporządzenia aktu konwersji, strony interesowane lub niektóre z nich nie stawiły się lub nie złożyły dowodów, usprawiedliwiających ich prawa, albo gdyby ujawniły się inne przeszkody lub spory, — ustanowienie pożyczki i konwersja w każdym razie będą dokonane, a wypłata będzie uskuteczniona przez złożenie listów zastawnych i gotowizny do depozytu instytucji, udzielającej pożyczki.

(4) Instytucja kredytu długoterminowego ma prawo odroczyć termin, wyznaczony dla sporządzenia aktu konwersji, z zachowaniem jednak przepisów art. 26.

ART. 33. (1) Na obszarze mocy obowiązującej prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomych z 1818 r. i rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 31 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 53, poz. 510) wydział hipoteczny zatwierdza lub odrzuca akt konwersji. Decyzja zatwierdzająca powinna zawierać:

1) zarządzenie wniesienia wpisów do ksiąg hipotecznych,

2) podział listów zastawnych i gotowizny z wymienieniem, ile komu wydać należy bądź w listach zastawnych, bądź w gotowiźnie, lub ile powinno być zachowane w depozycie instytucji.

(2) Na pozostałych obszarach Państwa sąd hipoteczny zarządzi wniesienie do ksiąg hipotecznych wpisów, wynikających z aktu konwersji, oraz dokona w trybie postępowania niespornego podziału listów zastawnych i gotowizny między wierzycieli, których wierzytelności uległy skonwertowaniu, z wymienieniem, ile komu wydać należy bądź w listach zastawnych, bądź w gotowiźnie, lub ile powinno być zachowane w depozycie instytucji.

(3) Wydział (sąd) hipoteczny powinien baczyć, aby hipoteka zabezpieczająca udzieloną pożyczkę była zapisana zgodnie ze statutem instytucji kredytu długoterminowego.

(4) Na obszarze mocy obowiązującej ustawy o księgach gruntowych z 1897 r. nieprzedstawienie listów hipotecznych (gruntowych) nie stanowi przeszkody do ujawnienia aktu konwersji. Jeżeli list hipoteczny zostanie przedłożony później, a hipoteka nie została spłacona, sąd hipoteczny powinien na nim zaznaczyć zmiany, wynikające z aktu konwersji.

mienia, przewidzianego w art. 26 ust. (5).

(5) Zawiadomienia o decyzji wydziału hipotecznego, zatwierdzającej akt konwersji, jak również o uchwałach sądu hipotecznego, dotyczących wpisania konwersji w księgach hipotecznych i podziału listów zastawnych oraz gotowizny, będą ogłoszone w dzienniku, w którym nastąpiło ogłoszenie zawiado-

(6) Od daty ogłoszenia tych zawiadomień biegnie czternastodniowy termin do wniesienia środków odwoławczych. Od orzeczenia drugiej instancji nie służy żaden środek odwoławczy.

(7) Akt konwersji prawomocnie zatwierdzony jak również dokonane wpisy nie ulegają zaskarżeniu w trybie powództwa.

(8) Po uprawomocnieniu się decyzji wydziału hipotecznego, zatwierdzającej akt konwersji, lub uchwał, dotyczących wpisania konwersji do ksiąg hipotecznych oraz podziału listów zastawnych i gotowizny, instytucja kredytu długoterminowego wypłaci w swem biurze odpowiednie sumy w listach zastawnych i w gotowiźnie osobom, wymienionym w prawomocnej decyzji lub uchwale ustalającej podział, albo też zachowa sumy wskazane w tej decyzji (uchwale) w swym depozycie.

(9) Sumy zatrzymane w depozycie instytucja może następnie wypłacić tylko na mocy osobnej prawomocnej decyzji (uchwały) wydziału (sądu) hipotecznego, zapadłej na żądanie osób interesowanych.

ART. 34. (1) Konwersją, przewidzianą w rozdziale niniejszym, mogą być objęte również długi rolnicze hipotecznie niezabezpieczone.

(2) W takim przypadku konwersja może nastąpić:

1) na wniosek dłużnika tylko wówczas, gdy może on udzielić zabezpieczenia hipotecznego, wymaganego przez statut instytucji,

2) na wniosek wierzyciela tylko wówczas, gdy należność jego jest ustalona prawomocnem orzeczeniem sądu lub urzędu rozjemczego, a zapisaniu pożyczki w listach zastawnych nie stoją na przeszkodzie inne wpisy hipoteczne; przepisy art. 23 ust. (3) stosuje się jednak analogiczne.

(3) Jeżeli konwersja dokonywana jest na żądanie kilku wierzycieli hipotecznie niezabezpieczonych, których łączna należność przewyższa sumę przyznanej pożyczki, listy zastawne pochodzące z pożyczki— w braku odmiennego porozumienia między wierzycielami — będą rozdzielone proporcjonalnie do wysokości ich należności ulegających konwersji na poczet tych należności.

(4) Do konwersji, przewidzianej w ustępach poprzedzających, stosuje się analogicznie przepisy art. 18 ust. (1), art. 19 ust. (1) i (2), art. 20, 21, 22 ust. (2) i (4), art. 24, 26, 27, 28 ust. (1), (3) i (4), art. 30 ust. (1), art. 31, 32 i 33

ART. 35. (1) Koszty konwersji ponosi osoba, wnosząca o jej dokonanie.

(2) Instytucja kredytu długoterminowego może żądać od wnioskodawcy wpłacenia zaliczki na pokrycie całości przewidzianych kosztów.

(3) Jeżeli instytucja po uskutecznieniu niektórych czynności wstępnych odmówi dokonania konwersji, wówczas może z wpłaconej przez wnioskodawcę zaliczki zatrzymać kwotę, potrzebną na pokrycie kosztów tych czynności.

(4) Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do

wydania w drodze rozporządzenia szczegółowych przepisów celem wykonania przepisów rozdziału niniejszego z uwzględnieniem różnic, istniejących na poszczególnych obszarach ze względu na obowiązujące tam ustawodawstwa.

Rozdział IV.

PRZEPISY SZCZEGÓLNE, DOTYCZĄCE INSTYTUCYJ KREDYTU DŁUGOTERMINOWEGO.

ART. 36. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania, w ciągu lat trzech od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, rozporządzeń, mających za przedmiot:

1) ujednostajnienie okresów umorzenia listów zastawnych i nieumorzonych wierzytelności długoterminowych, zabezpieczających te listy, a to w drodze przeniesienia do nowych okresów umorzenia listów zastawnych i wierzytelności, których okresy umorzenia są krótsze, niż 55 lat;

2) zastosowanie do listów zastawnych i wierzytelności, o których mowa w pukcie poprzedzającym, przepisów art. 27, 28, 30, 31 i 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 czerwca 1934 r. o wierzytelnościach w walutach zagranicznych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 509);

3) ujednostajnienie sposobu umarzania listów zastawnych z tem, że wszelkie listy zastawne mogą być umarzane zarówno w drodze losowania jak i wykupu;

4) konwersję wszelkich należności od pożyczek, istniejących w dniu wejścia w życie rozporządzenia

niniejszego, na pożyczki w gotowiźnie lub w listach zastawnych na zasadach, oznaczonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. o pierwszeństwie hipotecznem i konwersji zaległości od pożyczek instytucyj kredytu długoterminowego (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 810);

5) umożliwienie dłużnikom dokonywania przedterminowej spłaty kapitału oraz spłaty kwot umorzeniowych rat długu długoterminowego listami zastawnemi w tych przypadkach, gdy statut instytucyj bądź umowa pożyczki wyłączają taki sposób spłaty;

6) wprowadzanie wszelkich zmian do statutów instytucyj kredytu długoterminowego, ujednostajnienie, nawet na nowych zasadach statutów tych instytucyj, a w szczególności przepisów o zakresie odpowiedzialności dłużników za pożyczki i o zakresie odpowiedzialności wzajemnej stowarzyszonych.

ART. 37. Upoważnia się Ministra Skarbu do częściowego lub całkowitego umarzania wierzytelności Skarbu Państwa wobec instytucyj kredytu długoterminowego i do przeprowadzania wszelkich operacyj finansowych, mających na celu uporządkowanie stanu finansowego tych instytucyj oraz obniżenie ubocznych kosztów kredytu długoterminowego, a w szczególności obniżenie opłat administracyjnych.

ART. 38. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania zarządzeń o spłacie długów instytucyj kredytu długoterminowego wobec Banku Akceptacyjnego listami zastawnemi tych instytucyj, po cenie, określonej przez Ministra Skarbu.

ART. 39. Instytucja kredytu długoterminowego, która udzieliła pożyczkę, zabezpieczoną hipoteką łączną lub zabezpieczoną na nieruchomości, która następnie została uregulowana w kilku księgach hipotecznych, ma prawo na swój jednostronny wniosek bez zgody dłużnika i niższych wierzycieli hipotecznych, przeprowadzić segregację tej pożyczki pomiędzy poszczególne nieruchomości, obciążone w stosunku do ich wartości szacunkowej, ustalonej przez instytucję dla celów tej segregacji.

Rozdział V. A; B.

ROZŁOŻENIE SPŁATY I OBNIŻENIE OPROCENTOWANIA DŁUGÓW ROLNICZYCH Z MOCY SAMEGO PRAWA.

ART. 40. (1) Przepisy rozdziału niniejszego stosuje się do długów rolniczych posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A i B, z wyjątkiem dzierżawców gospodarstw wiejskich, niepodlegających przepisom o ochronie drobnych dzierżawców.

(2) Ulgi z mocy samego prawa, wynikające z przepisów rozdziału niniejszego, nie tamują stosowania wobec tego samego długu przepisów rozdziałów II i III. /zapłata pap. papierów. ; konwersja/

ART. 41. (1) Zapłatę długów, objętych przepisami rozdziału niniejszego, których płatność już nastąpiła lub nastąpi przed dniem 1 kwietnia 1935 r. ustala się w 28 równych ratach, płatnych w dniach 1 kwietnia i 1 października każdego roku, przyczem pierwsza z tych rat przypada na dzień 1 kwietnia 1935 r.

28 rat

A - wyka

(2) Rozłożeniu na raty z mocy samego prawa podlegają również długi, których terminy płatności ustalone zostały układami lub orzeczeniami urzędów rozjemczych, choćby terminy te następowały po dniu 1 kwietnia 1935 r.

(3) Rozłożenie na raty obejmuje kapitał długu oraz odsetki, prowizję, koszty i inne należności uboczne z tytułu długu, należne za czas do dnia 1 listopada 1934 r.

ART. 42. (1) Odsetki od długów, objętych przepisami rozdziału niniejszego, za czas od dnia 1 listopada 1934 r. — choćby już zasądzone lub ustalone orzeczeniem urzędu rozjemczego — obniża się do 3% w stosunku rocznym.

(2) Odsetki powyższe będą płatne zdołu przy ratach, ustalonych przepisem art. 41 ust. (1):

ART. 43. (1) W ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego długi rolnicze posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A można będzie spłacać w całości lub w części, także przedterminowo, z tem, że każda zapłata gotowizną umarzać będzie 150% zapłaconej sumy.

(2) Jeżeli dług jest rozłożony na raty na podstawie przepisów rozporządzenia niniejszego, zapłata na zasadach ustępu poprzedzającego może być dokonana tylko wtedy, jeżeli suma wpłacona wynosi nie mniej niż półroczna rata. Zapłata taka może być zarachowana jedynie na całość długu, skutkiem czego nieuiszczone raty ulegają równomiernemu zmniejszeniu.

ART. 44. (1) Jeżeli istnienie lub wysokość długu nie są sporne, przewodniczący urzędu rozjemcze-

go lub jego zastępca na wniosek dłużnika lub wierzyciela wyda po wysłuchaniu stron zaświadczenie o wysokości rat i odsetek, płatnych w myśl przepisów rozdziału niniejszego.

(2) Zapłata rat i odsetek może nastąpić za pośrednictwem poczty.

ART. 45. (1) Wszelkie ulgi, przewidziane w rozdziale niniejszym, o ile dotyczą długów hipotecznie zabezpieczonych, rozciągają się również na osoby współzobowiązane z tytułu odpowiedzialności osobistej, a wszelkie zapłaty, dokonane w myśl tych przepisów, umarzają również zobowiązania dłużnika osobistego do wysokości umorzonego długu rzeczowego.

(2) Zabezpieczenie hipoteczne odsetek, obniżonych w myśl przepisów art. 42, wygasa dla tej ich części, o którą zostały obniżone.

(3) Ulgi w zakresie terminów spłaty i oprocentowania, przewidziane w rozdziale niniejszym, osiągają skutek z mocy samego prawa wobec stron i osób trzecich, nawet bez ujawnienia ich w wykazie hipotecznym. Ulgi te jednak mogą być ujawnione w wykazie hipotecznym na zgodny wniosek wierzyciela i dłużnika lub na wniosek jednego z nich na podstawie zaświadczenia urzędu rozjemczego, stwierdzającego, że dług zabezpieczony hipotecznie objęty jest przepisami art. 41 i 42.

ART. 46. W przypadkach gdy:

1) urząd rozjemczy, uwzględniając położenie majątkowe zarówno dłużnika jak i wierzyciela, uzna, że zdolność płatnicza i możliwości gospodarcze dłużnika pozwalają mu uiścić dług na warunkach dla wierzyciela korzystniejszych,

2) dług powstał z tytułu odszkodowania,

3) dłużnik pogarsza zabezpieczenie rzeczowe lub w inny sposób zmniejsza bezpieczeństwo wierzytelności, —

urząd rozjemczy ma prawo, na wniosek wierzycieli, według swego uznania:

a) orzec natychmiastową spłatę całego długu,

b) ustalić spłatę w terminach krótszych od przewidzianych w rozdziale niniejszym,

c) podwyższyć oprocentowanie długu jednak nie wyżej, niż do 4½% w stosunku rocznym,

d) zmniejszyć lub uchylić ulgi, przewidziane przy spłatach przedterminowych (art. 43).

ART. 47. (1) Jeżeli posiadacz gospodarstwa wiejskiego grupy A nie zapłaci dwóch kolejno po sobie następujących rat wraz z płatnemi przy nich odsetkami, dług staje się natychmiast płatny w całości tylko wówczas, jeżeli wysokość rat ustalona została przez urząd rozjemczy bądź jego przewodniczącego (art.44) lub sąd.

(2) Jeżeli posiadacz gospodarstwa wiejskiego grupy B nie zapłaci dwóch kolejno po sobie następujących rat wraz z płatnemi przy nich odsetkami, dług staje się natychmiast płatny w całości.

(3) Urząd rozjemczy może jednak uchylić skutki zalegania z zapłatą, określone w ustępach poprzedzających, w przypadkach, gdy zaległości powstały bez winy dłużnika z powodu siły wyższej, która spowodowała czasową jego niewypłacalność.

ART. 48. Jeżeli zadłużenie posiadacza gospodarstwa wiejskiego grupy B przewyższa 75% szacunku gospodarstwa według zrewidowanych norm szacunko-

wych instytucji kredytu długoterminowego (art. 21), urząd rozjemczy na wniosek osoby interesowanej uchyli zastosowanie przepisów rozdziału niniejszego w stosunku do tego posiadacza.

Rozdział VI.

ULGI, PRZYZNAWANE PRZEZ URZĘDY ROZJEMCZE.

ART. 49. (1) W przypadkach, w których rozłożenie spłaty i obniżenie oprocentowania długu rolniczego nie następują z mocy samego prawa, urząd rozjemczy może:

1) ustalić termin lub terminy spłaty długu, także z rozłożeniem na raty, na okres czasu nieprzewyższający 14 lat,

2) obniżyć korzyści majątkowe za czas od 1 listopada 1934 r. do stopy nie niższej, niż 3%, lecz nie wyższej niż 4½% w stosunku rocznym.

(2) Spłata długu dzierżawcy gospodarstwa wiejskiego nie może być ustalona na podstawie ust. (1) na termin późniejszy, niż termin wygaśnięcia dzierżawy. W razie przedterminowego wygaśnięcia dzierżawy dług ten staje się płatny natychmiast z mocy samego prawa.

(3) W przypadkach przyznania ulg, określonych w ust. (1), przepisy art. 40 ust. (2), art. 41 ust. (3), art. 45 ust. (1) i (2) stosuje się analogicznie.

(4) Przepisów ust. (1) nie stosuje się:

1) do długów posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B, co do których uchylono zastosowanie przepisów rozdziału V (art. 48),

2) do długów posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy C, których zadłużenie przewyższa normy, określone w art. 63.

ART. 50. (1) Jeżeli wierzyciel pobierał w gotowiźnie, przez włączenie do kapitału lub w innej postaci, korzyści majątkowe — tytułem procentu lub w innej formie — w stosunku wyższym, niż prawem dozwolone, urząd rozjemczy ustali kwoty nadmiernie pobrane lub zarachowane za okres od dnia 1 stycznia 1927 r., potrąci je od należności wierzyciela i ustali tę należność odpowiednio w mniejszej kwocie lub uzna ją za umorzoną, jeżeli skutkiem potrącenia okaże się w całości pokryta. Jeżeli roszczenia dłużnika z tytułu pobrania od niego nienależnych odsetek przewyższają roszczenia wierzyciela, dłużnik może poszukiwać przypadającej na jego rzecz różnicy przed właściwemi sądami.

2) Przepisy ustępu poprzedzającego stosuje się również odpowiednio:

1) jeżeli dokument, znajdujący się w rękach wierzyciela, wydany został in blanco,

2) jeżeli udzielenie kredytu nastąpiło w drodze sprzedaży rzeczy ruchomych z obowiązkiem zapłaty ceny po upływie pewnego okresu czasu, przyczem z powodu odroczenia zapłaty cena została ustalona w kwocie niewspółmiernie wygórowanej.

(3) Uprawnienia z ustępów poprzedzających służą urzędowi rozjemczemu tylko wtedy, jeżeli zarzut lichwy pieniężnej nie został rozpatrzony w postępowaniu sądowem.

(4) Przeciwko nabywcy wierzytelności wekslowej lub hipotecznej postępowanie określone w ustępach poprzedzających może być jednak wszczęte

wówczas tylko, jeżeli urząd rozjemczy ustali, że wierzyciel zbył tę wierzytelność w zamiarze obejścia przepisów rozporządzenia niniejszego lub w zamiarze uniknięcia zarzutów, wynikających ze stosunku osobistego.

(5) Nabywca wierzytelności, przeciwko któremu może być wszczęte postępowanie w trybie ustępów poprzedzających, może w razie obniżenia lub umorzenia jego wierzytelności wystąpić z regresem przeciwko swemu prawozbywcy przed właściwy sąd.

ART. 51. (1) Jeżeli koszty sądowe, egzekucyjne i adwokackie, poniesione przez wierzyciela, przewyższają łącznie 20% sumy zasądzonej tytułem kapitału i odsetek długu, urząd rozjemczy może obniżyć należności wierzyciela z tytułu tych kosztów, nie niżej jednak, niż do 20% powyższej zasądzonej sumy. Przepis ten nie stosuje się, jeżeli koszty wzrosły skutkiem złośliwego działania dłużnika.

(2) Suma, o którą zostały obniżone koszty już uiszczone przez dłużnika, ulega zarachowaniu na należności wierzyciela, w żadnym jednak razie dłużnikowi nie służy roszczenie o jej zwrot.

(3) Przepisy art. 50 ust. (4) i (5) stosuje się analogicznie.

ART. 52. (1) Urząd rozjemczy może uznać za nieistniejące umowy dzierżawy, przedwstępne umowy sprzedaży, lub umowy sprzedaży nieruchomości ziemskiej, zawarte dla zabezpieczenia lub spłacenia kredytu, jeżeli z okoliczności sprawy domniemywać można, że wierzyciel udzielił kredytu w zamiarze uzyskania posiadania tej nieruchomości.

(2) W przypadkach, gdy nieruchomość została

oddana w posiadanie wierzyciela, urząd rozjemczy, uznając umowę za nieistniejącą, może orzec jego eksmisję.

(3) Jeżeli tytuł dłużny był zwrócony dłużnikowi, urząd rozjemczy może uzależnić uznanie umowy za nieistniejącą od wystawienia nowego tytułu dłużnego, lub też może zastąpić ten tytuł swojem orzeczeniem (wierzytelność restytuowana). Wierzytelność restytuowana podlega przepisom rozporządzenia niniejszego.

(4) Jeżeli wierzyciel po nabyciu nieruchomości obciążył ją prawami rzeczowemi na rzecz osób trzecich, prawa te mogą być z wykazu hipotecznego wykreślone na mocy orzeczenia urzędu rozjemczego, uznającego umowę nabycia nieruchomości za nieistniejącą. Jednocześnie urząd rozjemczy może zabezpieczyć na wierzytelności restytuowanej wykreślone prawa rzeczowe. Osobom trzecim, których prawa rzeczowe są przedmiotem postępowania, określonego w ustępie niniejszym, służą prawa strony.

ART. 53. (1) Urząd rozjemczy może — stosownie do zmienionych warunków ekonomicznych — obniżać długi z tytułu działów rodzinnych i spadkowych, dokonanych w odniesieniu do gospodarstw wiejskich w okresie od dnia 1 stycznia 1926 r. do dnia 1 lipca 1932 r. stosując w miarę możności zasady art. 54.

(2) We wniosku o wszczęcie postępowania, określonego w ustępie poprzedzającym, dłużnik powinien pozwać wszystkich wierzycieli z tytułu działu.

(3) Wniosek o obniżenie długu na podstawie ustępów poprzedzających może być wniesiony w ciągu trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(4) W razie obniżenia długu, urząd rozjemczy ustali w tem samem orzeczeniu czy i w jakim zakresie pozostaną w mocy w stosunku do tego długu przepisy rozdziałów II i V; jeżeli urząd rozjemczy orzeknie, że przepisy rozdziału V o obniżeniu oprocentowania i rozłożeniu na raty długu tracą moc, do długu stosuje się przepisy art. 49.

ART. 54. (1) Urząd rozjemczy może obniżać długi z tytułu reszty ceny kupna nieruchomości ziemskich, jeżeli czynność prawna, ustalająca cenę sprzedaży, została dokonana w okresie od dnia 1 stycznia 1926 r. do dnia 1 lipca 1932 r.

(2) W tym celu urząd rozjemczy ustali jaka suma została zapłacona dotychczas przez nabywcę, wliczając do niej zarówno wpłaty w gotowiźnie jak i długi oraz inne obciążenia przejęte przez nabywcę do zapłaty. Na podstawie powyższego ustalenia oraz umówionej ceny sprzedaży urząd rozjemczy obliczy, za jaką idealną część nieruchomości zapłata już w całości nastąpiła, poczem urząd rozjemczy dokona oszacowania nieruchomości według bieżących cen rynkowych, ustali zgodnie z tem oszacowaniem wartość idealnej części nieruchomości, za którą zapłata jeszcze nie nastąpiła, i obniży resztę ceny kupna do wysokości tej wartości.

(3) W razie obniżenia długu, przepisy art. 53 ust. (3) i (4) stosuje się analogicznie.

(4) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się bez względu na to, czy nabyte grunty znajdują się we władaniu pierwotnych nabywców, czy też ich prawnych następców. Stosowaniu przepisów artykułu niniejszego nie przeszkadza również odstąpienie praw do reszty ceny sprzedażnej i innych wierzytelności osobom trzecim.

(5) W przypadkach, gdy urząd rozjemczy orzekać będzie o obniżeniu reszty ceny kupna z tytułu nabycia nieruchomości ziemskich w drodze parcelacji, kierować się będzie zasadami następującemi:

1) Jeżeli nabywca działek z parcelacji nieruchomości ziemskiej przejął do zapłaty na poczet ceny sprzedażnej długi sprzedawcy, lub też gdy w wykonaniu segregacji przeniesiono na nabytą działkę długi hipoteczne, ciążące na rozparcelowanej nieruchomości, długi te nie będą zaliczane do sumy wpłaconej dotychczas przez nabywcę,
2) Jeżeli całkowita suma bonifikaty, ustalona przez urząd rozjemczy, będzie przewyższała resztę ceny kupna, należną sprzedawcy działki, to o kwotę nadwyżki obniża się jeszcze wszystkie długi wymienione w punkcie pierwszym ustępu niniejszego z wyjątkiem wierzytelności Skarbu Państwa, banków państwowych i instytucyj kredytu długoterminowego; obniżka poszczególnych długów nastąpi wówczas proporcjonalnie do ich wysokości,
3) oszacowania nieruchomości ziemskich, nabytych w drodze parcelacji, należy dokonać z uwzględnieniem norm szacunkowych, przyjętych przez władze ziemskie przy parcelacji, prowadzonej przez te władze,
4) spłata obniżonej reszty ceny kupna rozkłada się na raty, płatne w ciągu dwunastoletniego okresu, następującego po upływie trzech lat od orzeczenia urzędu rozjemczego. Oprocentowanie, przewyższające 3% w stosunku rocznym, ustala się na 3% w stosunku rocznym.

ART. 55. (1) Jeżeli dłużnik wniósł o obniżenie reszty ceny kupna (art. 54), wierzyciel może złożyć wniosek o rozwiązanie umowy sprzedaży i przeprowadzenie rozrachunku z tego tytułu.

(2) Urząd rozjemczy może zabezpieczyć taki wniosek przez wniesienie odpowiedniego ostrzeżenia do wykazu hipotecznego i przez mianowanie nadzorcy. Do nadzorcy i zakresu zarządu dłużnika stosuje się analogicznie przepisy art. 76 i 89.

(3) Przed wydaniem orzeczenia urząd rozjemczy wyznaczy jednego lub kilku biegłych z pośród osób zaproponowanych zgodnie przez strony, a w braku zgody stron, według swego wyboru.

(4) W sprawozdaniu swojem biegły powinien podać:

1) opinję o rozmiarze obniżenia reszty ceny kupna, które byłoby konieczne dla uzdrowienia finansowego gospodarstwa,
2) opinję, czy i w jakiej mierze rozwiązanie umowy sprzedaży może wpłynąć na uzdrowienie gospodarstwa pod względem finansowym i produkcyjnym,
3) szczegółowy projekt rozrachunku na przypadek rozwiązania umowy sprzedaży.

(5) Jeżeli urząd rozjemczy postanowi rozwiązać umowę, wówczas w tem samem orzeczeniu postanowi o eksmisji dłużnika i jej terminie oraz o ostatecznym rozrachunku pomiędzy stronami. Przy ustalaniu rozrachunku urząd rozjemczy może przyznać wierzycielowi przynależności gospodarstwa (nieruchomości z przeznaczenia, przynależności gruntu), zastosować do powstałej w wyniku rozrachunku należności dłużnika przepisy art 49 i zabezpieczyć te należności na nieruchomości.

(6) Przepisów ustępów poprzedzających nie stosuje się do reszty ceny kupna, powstałej przy sprzedaży nieruchomości ziemskiej w drodze parcelacji.

ART. 56. Przepisy art. 54 ust. (5) stosuje się odpowiednio w przypadkach nabycia działek przez b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców w województwach wschodnich na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. z 1929 r. Nr. 24, poz. 254), zmienionej ustawą z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 268).

ART. 57. (1) Urząd rozjemczy może orzec na okres nie dłuższy, niż 24 miesiące, licząc od daty orzeczenia, odpowiednie zmniejszenie czynszu dzierżawnego, gdy ten jest nadmierny w stosunku do zmienionych warunków gospodarczych. Zmniejszenie to może również dotyczyć zaległego czynszu za okres lat gospodarczych 1932/33 i 1933/34.

(2) Co do zaległego czynszu dzierżawnego, należnego za czas do dnia 1 lipca 1933 r., urząd rozjemczy może zastosować przepisy art. 49.

(3) W razie wygaśnięcia lub rozwiązania umowy dzierżawy, urząd rozjemczy na wniosek dzierżawcy może przekazać właścicielowi w całości lub w części inwentarz martwy i żywy dzierżawcy, znajdujący się na dzierżawionej nieruchomości, na pokrycie należności właściciela od dzierżawcy według oszacowania, uwzględniającego ceny z okresu nabycia przez dzierżawcę powyższych inwentarzy.

(4) Przepisy artykułu niniejszego stosuje się także w przypadkach, gdy właścicielami nieruchomości wydzierżawionych są osoby lub instytucje, wymienione w art. 6 ust. (1) pkt. 2) do 10).

(5) W razie obniżenia czynszu dzierżawnego, przepisy art. 53 ust. (3) i (4) stosuje się analogicznie.

ART. 58. Urząd rozjemczy może postanowić przedterminowe rozwiązanie umowy dzierżawnej w całości lub części, za odpowiedniem odszkodowaniem, które będzie uiszczone lub należycie zabezpieczone przed opuszczeniem dzierżawy, jeżeli rozwiązanie to będzie nieodzownym warunkiem zastosowania ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 55, poz. 423).

ART. 59. (1) Urząd rozjemczy może na wniosek każdej osoby interesowanej orzec o pozorności czynności prawnej, stanowiącej tytuł zabezpieczeń hipotecznych na nieruchomości ziemskiej, oraz zarządzić wykreślenie z wykazu hipotecznego odpowiednich wpisów.

(2) Urząd rozjemczy może również na wniosek każdej osoby interesowanej orzec o pozorności umowy dzierżawy nieruchomości ziemskiej.

ART. 60. (1) Jeżeli posiadacz gospodarstwa wiejskiego dług swój zabezpieczy hipotecznie w części lub w całości w granicach 75% wartości nieruchomości, urząd rozjemczy ograniczy odpowiedzialność poręczycieli do sumy długu hipotecznie w tych granicach niezabezpieczonej.

(2) Na wniosek poręczyciela urząd rozjemczy może mocą swego orzeczenia ustanowić zabezpieczenie długu w całości lub w części na nieruchomości,

należącej do dłużnika głównego. Orzeczenie to jest tytułem dla ujawnienia zabezpieczenia w wykazie hipotecznym.

(3) Jeżeli za dług poręczyło kilka osób solidarnie lub niepodzielnie, urząd rozjemczy może ustalić, którzy z poręczycieli są wypłacalni i w przypadku udzielenia przez poręczyciela wypłacalnego zabezpieczenia hipotecznego, mieszczącego się w granicach 75% wartości nieruchomości, a obejmującego kwotę, która wypadnie z podziału długu przez liczbę poręczycieli wypłacalnych, ograniczy odpowiedzialność tego poręczyciela — zarówno wobec wierzyciela jak i z tytułu regresu między poręczycielami — do powyższej kwoty. Odpowiedzialność poręczycieli, którzy nie udzielili zabezpieczenia, nie ulega zmianie.

(4) Przepisy ustępów poprzedzających obowiązują bez względu na to, w jakiej formie prawnej poręczenie było udzielone.

ART. 61. Urząd rozjemczy mając na uwadze, aby bezpieczeństwo długu w okresie odroczenia nie uległo zmniejszeniu, powinien w miarę możności uzależni udzielenie ulgi od ustępstwa pierwszeństwa od dopełnienia przez dłużnika określonych w orzeczeniu warunków, bądź od odpowiedniego zabezpieczenia długu, w szczególności, jeżeli na nieruchomości zahipotekowane są należności współmałżonka posiadacza gospodarstwa wiejskiego, urząd rozjemczy uzależni udzielenie ulgi od ustępstwa pierwszeństwa hipotecznego przez współmałżonka; nie dotyczy to przypadków, gdy małżonkowie nie żyją we wspólności małżeńskiej na mocy prawomocnego orzeczenia.

ART. 62. Urząd rozjemczy może orzekać na podstawie przepisów rozdziału niniejszego także w przypadkach, gdy dług nie jest jeszcze płatny.

Rozdział VII.

POSTĘPOWANIE UKŁADOWE I LIKWIDACYJNE.

Oddział I. Przepisy wstępne

ART. 63. Przepisy rozdziału niniejszego stosuje się do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B i C, jeżeli ich zadłużenie w stosunku do wartości ich majątku przewyższa: w gospodarstwach grupy B—75%, w gospodarstwach grupy C o obszarze od 500 do 1000 ha — 50%, o obszarze od 1000 do 2000 ha — 40% i o obszarze powyżej 2000 ha — 30%.

ART. 64. Ilekroć przepisy rozdziału niniejszego przewidują oszacowanie majątku dłużnika, za podstawę do oszacowania nieruchomości ziemskiej należy przyjąć normy zrewidowanego regulaminu szacunkowego właściwej terytorjalnie instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego (art. 21).

ART. 65. Postępowanie układowe obejmuje cały majątek dłużnika, postępowanie likwidacyjne — tylko jego gospodarstwo wiejskie.

ART. 66. (1) Do orzekania w sprawach postępowania układowego i likwidacyjnego powołany jest urząd rozjemczy. Zespół orzekający składa się z przewodniczącego lub jego zastępcy oraz 4 członków:

1) ławnika, którego głównym zawodem jest gospodarka wiejska, 2) ławnika będącego delegatem Ministra Skarbu, 3) ławnika, będącego delegatem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych i 4) ławnika z pośród innych członków urzędu rozjemczego.

(2) Przewodniczącym zespołu orzekającego powinien być sędzia, członkami zaś w miarę możności osoby, posiadające wykształcenie prawnicze.

ART. 67. Wszelkie czynności prawne, związane z postępowaniem układowem i likwidacyjnem mogą być dokonywane w imieniu nieletnich lub pozbawionych zdolności prawnej przez ich prawnych przedstawicieli na zasadzie zezwolenia rady familijnej lub władzy opiekuńczej bez względu na odmienne przepisy poszczególnych ustaw cywilnych.

ART. 68. (1) Przepisów art. 4, 5, 6, ust. (1), (2), i (3),art. 7 i 9 nie stosuje się w postępowaniu układowem i likwidacyjnem.

(2) W postępowaniu tem stosuje się — w braku odmiennych przepisów szczególnych — ogólne przepisy o postępowaniu przed urzędami rozjemczemi do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Oddział II. Postępowanie układowe.

ART. 69. Posiadacze gospodarstw wiejskich, którzy bądź skorzystali z ulg, urzewidzianych w rozdziałach poprzedzających, bądź z ulg tych nie skorzystali z uwagi na stopień zadłużenia lub z powodu innych okoliczności — a którzy zaprzestali płacenia swoich zobowązań prywtno-prawnych lub publiczno-

prawnych, mogą być poddani postępowaniu układowemu na zasadach przepisów rozdziału niniejszego.

ART. 70. (1) Otwarcie postępowania układowego może nastąpić: 1) na wniosek dłużnika, 2) na wniosek wierzyciela, który przedstawi tytuł wykonawczy, 3) na wniosek władzy skarbowej, jeżeli dłużnik zalega z płaceniem podatków i opłat państwowych lub innych zobowiązań publiczno-prawnych co najmniej za okres roku.

(2) Wniosek o otwarcie postępowania układowego może być złożony tylko w okresie trzech lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

ART. 71. (1) Wniosek o otwarcie postępowania układowego powinien być uzasadniony i poparty dowodami, stwierdzającemi stan majątkowy dłużnika.

(2) W przypadkach, gdy wniosek zgłasza wierzyciel lub władza skarbowa, do wniosku powinien być dołączony tytuł wykonawczy. Jeżeli wnioskodawca nie może dostarczyć dostatecznych dowodów co do stanu majątkowego dłużnika, urząd rozjemczy może żądać złożenia potrzebnych dowodów od dłużnika w terminie oznaczonym.

(3) Zależnie od okoliczności sprawy urząd rozjemczy może zażądać od wierzyciela złożenia kaucji w wysokości do 5.000 zł. pod rygorem pozostawienia wniosku wierzyciela bez rozpatrzenia.

ART. 72. (1) Przewodniczący urzędu rozjemczego może zarządzić wpisanie w księgach hipotecznych nieruchomości dłużnika ostrzeżeń o zgłoszeniu wniosku o otwarcie postępowania układowego oraz może

wydać postanowienie o zawieszeniu egzekucji z majątku dłużnika.

(2) Postanowienie urzędu o zawieszeniu egzekucji nie może dotyczyć egzekucji należności publiczno-prawnych, Banku Akceptacyjnego, Sp. Akc., oraz instytucyj kredytu długoterminowego.

OTWARCIE POSTĘPOWANIA.

ART. 73. (1) Orzeczenie urzędu rozjemczego o otwarciu postępowania układowego powinno być wydane w ciągu dwóch miesięcy od daty otrzymania w urzędzie wniosku.

(2) Przed wydaniem orzeczenia o otwarciu postępowania urząd rozjemczy ustali wartość majątku dłużnika oraz sumę jego zadłużenia.

ART. 74. (1) Jeżeli wniosek jest oczywiście nieuzasadniony, odrzucenie wniosku może nastąpić bez przesłuchania stron.

(2) Urząd rozjemczy odrzuci wniosek, jeżeli uzna: 1) że niema podstaw prawnych do otwarcia postępowania układowego, 2) że wierzytelność wnioskodawcy może być zaspokojona bez przeprowadzenia postępowania układowego, i 3) jeżeli wartość gospodarstwa wiejskiego dłużnika nie przewyższa 1/3 szacunku całego jego majątku i dłużnik podlega przepisom o postępowaniu upadłościowem.

ART. 75. (1) W orzeczeniu o otwarciu postępowania układowego urząd rozjemczy wyznaczy dłużnikowi i wierzycielom okres nie dłuższy niż sześciomiesięczny do powzięcia uchwały w sprawie zawarcia układu (art. 84) pod rygorem zarządzenia likwidacji gospodarstwa wiejskiego dłużnika.

(2) Orzeczenie o otwarciu postępowania układowego urząd rozjemczy ogłosi w gazecie urzędowej oraz w jednym dzienniku poczytnym i zarządzi wpisanie ostrzeżeń o otwarciu postępowania w księgach hipotecznych nieruchomości dłużnika.

(3) Od chwili wpisania w księdze hipotecznej ostrzeżenia o otwarciu postępowania aż do jego wykreślenia zbycie lub obciążenie nieruchomości nie może nastąpić bez zezwolenia przewodniczącego urzędu rozjemczego.

(4) Otwarcie postępowania układowego nie zawiesza biegu procesów rozpoczętych i nie tamuje możności wszczynania przeciwko dłużnikowi nowych spraw sądowych. Koszty procesu sądowego obciążają powoda, jeżeli pretensja została w całości wpisana na listę wierzycieli.

(5) Z chwilą otwarcia postępowania układowego egzekucja przeciwko dłużnikowi nie może być wszczęta, a wszczęta ulega zawieszeniu. Przepis ten stosuje się również do postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658).

ART. 76. (1) Równocześnie z otwarciem postępowania układowego przewodniczący urzędu rozjemczego mianuje jednego lub kilku nadzorców. Jeżeli czynności nadzoru ma wykonywać kilka osób, należy ściśle ustalić zakres praw i obowiązków każdej z nich.

(2) Do czynności nadzorcy należy nadzór nad zarządem majątku dłużnika oraz przeprowadzenie czynności wstępnych, poprzedzających układ, a w szczególności sprawdzenie wierzytelności, sporządze-

nie listy wierzytelności i projektu układu z wierzycielami.

(3) Od daty otwarcia postępowania układowego dłużnik nie może bez zgody nadzorcy rozporządzać swym majątkiem ani zaciągać zobowiązań o ile to przekracza zakres zwykłego zarządu. Czynności prawne, zdziałane wbrew temu przepisowi, będą w stosunku do wierzycieli bezskuteczne, jeżeli strona druga wiedziała, że dłużnik przekroczył granicę zwykłego zarządu, a nadzorca nie udzielił na to zezwolenia lub temu się sprzeciwił.

(4) Jeżeli dłużnik utrudnia nadzorcy spełnianie prawidłowego nadzoru lub działa na szkodę wierzycieli przewodniczący urzędu rozjemczego może odebrać dłużnikowi całkowity lub częściowy zarząd majątkiem i przekazać zarząd ten nadzorcy.

(5) Zobowiązania zaciągnięte za zezwoleniem nadzorcy lub niewymagające takiego zezwolenia, jak również zobowiązania, zaciągnięte przez nadzorcę (ust. 4), nie podlegają postępowaniu układowemu i powinny być wykonane w pełnej wysokości.

SPRAWDZANIE WIERZYTELNOŚCI.

ART. 77. (1) Zgłoszenie wierzytelności powinno nastąpić w terminie, wyznaczonym przez nadzorcę do sprawdzenia. W zgłoszeniu należy wymienić wierzytelności i przedstawić dowody.

(2) Wierzyciele osobiści, którzy nie zgłoszą w terminie swych roszczeń tracą prawo wpisania na listę na zasadzie przepisu art. 79.

ART. 78. Potrącenie długów wzajemnych między dłużnikiem a wierzycielem nie jest dopuszczalne jeżeli wierzyciel:

1) stał się dłużnikiem po dacie otwarcia postępowania układowego,

2) będąc dłużnikiem stał się wierzycielem po tej dacie przez nabycie w drodze przelewu lub indosu wierzytelności, powstałej przed otwarciem postępowania układowego. Potrącenie jednak będzie możliwe, jeżeli nabycie nastąpiło wskutek zapłacenia długu, za który nabywca odpowiadał osobiście albo pewnemi przedmiotami majątkowemi, i jeżeli odpowiedzialność nabywcy za dług powstała przed datą zgłoszenia w urzędzie rozjemczym wniosku o otwarcie postępowania układowego.

ART. 79. (1) W wyniku sprawdzenia należy hipotecznym, oraz wierzytelności, które oparte są wpisać na listę wierzytelności, zabezpieczone wpisem bądź na wpisach w prawidłowo prowadzonych księgach dłużnika, bądź na tytułach bezspornych, bądź też są wymienione w spisie wierzycieli i nie budzą wątpliwości, chociażby nie było zgłoszenia ze strony samego wierzyciela. Do kapitału dopisuje się odsetki do dnia otwarcia postępowania układowego.

(2) Wierzytelności warunkowe oraz wierzytelności, których termin płatności jeszcze nie nastąpił będą również wpisane na listę.

(3) Należności, pochodzące z działów rodzinnych, będą wpisane na listę w wysokości, ustalonej zgodnie z art. 53.

(4) Nadzorca odmówi wpisania na listę: wierzytelności, zaprzeczonych przez dłużnika, wierzytelności spornych lub co do których istnieje uzasadnione przypuszczenie, że są pozorne, oraz należności współmałżonka dłużnika, żyjącego z nim we wspólności małżeńskiej.

ART. 80. (1) Lista wierzytelności powinna być ustalona w następującym porządku:

1) należności i wierzytelności, posiadające w myśl przepisów art. 800 Kodeksu Postępowania Cywilnego pierwszeństwo przed wierzytelnościami, zabezpieczonemi hipotecznie,

2) wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego,

3) wierzytelności, zabezpieczone wpisem do księgi hipotecznej lub zastawem na nieruchomości,

4) wszystkie inne wierzytelności.

(2) Lista wierzytelności będzie wyłożona w urzędzie rozjemczym w ciągu 20 dni od daty ogłoszenia w dzienniku poczytnym o wyłożeniu listy. Osoby interesowane mogą zaskarżyć postanowienie nadzorcy co do wpisania lub odmowy wpisania na listę do przewodniczącego urzędu rozjemczego. Przewodniczący urzędu rozjemczego zarządzi wpisanie bądź wykreślenie całości lub części wierzytelności, jeżeli osoba interesowana dostatecznie uprawdopodobni swoje żądanie. Od postanowienia przewodniczącego urzędu rozjemczego niema środka odwoławczego.

(3) Postanowienie to nie pozbawia osób interesowanych prawa wniesienia pozwu na zasadach ogólnych.

(4) Wpisanie wierzytelności na listę uprawnia wierzyciela do udziału w postępowaniu układowem i określa sumę, z którą może uczestniczyć w zgromadzeniu wierzycieli.

PROJEKT UKŁADU I ZGROMADZENIE WIERZYCIELI.

ART. 81. (1) Projekt układu może przewidywać:

1) odroczenie terminów płatności lub rozłożenie na raty sumy długu,

2) zmniejszenie sumy długu i jego oprocentowania,

3) parcelację całości lub części majątku,

4) spłatę długów listami zastawnemi,

5) przyjęcie przez wierzycieli oznaczonego obszaru gospodarstwa dłużnika na pokrycie całości lub części długu,

6) sprzedaż całości lub części majątku z wolnej ręki,

7) segregację długów hipotecznych,

8) rozwiązanie umowy dzierżawnej w całości lub części, jeżeli nieruchomość dłużnika jest wydzierżawiona,

9) zabezpieczenie wykonania układu.

(2) Projekt układu nie może zawierać żadnych postanowień w stosunku do jakichkolwiek należności instytucyj kredytu długoterminowego bez zgody tych instytucyj.

(3) Bez zgody wierzycieli nie może nastąpić obniżenie wszelkich należności publiczno-prawnych, należności z tytułu umowy o pracę i należności kapitałowych, pochodzących z przerachowania na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, poz. 213).

(4) Postanowienia układu mogą przewidywać warunki różne dla poszczególnych kategoryj wierzytelności w zależności od stopnia ich zabezpieczenia, przyczem sumy, mieszczące się w pierwszej połowie szacunku nieruchomości, mogą być obniżone w stopniu niższym, niż zabezpieczone na dalszych miejscach hipotecznych.

(5) Jeżeli propozycje układowe mają dotyczyć przejęcia przez wierzycieli oznaczonego obszaru gospodarstwa (ust. (1) pkt. 5), nadzorca powinien zwrócić się do wojewody o udzielenie opinji co do racjonalności wydzielanych jednostek rolnych lub leśnych oraz co do kwalifikacyj osobistych wierzycieli, przejmujących grunty, do należytego prowadzenia gospodarstwa. Nieudzielanie przez wojewodę opinji w ciągu trzech tygodni uważa się za wyrażenie zgody.

ART. 82. (1) Zgromadzenie wierzycieli zwołuje nadzorca na termin, oznaczony w porozumieniu z przewodniczącym urzędu rozjemczego, nie później jednak, niż w 6 tygodni od ostatniego terminu sprawdzenia wierzytelności. Jednocześnie z zawiadomieniem o terminie należy przesłać wierzycielom i dłużnikowi projekt układu.

(2) Zgromadzeniu wierzycieli przewodniczy przewodniczący urzędu rozjemczego.

(3) Głosowanie wierzycieli odbywa się z listy obecności, do której wpisuje się również osoby, oddające swój głos na piśmie.

ART. 83. (1) Każdy wierzyciel będzie rozporządzał ilością głosów, zależną od wysokości jego należności oraz współczynnika, przyznanego tej kategorji wierzycieli, do której należy.

(2) Współczynnik ten wynosi:
jeżeli wierzytelność mieści się w 50% szacunku nieruchomości — 4;
jeżeli wierzytelność mieści się w 50 — 75% szacunku nieruchomości — 3;
jeżeli wierzytelność mieści się w 75 — 100% szacunku nieruchomości — 2;
jeżeli wierzytelność mieści się w powyżej 100% szacunku nieruchomości — 1.

(3) Wierzyciele, mieszczący się w poszczególnych kategorjach, powinni być traktowani równomiernie.

ART. 84. (1) Układ dochodzi do skutku na mocy uchwały, powziętej większością 3/5 oddanych głosów, jeżeli wypowie się za nim co najmniej 1/4 obecnych wierzycieli.

(2) Układ, przyjęty przez wierzycieli, wymaga zatwierdzenia przez urząd rozjemczy, który orzeka po wysłuchaniu osób, których wyjaśnienia uważa za potrzebne, i po przeprowadzeniu potrzebnych dowodów.

ART. 85. (1) Urząd rozjemczy odmówi zatwierdzenia projektu:

1) jeżeli projekt układu w całości lub części niezgodny jest z przepisami prawa,

2) jeżeli postępowanie, poprzedzające przyjęcie projektu układu, zawiera uchybienia, mogące mieć istotny wpływ na przebieg postępowania,

3) jeżeli w przypadkach, przewidzianych w art. 81 ust. (1) pkt. 5), wykonanie układu byłoby sprzeczne z opinją wojewody (art. 81 ust. (5),

4) jeżeli urząd uzna, że nie zostały wykorzystane możliwości parcelacji (art. 81 ust. (1) pkt. 3)).

(2) Jeżeli urząd rozjemczy uzna, że stanowisko wierzycieli, którzy głosowali przeciwko układowi, lub zarzuty dłużnika są uzasadnione, wówczas może bądź sam prostować w uchwalonym projekcie układu uchybienia mniejszej wagi, bądź może polecić nadzorcy zwołanie ponownego zgromadzenia wierzycieli w celu usunięcia uchybień postępowania lub przeprowadzenia odpowiednich zmian w projekcie układu.

ART. 86. (1) Grunty, przejęte przez wierzycieli prywatnych (art. 81 ust. (1) pkt. 5)), stanowić będą odrębne nieruchomości w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1); właścicielom ich służyć będzie prawo do oddzielnych wyłączeń na zasadzie art. 4 i 5 tej ustawy. Do przeniesienia prawa własności nieruchomości, przejętych przez wierzycieli w drodze układu, nie stosuje się przepisów o obrocie nieruchomościami ziemskiemi.

(2) W razie parcelacji całości lub części majątku stosuje się art. 3 — 9 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 55, poz. 423) z tem, że wpłaty nabywców na poczet ceny nabycia mogą być składane również do depozytu w komunalnych kasach oszczędności, a wszelkie należności będą zaspakajane z tych wpłat w kolejności, przewidzianej w układzie, oraz przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich, par-

celowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 55, poz. 424).

(3) Jeżeli nabywca ziemi z parcelacji, przeprowadzanej w wykonaniu układu, daje dodatkowe zabezpieczenie przejmowanego długu na własnym majątku w stopniu co najmniej odpowiadającym zabezpieczeniu dotychczasowemu, będzie miał prawo nabycia z parcelacji odpowiednio większego obszaru ziemi bądź prawo odpowiedniego zmniejszenia wysokości spłaty gotówkowej. Wierzyciel w takim przypadku obowiązany jest takie zabezpieczenie przyjąć. Dług w ten sposób zabezpieczony może być skonwertowany według przepisów rozdziału III.

(4) Jeżeli przy parcelacji, przeprowadzonej w wykonaniu układu, nabywcy działek uzyskają kredyt długoterminowy z instytucji, emitującej listy zastawne, wówczas uzyskane listy zastawne powinny być przyjmowane przez wszystkich wierzycieli dłużnika według wartości nominalnej.

ART. 87. (1) Układ, zatwierdzony przez urząd rozjemczy, obowiązuje wszystkich wierzycieli, wpisanych na listę, nie wyłączając tych, którzy nie brali udziału w zgromadzeniu wierzycieli. Wierzyciele niewpisani na listę nie mają prawa zaskarżać układu ani nie mają prawa do wartości, przekazanych na mocy układu wierzycielom na listę wpisanym. Postanowienia układu, przewidziane w art. 81 ust. (1) pkt. 1), 2) i 3), obowiązują również wierzycieli niewpisanych, a urząd rozjemczy może przewidzieć w stosunku do nich wszelkie ograniczenia, mające na celu umożliwienie wykonania układu w stosunku do wierzycieli wpisanych.

(2) Wypis orzeczenia, zatwierdzającego układ, łącznie z częściowym wypisem ostatecznej listy wierzytelności oraz z wypisem zatwierdzonego układu stanowi tytuł egzekucyjny; w szczególności może być ujawniona na tej podstawie w księgach hipotecznych segregacja długów hipotecznych.

(3) W przypadku zatwierdzenia układu, urząd rozjemczy zarządzi wykreślenie ostrzeżeń o postępowaniu układowem w księgach hipotecznych nieruchomości dłużnika, a równocześnie zarządzi wpisanie zabezpieczeń hipotecznych, w układzie przewidzianych.

ART. 88. (1) Na skutek skargi wierzyciela urząd rozjemczy może w przypadku ustalenia, że dłużnik swych zobowiązań układowych nie wykonywa lub działa w złej wierze, unieważnić układ z wyjątkiem tej jego części, która dotyczy udzielonego wierzycielom zabezpieczenia. W tym celu urząd rozjemczy zarządzi rozprawę w obecności dłużnika z wezwaniem wierzycieli przez ogłoszenie.

(2) Skutkiem unieważnienia układu dłużnik będzie pozbawiony jego dobrodziejstw. Kwoty, wypłacone poszczególnym wierzycielom zgodnie z warunkami układu, nie ulegają w tym przypadku zwrotowi lecz będą zarachowane na poczet ich pełnych należności.

ART. 89. Ministrowie Sprawiedliwości, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych określą w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady postępowania układowego, a w szczególności ustalą:

1) załączniki oraz dane, które wnioskodawca powinien dołączyć do wniosku o otwarcie postępowania układowego,

2) szczegółowy zakres uprawnień i obowiązków oraz wynagrodzenie nadzorcy,

3) zasady sprawdzania wierzytelności, przygotowywania projektu układu, zwoływania zgromadzenia wierzycieli oraz sposób przeprowadzenia tego zgromadzenia,

4) sposób dokonywania ogłoszeń,

5) koszty postępowania.

ODDZIAŁ III. POSTĘPOWANIE LIKWIDACYJNE.

ART. 90. Likwidacja gospodarstwa wiejskiego nastąpi w drodze przymusowej:

1) jeżeli w terminie, wyznaczonym do zawarcia układu w postępowaniu układowem, układ nie został zawarty,

2) jeżeli układ nie został zatwierdzony,

3) jeżeli układ został unieważniony.

ART. 91. O wszczęciu postępowania likwidacyjnego orzeka urząd rozjemczy.

ART. 92. O wszczęciu postępowania likwidacyjnego urząd rozjemczy ogłosi w gazecie urzędowej i w jednym dzienniku poczytnym, nadto zarządzi wpisanie odpowiedniej wzmianki w księgach hipotecznych nieruchomości dłużnika. Odpis orzeczenia o wszczęciu postępowania likwidacyjnego należy doręczyć dłużnikowi.

ART. 93. (1) Likwidacja odbywa się przez sprzedaż nieruchomości, wchodzących w skład gospodarstwa wiejskiego, w drodze egzekucji, według przepisów Kodeksu Postępowania Cywilnego ze zmianami, wynikającemi z rozdziału niniejszego.

(2) Opis i oszacowanie nieruchomości powinny być dokonane najpóźniej w ciągu jednego miesiąca od daty otrzymania przez komornika orzeczenia o wszczęciu postępowania likwidacyjnego; oszacowanie nieruchomości przyjęte będzie do protokołu w wysokości szacunku, ustalonego w postępowaniu układowem.

(3) Licytacja nie może być wyznaczona na termin późniejszy, niż w dwa miesiące od daty ukończenia opisu i oszacowania

(4) Do licytacji w pierwszym terminie mogą stanąć tylko te osoby, które wykażą się zaświadczeniem wojewody o posiadaniu kwalifikacyj osobistych do należytego prowadzenia gospodarstwa.

ART. 94. (1) Wysokość ceny wywołania powinna obejmować należności uprzywilejowane oraz należności instytucyj kredytu długoterminowego; nie może być jednak niższą od sumy, stanowiącej 50% szacunku gospodarstwa, będącego przedmiotem likwidacji w pierwszym terminie licytacji, a 30% tegoż szacunku — w drugim terminie licytacji.

(2) Jeżeli nieruchomość obciążona jest należnościami uprzywilejowanemi i instytucyj kredytu długoterminowego, przystępujący do licytacji powinien złożyć rękojmię licytacyjną w wysokości, pokrywającej co najmniej należności uprzywilejowane i raty zaległe i bieżące instytucyj kredytu długoterminowego. Część rękojmi co najmniej w wysokości, pokrywającej należności uprzywilejowane z umów o pracę, powinna być złożona w gotówce. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi, w jakich rozmiarach może być złożona w gotówce. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi, w jakich rozmiarach może być

złożona rękojmia w papierach wartościowych oraz w jakich papierach wartościowych i po jakim kursie.

ART. 95. (1) Cena przybicia, niepokryta przez rękojmię licytacyjną, może być uiszczona przez nabywcę, w ciągu sześciu tygodni od uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu, papierami państwowemi lub listami zastawnemi instytucyj kredytu długoterminowego, które oznaczy rozporządzenie Ministra Skarbu.

(2) Skarbowi Państwa i Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo pierwokupu nieruchomości po cenie licytacyjnej, przyczem cena nabycia z wyjątkiem tej jej części, która powinna być zapłacona w gotówce (art. 94 ust. (2)) będzie mogła być zapłacona papierami wartościowemi, przewidzianemi w ust. (1). Prawo pierwokupu gaśnie po upływie trzech tygodni od uprawomocnienia się postanowienia o przybiciu.

(3) Rozporządzenie Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych może przyznać prawo pierwokupu również innym instytucjom, których zadaniem jest akcja parcelacyjna.

(4) Rozporządzenie Ministra Skarbu ustalać będzie kursy papierów wartościowych, po jakich będzie można uiszczać cenę licytacyjną.

ART. 96. (1) Z wypłaconej rękojmi będą pokryte w gotówce przedewszystkiem koszty postępowania i należności uprzywilejowane z umów o pracę.

(2) Z ceny licytacyjnej będą potrącone nieumorzone części pożyczek instytucyj kredytu długoter-

minowego, które będą pozostawione na hipotece nieruchomości, poddanej egzekucji.

(3) Reszta ceny, wniesiona w papierach wartościowych, będzie użyta na zaspokojenie wierzycieli w kolejności, przewidzianej w Kodeksie Postępowania Cywilnego.

ART. 97. (1) Jeżeli licytacja w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w ciągu miesiąca od dnia licytacji orzec przejęcie na własność Państwa całości likwidowanych nieruchomości ziemskich dłużnika. Przejęcie następuje według cen wywołania do pierwszej licytacji (art. 94 ust. (1)).

(2) Orzeczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych stanowi tytuł:

1) do objęcia przejętych nieruchomości w posiadanie Państwa,

2) do przepisania prawa własności na rzecz Państwa,

3) do skreślenia wpisów, dotyczących wierzytelności, obciążających nieruchomość ziemską z wyjątkiem nieumorzonej części pożyczek instytucji kredytu długoterminowego, które będą pozostawione na przejętej nieruchomości.

(3) Wynagrodzenie za przejęte nieruchomości ziemskie wypłaca się w obligacjach 3% państwowej renty ziemskiej według kursów, które ustalać będzie rozporządzenie Ministra Skarbu, przewidziane w art. 95 ust. (4). Wynagrodzenie to złożone będzie do depozytu sądowego w ciągu 30 dni po objęciu nieruchomości w posiadanie Państwa.

(4) Szczegółowe przepisy o sposobie wypłaty wynagrodzenia za przejęte nieruchomości ziemskie

i podziale tego wynagrodzenia przez sąd pomiędzy uprawnionych ustali rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Skarbu.

ART. 98. (1) Postanowienia ustawowe i statutowe lub umowne, ograniczające prawo rozporządzania nieruchomością, nie stanowią przeszkody do przejęcia nieruchomości przez Państwo i wierzycieli lub do sprzedaży z licytacji na podstawie przepisów rozdziału niniejszego.

(2) Nieruchomości przejęte na podstawie przepisów rozdziału niniejszego na własność Państwa, z wyjątkiem obszarów leśnych oraz nieruchomości, położonych w granicach administracyjnych miast, będą zaliczane na poczet wykonania planów parcelacyjnych.

ART. 99. Upoważnia się Ministra Skarbu do wypuszczania obligacyj 3% państwowej renty ziemskiej (art. 34 cz. I ustawy o wykonaniu reformy rolnej) na cele nabywania i zwalniania od obciążeń nieruchomości zgodnie z przepisami rozdziału niniejszego.

Rozdział VIII.

PRZEPISY KOŃCOWE.

ART. 100. (1) Powołuje się do życia Centralne Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych i wojewódzkie biura do spraw finansowo-rolnych.

(2) Centralne Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych podlega Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

ART. 101. Do zakresu działania Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych należy:

1) wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad wojewódzkiemi urzędami rozjemczemi oraz kontroli w celu usprawnienia i ujednolicenia działalności powiatowych i wojewódzkich urzędów rozjemczych, w zakresie ustalonym przez Ministrów Ronlictwa i Reform Rolnych, Skarbu oraz Sprawiedliwości;

2) wykonywanie nadzoru nad działalnością wojewódzkich biur do spraw finansowo-rolnych;

3) koordynowanie prac, związanych z akcją oddłużeniową na terenie województw;

4) wykonywanie innych czynności zleconych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministra Skarbu, z zakresu uporządkowania zadłużenia rolniczego;

5) składanie Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Skarbu sprawozdań o postępach akcji i przedstawianie wniosków z tej dziedziny.

ART. 102. (1) Do zakresu działania wojewódzkiego biura do spraw finansowo-rolnych należy:

1) wykonywanie bezpośredniego nadzoru nad powiatowemi urzędami rozjemczemi;

2) stwierdzanie stanu faktycznego w sprawach wymagających wiarogodności i znajomości rzeczy w zakresie akcji uporządkowania zadłużenia rolniczego, z tem zastrzeżeniem, że przy opinjowaniu spraw natury agrarnej wojewódzkie biuro działa w porozumieniu z właściwemi władzami ziemskiemi;

3) ustalanie do użytku właściwych organów listy rzeczoznawców, nadzorców i innych osób, przewidzianych w postępowaniu przy realizacji uporządkowania zadłużenia rolniczego;

4) udzielanie informacyj i pouczeń, dotyczących uprawnień i obowiązków zainteresowanych a wynikających z przepisów rozporządzenia niniejszego;

5) wykonywanie czynności, zleconych przez Centralne Biuro do Spraw Finansowo-Rolnych i właściwych wojewodów.

2) Działalność wojewódzkiego biura obejmuje obszar właściwego województwa.

ART. 103. Ministrowie: Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych ustalą organizację i tryb urzędowania organów, wymienionych w art. 100, oraz źródła ich dochodów i sposób kontroli nad dokonywanemi wydatkami, w szczególności rozporządzenie określi

1) sposób powoływania i zwalniania dyrektorów Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych i ich zastępców,

2) sposób powoływania i zwalniania kierowników biur wojewódzkich oraz pozostałych pracowników Centralnego Biura i wojewódzkich biur oraz wysokość ich wynagrodzeń,

3) normy opłat, pobieranych przez te organy za świadczenia w stosunku do osób interesowanych,

4) wysokość wpłat, dokonywanych przez urzędy rozjemcze na rzecz tych organów na podstawie art. 42 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253),

5) sposób prowadzenia rachunkowości i kasowości.

ART. 104. Ilekroć przepisy rozporządzenia niniejszego wymieniają urzędy rozjemcze, wymienienie to dotyczy urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich, utworzonych na podstawie ustawy z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253).

ART. 105. (1) Powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich orzekają w sprawach posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A, wojewódzkie urzędy rozjemcze — w sprawach majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B i C.

(2) W sprawach wszczętych przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego urzędy rozjemcze zachowują dotychczasową właściwość.

ART. 106. (1) W ustawie z dnia 28 marca 1933 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253) wprowadza się następujące zmiany:

1) ustawa otrzymuje tytuł w brzmieniu: „o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich";
2) wyrazy: „Rozdział I. Postanowienia ogólne" przed art. 1 skreśla się;
3) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„(1) Tworzy się urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

(2) Do zakresu działania tych urzędów należą sprawy, przekazane im w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 paź-

dziernika 1934 r. o konwersji i o uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) oraz w innych przepisach prawnych.“;

4) art. 2—13 uchyla się;

5) w art. 14 ust. (1) lit. a) skreśla się wyraz: „większych“;

w ust. (1) lit. b) skreśla się wyraz: „mniejszych“;

w ust. (2) skreśla się wyrazy: „ustawy niniejszej“;

6) w art. 15 dodaje się na końcu zdanie w brzmieniu: „Działalność Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Warszawie rozciąga się również na obszar m. st. Warszawy.“;

7) w art. 16 ust. (2) wyrazy: „który uprzednio zasięga w tej mierze opinji wojewódzkiego komitetu do spraw finansowo-rolnych“ zastępuje się wyrazami: „na wniosek Centralnego Biura do spraw Finansowo-Rolnych“;

8) w art. 18 wprowadza się zmiany następujące:

dotychczasowa treść staje się ustępem pierwszym z tem, że: w zdaniu pierwszem skreśla się wyrazy: „i odwołuje“, po wyrazach: „prezes sądu okręgowego“ dodaje się wyrazy: „na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych“, wyrazy: „mu przez wydział powiatowy“ zastępuje się wyrazami: „Centralnemu Biuru przez przewodniczącego wydziału powiatowego“ oraz skreśla się wyrazy: „który przed postawieniem wniosku wysłuchuje opinji wojewódzkiego komitetu do spraw finansowo-rolnych“;

w zdaniu drugiem wyrazy: „wszyscy członkowie powiatowego urzędu rozjemczego muszą być powołani“ zastępuje się wyrazami: „członkowie powiatowego urzędu rozjemczego powinni być powołani w miarę możności“;

dodaje się ust. (2) w brzmieniu: „Przewodniczącego, jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego odwołuje prezes sądu okręgowego na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.“;

9) w art. 24 ust. (1) po wyrazach: „wojewódzkiego urzędu rozjemczego“ dodaje się wyrazy: „o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej“, a w ust. (2) po wyrazach: „powiatowego urzędu rozjemczego“ dodaje się wyrazy: „o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej“;

10) w art. 26 ust. (1) dodaje się na końcu wyrazy: „a w wypadkach, określonych w szczególnych przepisach, również na wniosek komitetu konwersyjnego, działającego przy Banku Akceptacyjnym, Sp. Akc., władz administracyjnych i z urzędu“;

11) w art. 27 ust. (1) wyrazy: „osób i instytucyj, według swego uznania, a w szczególności od komitetów do spraw finansowo-rolnych, izb przemysłowo-handlowych oraz rolniczych“ zastępuje się wyrazami: „wojewódzkich biur do spraw finansowo-rolnych“;

12) w art. 28 ust. (1) wyrazy: „Urząd rozjemczy“ zastępuje się wyrazami: „Przewodni-

czący urzędu rozjemczego lub jego zastępca“;

13) w art. 34 ust. (2) skreśla się wyrazy: „oraz pisma, wezwania, zaświadczenia i t. p. pochodzące z urzędu rozjemczego“ i dodaje się na końcu ustępu nowe zdanie w brzmieniu: „Pisma, wezwania, zaświadczenia i t. p., pochodzące z urzędu rozjemczego, podpisuje z upoważnienia przewodniczącego sekretarz tego urzędu.“;

14) w art. 38 ust. (2) wyrazy: „w którego okręgu położone jest gospodarstwo wiejskie lub jego zarząd“ zastępuje się wyrazami: „znajdujący się w siedzibie wojewódzkiego urzędu rozjemczego“;

15) w art. 42 ust. (3) po wyrazach: „na rzecz powiatowego związku komunalnego“ dodaje się wyrazy: „na odrębny rachunek urzędu rozjemczego, oraz w obu przypadkach także na rzecz Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych“ i skreśla się wyrazy: „oraz delegatury komitetów do spraw finansowo - rolnych“, a w ust. (4) po wyrazach: „ustawy niniejszej“ dodaje się wyrazy: „oraz zaległe opłaty i koszty postępowania przed urzędem rozjemczym“ oraz na końcu ustępu dodaje się wyrazy: „na odrębny rachunek urzędu rozjemczego“;

16) art. 45 otrzymuje brzmienie: „Nadzór nad działalnością urzędów rozjemczych sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Minister Sprawiedliwości. Ministrowie ci określą w drodze rozporządzenia sposób wykonywania nadzoru.“.

(2) Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich ze zmianami, wprowadzonemi rozporządzeniem niniejszem, z odpowiednią zmianą numeracji rozdziałów, artykułów i ustępów w tytułach, jak i w treści.

ART. 107. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do udzielenia na wniosek osób interesowanych zezwoleń na wyłączenie gruntów z nieruchomości ziemskich, należących do ordynacji lub innych gospodarstw wiejskich, związanych węzłami substytucji powierniczej lub ograniczeniami prawa własności stale do tych nieruchomości przywiązanemi, jeżeli wyłączenie to ułatwi spłatę wszelkich długów ordynacyj lub gospodarstw oraz ich właścicieli i użytkowników. Przypadki, w których dopuszczalne będzie wyłączanie, oraz tryb postępowania w celu dokonania wyłączenia określi rozporządzenie Ministrów: Skarbu i Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

ART. 108. Minister sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia ustalić uproszczony sposób ustanowienia zabezpieczenia rzeczowego na nieruchomościach ziemskich, nie posiadających uregulowanej hipoteki, oraz tryb i koszty takiego postępowania; w szczególności rozporządzenie to może określić kolejność pierwszeństwa zabezpieczenia dla poszczególnych kategoryj wierzytelności.

ART. 109. Art. 89 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o zapobieganiu skutkom trudności płatniczych w rolnictwie (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 652) otrzymuje brzmienie następujące:

W postępowaniu sądowem, przewidzianem w rozporządzeniu niniejszem, stosuje się odpowiednio przepisy o kosztach sądowych w postępowaniu układowem (zapobiegającem upadłości). Nadto pobiera się wpis stały w wysokości 20 zł. od wniosku wierzyciela o udzielenie odroczenia wypłat dłużnikowi oraz skarg apelacyjnych na wyroki sądu".

ART. 110. Ministrowie Skarbu i Sprawiedliwości mogą w drodze rozporządzeń każdy w swoim zakresie, zwolnić całkowicie lub częściowo od wszelkich opłat stemplowych względnie sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonaniem przepisów rozporządzenia niniejszego, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach opłaty stemplowe względnie wynagrodzenie notarjuszów i pisarzy hipotecznych za te czynności.

ART. 111. Rada Ministrów uprawniona jest do ustalania w drodze rozporządzeń stosunku przepisów rozporządzenia niniejszego do przepisów innych ustaw i rozporządzeń, normujących zagadnienia objęte rozporządzeniem niniejszem.

ART. 112. Wykonanie rozporządzenia niniejszego poruczа się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości oraz Rolnictwu i Reform Rolnych.

ART. 113. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

253/33

974/34

USTAWA

z dnia 28 marca 1933 r.

O URZĘDACH ROZJEMCZYCH DO SPRAW MAJĄTKOWYCH POSIADACZY GOSPODARSTW WIEJSKICH.

D. U. R. P. Nr. 29, poz. 253,

Rozdział I.

ORGANIZACJA URZĘDÓW ROZJEMCZYCH.

(Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6 grudnia 1934 Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 974).

ART. 1. (1) Tworzy się urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

(2) Do zakresu działania tych urzędów należą sprawy, przekazane im w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934, o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) oraz w innych przepisach prawnych.

ART. 2. (1) Urzędy rozjemcze działają:

a) przy urzędach wojewódzkich — wojewódzkie urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (wojewódzkie urzędy rozjemcze),

b) przy powiatowych związkach komunalnych — powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (powiatowe urzędy rozjemcze).

(2) Przepisy, które mówią o urzędach rozjemczych, dotyczą obu wymienionych rodzajów tych urzędów.

ART. 3. Działalność wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar województwa. Działalność Wojewódzkiego Urzędu-Rozjemczego w Warszawie rozciąga się również na obszar m. st. Warszawy.

ART. 4. (1) Przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego oraz jego zastępców mianuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Pozostałych członków tego urzędu (ławników) mianuje i odwołuje prezes sądu apelacyjnego w porozumieniu z wojewodą, na wniosek Centralnego biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

(3) W miarę możności przewodniczący i jego zastępca powinni posiadać kwalifikacje sędziowskie, członkowie zaś wojewódzkiego urzędu rozjemczego powinni w miarę możności posiadać wykształcenie prawnicze.

(4) Członkowie urzędu rozjemczego, z wyjątkiem przewodniczącego i jego zastępców, muszą być powołani z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działania danego urzędu, przytem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących kredyt zorganizowany, zawody przemysłowe i handlowe.

ART. 5. Działalność powiatowego urzędu rozjemczego rozciąga się na okręg powiatowego związku komunalnego oraz na miasta, wydzielone z tego związku.

ART. 6. (1) Przewodniczącego, jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego mianuje prezes sądu okręgowego na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych z pośród kandydatów, mających, o ile możności, wykształcenie prawnicze, przedstawionych Centralnemu Biuru przez przewodniczącego wydziału powiatowego. Członkowie powiatowego urzędu rozjemczego powinni być powołani w miarę możności z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działalności tego urzędu, przyczem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących zawody przemysłowe i handlowe.

(2) Przewodniczącego jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego odwołuje prezes sądu okręgowego na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

ART. 7. (1) Od powołania na członka urzędu rozjemczego uchylać się mogą jedynie kobiety, duchowni i zakonnicy, wojskowi i funkcjonarjusze policji państwowej w służbie czynnej, urzędnicy publiczni, adwokaci, obrońcy sądowi, drobni przemysłowcy i kupcy, osoby, żyjące z płacy dziennej lub tygodniowej, osoby, mające ponad 65 lat ukończonych, oraz osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na pełnienie tych obowiązków.

(2) O zasadności uchylenia się od powołania na członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu apelacyjnego.

(3) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 200 złotych.

(4) O zasadności uchylenia się od powołania na członka powiatowego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

(5) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka powiatowego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 100 złotych.

ART. 8. (1) Członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego składają na ręce prezesa sądu apelacyjnego lub sędziego, przez niego wyznaczonego, przysięgę, że będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

(2) Członkowie powiatowego urzędu rozjemczego składają przysięgę tej samej treści na ręce prezesa sądu okręgowego lub sędziego, przez niego wyznaczonego.

ART. 9. (1) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy bez należytego usprawiedliwienia nie przybywają na posiedzenie urzędu, opóźniają się lub uchylają się od pełnienia swoich urzędowych obowiązków, podlegają za każdym razem karze grzywny, a mianowicie: członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego — do 100 złotych, członkowie zaś powiatowego urzędu rozjemczego — do 30 złotych.

(2) O karze grzywny, oznaczonej w art. 7 i w artykule niniejszym, orzeka na wniosek przewodniczącego urzędu sąd grodzki, w którego okręgu mieści się siedziba urzędu. Orzeczenie będzie wydane po wysłuchaniu zainteresowanego członka urzędu rozjemczego i jest ostateczne.

(3) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy dopuścili się rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, mogą być usunięci z urzędu przez władzę, która ich mianowała.

ART. 10. Wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i jego zastępców oraz członków urzędu rozjemczego ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

ART. 11. Właściwy miejscowo jest ten urząd rozjemczy, na którego obszarze działania znajduje się gospodarstwo wiejskie; jeżeli gospodarstwo jest położone na obszarach działalności więcej, niż jednego urzędu rozjemczego, właściwość miejscową ustala się według położenia miejscowości, w której znajduje się zarząd gospodarstwa.

Rozdział II.

ZESPÓŁ ORZEKAJĄCY.

ART. 12. (1) W skład zespołu orzekającego wojewódzkiego urzędu rozjemczego, o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, wchodzi pięciu członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, dwóch ławników, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i dwóch ławników z pośród innych członków urzędu. W zespole orzekającym musi znajdować się przynajmniej jeden przedstawiciel kredytu zorganizowanego. Przynajmniej jeden z członków zespołu powinien mieć wykształcenie prawnicze.

(2) W skład zespołu orzekającego powiatowego urzędu rozjemczego, o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, wchodzi trzech członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, jeden ławnik, którego głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i jeden ławnik z pośród innych członków urzędu.

ART. 13. (1) Do członków zespołu orzekającego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o wyłączeniu sędziów w sprawach cywilnych. Przewodniczący zespołu ma prawa przewodniczącego na posiedzeniach sądowych w sprawach cywilnych.

(2) Narady członków zespołu są tajne. Orzeczenia i postanowienia zespołu zapadają większością głosów i powinny być wyłuszczone na piśmie i opatrzone podpisami wszystkich członków zespołu.

(3) Jeżeli któryś z członków odmówi podpisu lub nie może podpisać orzeczenia, postanowienia lub

ugody, pozostali zaznaczają to na samem orzeczeniu, postanowieniu lub ugodzie. Orzeczenie, postanowienie lub ugoda, podpisane przez większość członków zespołu, ma taką samą moc, jak podpisane przez wszystkich.

Rozdział III.

POSTĘPOWANIE.

ART. 14. (1) Urząd rozjemczy działa na wniosek posiadacza gospodarstwa wiejskiego, wierzyciela lub obu tych stron, a w przypadkach, określonych w szczególnych przepisach również na wniosek komitetu konwersyjnego, działającego przy Banku Akceptacyjnym Sp. Akc., władz administracyjnych i z urzędu.

(2) We wniosku należy szczegółowo przedstawić stosunki majątkowe dłużnika i powołać się na odpowiednie dowody.

(3) Jeden wniosek może obejmować spór z jednym lub większą liczbą wierzycieli.

ART. 15. (1) Urząd rozjemczy może zasięgnąć opinji o stanie gospodarczym dłużnika, oraz o wierzycielu od wojewódzkich biur do spraw finansowo-rolnych.

(2) Zarówno dłużnik, jak i wierzyciel obowiązani są okazać przedstawicielowi lub przedstawicielom instytucji, wskazanej przez urząd rozjemczy, księgi, rachunki, korespondencję i wszystko, co stwierdza ich stan gospodarczy lub ma związek z daną sprawą.

(3) Urząd rozjemczy ma również prawo żądać bezpośredniego przedstawienia mu dowodów, wskazanych w ustępie poprzedzającym.

(4) Jeżeli od wypełnienia powyższych obowiązków uchyla się strona, która wniosła sprawę, urząd rozjemczy odrzuci wniosek.

ART. 16. (1) Przewodniczący urzędu rozjemczego lub jego zastępca ma prawo zabezpieczyć wniosek:

a) postanowieniem, uprawniającem do wniesienia ostrzeżenia (adnotacji) do wykazu hipotecznego w przypadku, gdy wierzytelność wpisana jest do hipoteki;

b) postanowieniem, zawieszającem postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi.

(2) Postanowienia te są ostateczne i natychmiast wykonalne.

(3) Postępowanie, wszczęte przed urzędem rozjemczym, powoduje zawieszenie postępowania sądowego w tejże sprawie. Postępowanie sądowe będzie następnie umorzone, bądź podjęte na nowo zależnie od wyniku sprawy w urzędzie rozjemczym.

ART. 17. (1) Urząd rozjemczy wzywa strony na rozprawę z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy oraz wydania orzeczenia. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możności, w ciągu 21 dni od złożenia wniosku. Sprawy, w których zastosowano art. 16, winny być rozpatrywane w pierwszej kolejności.

(2) Wezwane strony powinny stawić się osobiście, albo przez pełnomocnika. Urząd rozjemczy ma

jednak prawo żądać osobistego stawiennictwa stron. Strony i ich pełnomocnicy powinni zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień, żądanych przez urząd.

(3) Urząd rozjemczy może przedsiębrać wszelkie dochodzenia, potrzebne do wydania orzeczenia, a w szczególności wzywać i przesłuchiwać bez przysięgi lub pod przysięgą osoby (świadków i biegłych), które mogą udzielić wyjaśnień, jak również może przesłuchiwać strony pod przysięgą.

ART. 18. (1) Wojewódzki urząd rozjemczy nakłada kary grzywny do 100 zł., zaś powiatowy urząd rozjemczy — do 30 złotych — na osoby, wezwane do przedstawienia dowodów lub udzielenia wyjaśnień za odmówienie złożenia tych wyjaśnień i dowodów, albo za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, a także na świadków i biegłych za odmówienie złożenia przysięgi, oraz na osoby, zachowujące się niewłaściwie podczas rozprawy.

(2) Postanowienie wojewódzkiego urzędu rozjemczego nakładające grzywnę do 30 złotych, a powiatowego urzędu rozjemczego do 10 złotych — jest ostateczne.

(3) Od postanowienia wojewódzkiego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 30 złotych, i od postanowienia powiatowego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 10 złotych, służy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia postanowienia prawo odwołania się do sądu grodzkiego, w którego okręgu znajduje się siedziba urzędu rozjemczego. Orzeczenie sądu grodzkiego jest ostateczne.

(4) Urzędnik publiczny, wezwany do złożenia wyjaśnień z tytułu piastowanego urzędu, odpowiada

za czyny lub zaniechania, wymienione w ust. 1, w drodze służbowej.

ART. 19. Wszystkie władze i urzędy powinny udzielać urzędowi rozjemczemu pomocy prawnej. W szczególności sądy oraz organa egzekucyjne winny dostarczać na żądanie urzędu rozjemczego potrzebnych akt.

ART. 20. Rozprawy są ustne i jawne. Jawność należy wyłączyć na zgodny wniosek obu stron, a na wnoisek choćby jednej strony wówczas, gdy mają być rozpatrywane wydarzenia z życia prywatnego lub tajemnice zawodowe. Publiczne ogłoszenie treści rozprawy tajnej jest wzbronione. Zakaz ten nie dotyczy orzeczenia.

ART. 21. (1) Urząd rozjemczy może dopuszczać i przeprowadzać dowody nawet nie powołane przez strony i nie jest związany żadnemi ustawowemi zasadami dowodowemi, lecz ma orzekać według swego przekonania, opartego na swobodnej ocenie wszelkich okoliczności.

(2) W szczególności może:

1) przyjąć i uwzględnić dowód ze świadków i przesłuchania stron przeciwko dowodom z dokumentów;

2) wziąć pod uwagę ustne przyrzeczenia dane przed, przy lub po sporządzeniu dokumentu, chociażby nie były zgodne z dokumentem.

ART. 22. (1) Protokóły posiedzeń urzędu rozjemczego powinny być podpisane przez przewodni-

cącego i osobę prowadzącą protokół. Protokóły zeznań świadków oraz przesłuchania biegłych powinny być podpisane również przez te osoby.

(2) Wypisy postanowień, orzeczeń i ugód powinny być zaopatrzone podpisem przewodniczącego oraz pieczęcią urzędu. Pisma, wezwania, zaświadczenia i tp. pochodzące z urzędu rozjemczego, podpisuje z upoważnienia przewodniczącego sekretarz tego urzędu.

(3) Urzędy rozjemcze używają okrągłych pieczęci z godłem państwowem, naokoło którego znajduje się nazwa urzędu i oznaczenie jego siedziby.

Rozdział IV.

UGODY I ORZECZENIA.

ART. 23. (1) Ugoda, zawarta przed urzędem rozjemczym, jeżeli ją podpisały strony i zespół orzekający, ma moc prawną na równi z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

(2) Ugody, zawarte przed urzędem rozjemczym, są wolne od opłat stemplowych.

ART. 24. (1) Orzeczenie może być wydane dopiero wówczas, gdy strony miały możność wypowiedzenia się tak co do okoliczności sprawy, jak i co do wyniku przeprowadzonych w danej sprawie dochodzeń.

(2) Orzeczenie należy sporządzić na piśmie najdalej w ciągu trzech dni po ukończeniu rozprawy.

ART. 25. (1) Orzeczenie urzędu rozjemczego winno zawierać: a) miejsce i datę wydania orzeczenia, b) oznaczenie urzędu, c) imiona i nazwiska członków zespołu orzekającego, d) dokładne oznaczenie stron, ich ustawowych zastępców i pełnomocników w sprawie (imiona i nazwiska, zawód, miejsce zamieszkania i stanowisko w sporze), e) wskazanie, na czyj wniosek wydano orzeczenie, f) orzeczenie, co do przedmiotu sporu i w sprawie kosztów, g) krótkie przedstawienie stanu rzeczy i uzasadnienie.

(2) Orzeczenie może nałożyć obowiązek zabezpieczenia wykonania jego poszczególnych postanowień.

(3) Orzeczenie winno być doręczone stronom na piśmie.

(4) Orzeczenia urzędów rozjemczych są wolne od opłat stemplowych.

ART. 26. (1) Orzeczenie urzędu rozjemczego jest ostateczne i ulega zaskarżeniu tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli urząd rozjemczy przekroczył zakres swej właściwości,

2) jeżeli pogwałcono istotne przepisy postępowania,

3) jeżeli orzeczenie jest niezrozumiałe lub sprzeczne z prawem,

4) jeżeli nie zostały należycie wyświetlone okoliczności sprawy, mające wpływ stanowczy na rozstrzygnięcie,

5) jeżeli zachodzą przyczyny, które stanowią podstawę do skargi o wznowienie postępowania.

(2) Skargę o uchylenie orzeczenia należy wnieść za pośrednictwem urzędu rozjemczego do sądu okręgowego w ciągu dwóch tygodni od doręczenia orzeczenia. Właściwy jest sąd okręgowy, znajdujący się w siedzibie wojewódzkiego urzędu rozjemczego.

(3) Z orzeczeniami zrównane są postanowienia, kończące postępowanie.

ART. 27. (1) Sąd okręgowy w razie uwzględnienia skargi uchyla orzeczenie urzędu rozjemczego i przekazuje sprawę temu samemu urzędowi do ponownego rozpatrzenia w innym zespole orzekającym.

(2) Jeżeli sąd okręgowy uzna, że niema pogwałcenia istotnych przepisów postępowania, a zachodzi naruszenie prawa materjalnego, może orzec co do przedmiotu sprawy zamiast odesłania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Przy wydaniu wyroku sąd okręgowy jest związany stanem faktycznym, ustalonym w zaskarżonem orzeczeniu.

(3) Na orzeczenie sądu okręgowego niema zażalenia ani odwołania.

(4) Urząd rozjemczy, któremu sprawa została odesłana, związany jest wykładnią prawa zawartą w orzeczeniu sądu okręgowego. Nie można opierać skargi na orzeczenie urzędu rozjemczego, wydane po ponownem rozpoznaniu sprawy, na podstawach, sprzecznych z wykładnią prawną, ustaloną przez sąd okręgowy.

ART. 28. Prawomocne orzeczenie urzędu rozjemczego ma moc prawną narówni z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

Rozdział V.

KOSZTY.

ART. 29. Koszty, związane z utworzeniem i utrzymaniem wojewódzkich urzędów rozjemczych, pokrywane są z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, koszty zaś, związane z utrzymaniem powiatowych urzędów rozjemczych, z budżetu powiatowych związków komunalnych.

ART. 30. (1) Wnioskodawca wnosi koszty postępowania oraz specjalne opłaty od wniosku o rozpoznanie sprawy i od wydanych przez urząd rozjemczy dokumentów.

(2) Łączna wysokość opłat, wymienionych w poprzednim ustępie, nie może przenosić odpowiednich opłat sądowych. Wysokość i sposób poboru opłat ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

(3) Powyższe koszty i opłaty w sprawie przed wojewódzkim urzędem rozjemczym wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, w sprawie zaś przed powiatowym urzędem rozjemczym — na rzecz powiatowego związku komunalnego na odrębny rachunek urzędu rozjemczego oraz w obu przypadkach także na rzecz Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych, według stosunku, który określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych.

4) Grzywny, wymierzane na podstawie ustawy niniejszej oraz zaległe opłaty i koszty postępo-

wania przed urzędem rozjemczym będą ściągane w trybie administracyjnym. Jeżeli grzywny te zostały nałożone na członków wojewódzkiego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach, toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, grzywny natomiast, nałożone na członków powiatowego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach, toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu powiatowego związku komunalnego na odrębny rachunek urzędu rozjemczego.

ART. 31. (1) Jeżeli postępowanie przed urzędem rozjemczym zostanie zakończone ugodą, rozdział kosztów postępowania powinien być przewidziany w tejże ugodzie.

(2) W innych wypadkach urząd określi, kto i w jakich częściach ponosi koszty.

ART. 32. W postępowaniu ze skargi o uchylenie orzeczenia urzędu rozjemczego pobiera się opłaty według przepisów o kosztach sądowych. Opłata sądowa od skargi o uchylenie wynosi połowę wpisu stosunkowego.

Rozdział VI.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

ART. 33. Nadzór nad działalnością urzędów rozjemczych w zakresie administracyjnym sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Minister Sprawiedliwości. Ministrowie ci określają w drodze rozporządzenia sposób wykonywania nadzoru.

ART. 34. (1) Urzędy rozjemcze, powstałe na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653), stają się z mocy prawa powiatowemi urzędami rozjemczemi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Sprawy, które w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej toczą się przed urzędami rozjemczemi do spraw kredytowych małej własności rolnej, będą zakończone w trybie przepisów ustawy niniejszej.

ART. 35. Wykonanie ustawy niniejszej poruczа się Ministrom Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych, każdemu we właściwym zakresie działania.

ART. 36. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą w terminie i na obszarach, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzeń, ustalając jednocześnie przepisy przejściowe. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653).

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 24 października 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 94, Poz. 839.

o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

ART. 1. (1) W celu konwersji i uporządkowania długów wobec Państwowego Banku Rolnego i Banku Gospodarstwa Krajowego:

1) posiadaczy gospodarstw wiejskich,

2) spółdzielni rolniczych oraz instytucyj kredytowych z tytułu kredytów, udzielanych rolnikom,

3) przedsiębiorstw przetwórstwa i zbytu produktów rolnych,

4) organizacyj rolniczych i instytucyj związanych z rolnictwem, —

tworzy się w każdym z tych banków odrębny Fundusz Oddłużenia.

(2) Rozporządzenie Ministra Skarbu oznaczy źródła i sposób utworzenia funduszów, przewidzianych w ust. 1, z tem, że Minister Skarbu może przeznaczyć na cele tych funduszów sumy, pochodzące z lokat Skarbu Państwa w bankach państwowych, oraz papiery wartościowe, stanowiące własność Skarbu Państwa, jako też należności, pochodzące z tych lokat i papierów.

ART. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do jednorazowego zmniejszenia w drodze rozporządzenia kapitału zakładowego Państwowego Banku Rolnego oraz do przelania sumy, o którą będzie zmniejszony kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, na rzecz Funduszu Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym.

ART. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania zasad i warunków ulg oraz częściowych lub całkowitych umorzeń, jakie banki państwowe udzielać będą swoim dłużnikom z sum Funduszów Oddłużenia.

ART. 4. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania terminów płatności zaległych należności, wraz z przynależnościami, nie wyłączając kosztów egzekucyjnych i uiszczonych za dłużników opłat ubezpieczeniowych, powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu pożyczek w listach zastawnych banków państwowych i w obligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczonych hipotecznie, oraz z tytułu reszty ce-

ny sprzedaży gruntów z majątków własnych banków.

(2) Wszystkim tym należnościom, wraz z przynależnościami, przysługuje, aż do całkowitego ich umorzenia, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem. Zarzut przedawnienia przeciw roszczeniom z tytułu tych należności i przynależności nie może być podnoszony.

(3) Państwowy Bank Rolny i Bank Gospodarstwa Krajowego mają prawo bez zgody dłużnika i niższych wierzycieli skonwertować w całości lub w części wymienione w ustępie pierwszym należności wraz z przynależnościami, nawet, gdyby już były rozterminowane, na dodatkową pożyczkę długoterminową w gotowiźnie, której terminy i sposób spłaty oraz oprocentowanie określone będą w myśl zasad ustalanych przez Ministra Skarbu, z tem, że tej dodatkowej pożyczce wraz z jej przynależnościami przysługiwać będzie pierwszeństwo hipoteczne równe z pożyczką, z której powstały skonwertowane wierzytelności i że obowiązujące przy kredycie w listach zastawnych przepisy o odsetkach zwłoki oraz ustanowione wszelkie rygory dla pożyczek w listach zastawnych będą miały analogiczne zastosowanie i do tych pożyczek. Egzekucję wierzytelności z tytułu tych pożyczek dodatkowych Państwowy Bank Rolny może prowadzić trybem, przewidzianym w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o wykonywaniu egzekucji z nieruchomości przez Państwowy Bank Rolny (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 769), a Bank Gospodarstwa Krajowego trybem, przewidzianym w art. 10-a rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospo-

litej z dnia 30 maja 1924 r. o połączeniu (fuzji) Państwowych Instytucyj Kredytowych w Bank Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) w brzmieniu art. 3 pkt. 10) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666).

(4) Władze hipoteczne dokonywać będą przewidzianej w ust. 3 konwersji na jednostronny wniosek Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego, albo na wniosek dłużnika za pisemną zgodą Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego. Wpisy o toczącem się postępowaniu spadkowem, o ogłoszeniu spadku wakującego, o ograniczeniu zdolności właściciela nieruchomości, bądź co do pożyczki, od której powstały należności na rzecz instytucji, ani żadne inne przeszkody, wynikające z obowiązujących przepisów oraz treści księgi hipotecznej (gruntowej), — nie tamują ujawnienia konwersji wpisem hipotecznym (czystym). Wszelkie pisma, wnioski i wpisy hipoteczne, dotyczące wykonania konwersji, są wolne od opłat stemplowych, sądowych i hipotecznych. Pisarze hipoteczni mają prawo pobierać za wniosek o dokonanie konwersji, za wniesienie odpowiednich treści do wykazu hipotecznego i za wydanie Państwowemu Bankowi Rolnemu lub Bankowi Gospodarstwa Krajowego świadectwa o dokonanych wpisach — jedynie opłatę stałą w kwocie zł. 10. Wszelkie koszty konwersji ponosi dłużnik. Zasady obliczania kosztów konwersji i opłat na rzecz Państwowego Banku Rolnego lub też Banku Gospodarstwa Krajowego za czynności związane z konwersją ustali Minister Skarbu.

ART. 5. (1) Za należności Skarbu Państwa i banków państwowych z tytułu udzielonych spółkom wodnym pożyczek odpowiadają bezpośrednio wobec Skarbu Państwa lub banku, który udzielił pożyczki, członkowie spółek wodnych z wcielonych do spółki nieruchomości w stosunku, ustalonym w myśl przepisów ustawy z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 62, poz. 574) w rozkładzie datków, wyznaczonych na spłatę danej pożyczki.

(2) Uiszczenie należności z tytułu datku na spłatę pożyczki Skarbowi Państwa lub bankowi, który udzielił tej pożyczki, zwalnia członków od odpowiedzialności z tytułu powyższych należności wobec spółki.

(3) Przy ściągniu datków na spłatę pożyczek, określonych w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 160 ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r.

ART. 6. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do ustalania terminów płatności zaległych należności, wraz z przynależnościami, nie wyłączając kosztów egzekucyjnych, powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu udzielonych przez Państwowy Bank Rolny spółkom wodnym kredytów w obligacjach meljoracyjnych oraz w gotowiźnie z funduszów Państwowego Banku Rolnego.

(2) Należności te wraz z przynależnościami mają aż do całkowitego ich umorzenia pierwszeństwo przed innemi prawami rzeczowemi bezpośrednio po państwowych podatkach i opłatach publicznych. Przeciwko wierzytelnościom z tytułu tych należności z przynależnościami zarzut przedawnienia nie może być podnoszony.

(3) Państwowy Bank Rolny ma prawo drogą jednostronnego oświadczenia, doręczonego dłużnikowi, skonwertować wymienione powyżej należności na dodatkową pożyczkę długoterminową w gotowiźnie, której przysługiwać będą wszystkie przywileje co do pierwszeństwa zaspokojenia i egzekucji, jakie przysługują pożyczce, z której powstały skonwertowane należności. Terminy i sposób spłaty oraz oprocentowanie tych pożyczek ustali Minister Skarbu.

(4) Państwowy Bank Rolny ma prawo umarzać w całości lub w części sumę kapitału pożyczki, udzielonej w obligacjach meljoracyjnych, bądź w gotowiźnie, obciążającej poszczególne grunty, wcielone do spółek wodnych, z równoczesnem odpowiedniem obniżeniem ogólnego zadłużenia spółki wodnej z tytułu tejże pożyczki, a to według zasad, jakie ustalać będzie Minister Skarbu.

ART. 7. (1) Upoważnia się Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do ustalania w porozumieniu z Ministrem Skarbu w drodze rozporządzeń zasad i warunków przejęcia na rzecz Skarbu Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej niektórych wierzytelności Państwowego Banku Rolnego oraz do częściowego umarzania przejętych wierzytelności, a mianowicie:

1) pochodzących z kredytów, udzielonych z lokat skarbowych w Państwowym Banku Rolnym;

2) wierzytelności Państwowego Banku Rolnego, zabezpieczonych na nieruchomościach z tytułu długoterminowych pożyczek w listach zastawnych tegoż Banku:

a) w razie zbiegu z obciążeniem tychże nieruchomości pożyczkami z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej,

b) jeżeli obciążają nieruchomości nabyte niepodzielnie przez grupę nabywców dla celów komasacyjnych, obciążone pożyczkami z Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej, udzielonemi choćby niektórym współwłaścicielom niepodzielnym,

c) wyjątkowo, jeżeli obciążają nieruchomości nabyte z parcelacji, gdy dłużnicy znajdują się w szczególnie trudnych warunkach materjalnych, a ze względu na okoliczności, w jakich nabyli grunty i na nich gospodrują, zasługują na pomoc ze strony Państwa.

(2) Wartość przejmowanych przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności z tytułu nieumorzonego kapitału pożyczek ustalona będzie według bilansowej wartości własnego portfelu listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego, w których pożyczki zostały udzielone, a wartość zaległości wraz z przynależnościami — według stanu bilansowego.

(3) Upoważnia się Ministra Skarbu do zaciągnięcia zobowiązania wobec Państwowego Banku Rolnego do wysokości sumy przejętych w myśl ust. 1 przez Skarb Państwa na rachunek Funduszu Obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności, do ustalenia oprocentodania tego zobowiązania i do stopniowego umorzenia tego zobowiązania z rocznych dotacyj budżetowych na ten cel. Stosownie do przepisu art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117, poz. 966)

Państwowy Bank Rolny wycofa z własnego portfelu listy zastawne na sumę, odpowiadającą nieumorzonemu kapitałowi nabytej przez Skarb Państwa wierzytelności w listach zastawnych.

(4) Wnioski Państwowego Banku Rolnego z wykazami przekazywanych Funduszowi Obrotowemu Reformy Rolnej wierzytelności Banku i oznaczeniem daty przekazania, zatwierdzone przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, stanowią tytuły przejęcia na rzecz Skarbu Państwa na rachunek Funduszu obrotowego Reformy Rolnej wierzytelności Banku wraz z zabezpieczającemi je hipotekami.

ART. 8. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Zob. niżej Rozp. Min. Skarbu z 12/XII 1934. Dz .U. R. P. Nr. 109, poz. 968.

ART. 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

USTAWA

z dnia 24 marca 1933 r.

o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

(Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 973).

I. Pomoc dla instytucyj kredytowych.

ART. 1. (1) Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania pomocy w zakresie, przewidzianym ustawą niniejszą, spółdzielniom kredytowym, komunalnym kasom oszczędności, gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym, Galicyjskiej Kasie Oszczędności, Centralnej Kasie Spółek Rolniczych, Wojewódzkiemu Bankowi Pożyczkowemu w Poznaniu, Ukraińskiej Szczadnyci w Przemyślu, przedsiębiorstwom bankowym, wymienionym w art. 2, 3 i 119 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321), bankom państwowym oraz wyjątkowo innym przedsiębiorstwom i spółdzielniom, nie zajmującym się czynnościami bankowemi, a o-

znaczonym przez Ministra Skarbu pod warunkiem, że te instytucje i przedsiębiorstwa zawrą z dłużnikami układy, mające za przedmiot rozłożenie spłat i obniżenie oprocentowania wierzytelności rolniczych.

(2) Układy konwersyjne winny być zawierane na piśmie. Wierzytelności stanowiące przedmiot układu winny być wyrażone w złotych. Zawarcie układu, późniejsza zmiana warunków układu, zmiana postawy prawnej zobowiązań objętych układami oraz zmiana wierzycieli lub dłużników zobowiązań objętych układami nie powodują odnowienia pierwotnych zobowiązań.

ART. 2. Na pomoc Skarbu Państwa, określoną w art. 1, przeznacza się 150.000.000 złotych.

ART. 3. (1) Pomoc Skarbu Państwa wyniesie 50% strat, poniesionych przez instytucję lub przedsiębiorstwo na kapitale wierzytelności rolniczych, objętych układami, wymienionemi w art. 1. Pomoc Skarbu Państwa w związku z obniżeniem dłużnikom odsetek przy zawieraniu układów konwersyjnych ustalać będzie Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

(2) Minister Skarbu określać będzie wszelkie okoliczności, związane z udzieleniem tej pomocy, a między innemi którym z instytucyj i przedsiębiorstw, wymienionych w art. 1, i w jakich kwotach będzie udzielona pomoc, jakie warunki muszą być dopełnione przez instytucje i przedsiębiorstwa przed udzieleniem pomocy, na jakich warunkach muszą być zawierane układy z dłużnikami, co należy uważać za

stratę w rozumieniu ustępu poprzedzającego, w jaki sposób straty te będą ustalane, oraz jakie wierzytelności należy uważać za rolnicze.

(3) Udzielenie pomocy może być uzależnione od bezpłatnego przekazania na rzecz Skarbu Państwa wierzytelności, które zgodnie z ustaleniem, dokonanem w warunkach, określonych przez Ministra Skarbu, miałyby być odpisane na stratę.

ART. 4. (1) Minister Skarbu ustala corocznie sumy potrzebne na wydatki, związane z udzieleniem pomocy, przewidzianej w artykułach poprzedzających, i wprowadza je do budżetu.

(2) Upoważnia się Ministra Skarbu niezależnie od pomocy, przewidzianej w artykułach poprzedzających do udzielenia pomocy bankom państwowym z lokat Skarbu Państwa, znajdujących się w tych bankach. Pomoc, udzielona w tym trybie nie jest ograniczona przepisami art. 2 i 3.

II. Bank Akceptacyjny.

ART. 5. Upoważnia się Ministra Skarbu:

1) do założenia instytucji kredytowej pod nazwą „Bank Akceptacyjny", której zadaniem będzie udzielanie kredytu akceptacyjnego, oraz przeprowadzenie innych operacyj przewidzianych w ustawie niniejszej i w statucie banku;

2) do obejmowania części lub całości kapitału zakładowego powyższej instytucji;

3) do pokrywania obejmowanego kapitału zakładowego w gotowiźnie lub walorami, w szczególności walorami funduszu, stworzonego na podsta-

wie części IV-ej pkt. 1 lit. f) załącznika do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. o planie stabilizacyjnym i zaciągnięciu pożyczki zagranicznej (Dz. U. R. P. Nr.88, poz. 789).

ART. 6. Przy Banku Akceptacyjnym będzie działał Komitet Konwersyjny, którego organizację i zakres działania ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.

ART. 7. Bank Akceptacyjny będzie założony jako spółka akcyjna, zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowem (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 321) z tem, że ogólna suma zobowiązań powyższej instytucji nie może przenosić dwudziestokrotnej sumy jej kapitałów własnych (zakładowego i rezerwowych).

ART. 8. (1) Skarb Państwa obejmuje poręke za 30% ogólnej sumy zobowiązań Banku Akceptacyjnego, ustalonych w bilansie likwidacyjnym tej instytucji, sporządzonym według stanu z dnia, w którym powzięta będzie uchwała o likwidacji.

(2) Ogólna odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu tej poręki nie może jednak przekroczyć 120.000.000 złotych.

(3) Do ogólnej sumy zobowiązań Banku Akceptacyjnego wymienionych w ust. (1) nie zalicza się obligacyj, emitowanych przez Bank Akceptacyjny na podstawie art. 7a ustawy niniejszej, które zaopatrzone są specjalną gwarancją Skarbu Państwa.“;

ART. 9. Bank Akceptacyjny ma prawo emitować własne obligacje, które służyć będą do przejmowania wierzytelności rolniczych instytucyj kredytowych. Obligacje te są poręczone przez Skarb Państwa. Ogólna suma obligacyj Banku Akceptacyjnego nie może przekroczyć 100.000.000 złotych. Szczegółowe przepisy, dotyczące zasad emisji obligacyj, a w szczególności zabezpieczenia, umarzania i oprocentowania tych obligacyj, dokonywania operacyj temi obligacjami oraz innych warunków emisji — 8-ustalać będzie Minister Skarbu w drodze rozporządzeń ,

Art. 10. (1) Wierzytelności i ich zabezpieczenia łącznie z zabezpieczeniami hipotecznemi, służące za podkład kredytów akceptacyjnych, będą wpisywane przez instytucje wierzycielskie do osobnego rejestru Banku Akceptacyjnego, którego sposób prowadzenia określa Minister Skarbu w drodze rozporządzenia. Z chwilą wpisania powyższych wierzytelności do rejestru, Bankowi Akceptacyjnemu służyć będzie prawo zastawu na tych wierzytelnościach oraz na zabezpieczeniach osobistych i rzeczowych tych wierzytelności. Prawo zastawu, służące Bankowi Akceptacyjnemu, w niczem nie narusza praw i obowiązków instytucji wierzycielskiej i dłużnika, wynikających z układu. Wgląd do rejestru dozwolony jest każdemu, kto wykaże w tem usprawiedliwiony interes.

(2) Wierzytelności i ich zabezpieczenia, wpisane do rejestru, jak również wpływy na spłatę kapitału i odsetek tych wierzytelności stanowić będą w majątku instytucji, która uzyskała kredyt, osobną masę, służącą na zaspokojenie należności Banku Akcep-

tacyjnego. Wierzytelności te i ich przynależności nie mogą być przedmiotem przelewu, potrącania z wzajemnemi roszczeniami dłużnika, ani przedmiotem egzekucji ze strony osób trzecich oraz nie mogą być wciągnięte do masy upadłości instytucji wierzycielskiej.

(3) Przy wierzytelnościach i zabezpieczeniach hipotecznych prawa Banku Akceptacyjnego, wynikające z wpisu wierzytelności do rejestru, winny być na żądanie Banku Akceptacyjnego ujawnione w księdze hipotecznej przez wpisanie wzmianki, że wierzytelność hipoteczna wpisana jest do rejestru Banku Akceptacyjnego. Wzmianka ta będzie wpisana do wykazu hipotecznego na jednostronny wniosek instytucji wierzycielskiej lub Banku Akceptacyjnego. Podstawą do zeznania wniosku będzie pismo instytucji wierzycielskiej lub Banku Akceptacyjnego bez potrzeby uwierzytelnienia podpisów. Wykreślenie wzmianki może nastąpić tylko na wniosek instytucji wierzycielskiej za zezwoleniem Banku Akceptacyjnego, wyrażonem na piśmie, bez potrzeby uwierzytelnienia podpisów.

(4) Żadne przeszkody, wynikające z obowiązujących przepisów lub treści księgi hipotecnej, nie tamują uskutecznienia wpisu lub wykreślenia wzmianki.

(5) Na obszarze, na którym obowiązuje prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomych z 1818 r. i prawo o przywilejach i hipotekach z 1825 r., wzmianka, określona w ust. (3) artykułu niniejszego, może być wciągnięta do księgi hipotecznej w trybie, przepisanym w art. 15a i 15b prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomych, o przywile-

jach i hipotekach, zawartego w rozporządzeniu Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 31 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 53, poz. 510).

Art. 11. (1) Księgi Banku Akceptacyjnego, wypisy z nich podpisane w sposób statutem przewidziany i zaopatrzone w pieczęć Banku, wszelkie pisemne oświadczenia Banku, zawierające decyzje, pełnomocnictwa, zobowiązania lub zwolnienia od zobowiązań, albo zrzeczenia się praw, w ten sam sposób przez Bank Akceptacyjny wystawiane, mają moc dowodową dokumentów publicznych oraz aktów, na podstawie których mogą być wnoszone wpisy do hipoteki; wykazy zaległości oraz wypisy z rejestru (art. 8), o ile są zaopatrzone stwierdzeniem, że należność prawnie dojrzała do egzekucji, mają moc prawną tytułów wykonawczych, bez potrzeby wyjednywania dla nich sądowych klauzul wykonalności. Na podstawie wyżej wymienionych tytułów wykonawczych Bankowi Akceptacyjnemu służy prawo prowadzenia egzekucyj, zarówno z majątku instytucji wierzycielskiej, jak i z majątku dłużnika, który zawarł z tą instytucją układ.

(2) Egzekucja należności Banku Akceptacyjnego odbywać się będzie — według uznania Banku Akceptacyjnego — bądź w trybie kodeksu postępowania cywilnego, bądź w trybie egzekucji administracyjnej. O ile należności te będą ściągane w trybie egzekucji administracyjnej, do egzekucji takiej będą stosowane — na czas obowiązywania ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępo-

waniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 328), — przepisy tej ustawy oraz rozporządzeń wydanych na jej podstawie.

(3) W razie sprzedaży nieruchomości przez Bank Akceptacyjny, nie będą stosowane żadne ograniczenia, dotyczące nabywców nieruchomości ziemskich, z wyjątkiem ograniczeń, stosowanych względem cudzoziemców.

ART. 12. Jeżeli przy udzielaniu kredytu akceptacyjnego pośredniczy między instytucją wierzycielską, która zawarła układ z dłużnikiem, a Bankiem Akceptacyjnym inna instytucja wierzycielska (instytucja pośrednicząca), wówczas wszelkie uprawnienia i przywileje Banku Akceptacyjnego, wynikające z przepisów ustawy niniejszej, służą Bankowi Akceptacyjnemu, zarówno w stosunku do instytucji pośredniczącej, instytucji wierzycielskiej, zawierającej układ, jak i do dłużnika.

ART. 13. Bank Akceptacyjny jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jakoteż od opłat stemplowych, od pokwitowań oraz podań i świadectw, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.

III. Ulgi.

ART. 14. Wolne od opłat stemplowych są:

1) pisma, dotyczące założenia Banku Akceptacyjnego i powiększenia jego kapitału zakładowego.

2) pisma, stwierdzające układy wymienione w art. 1 lub stwierdzające ustanowienie zastawu,

hipoteki lub poręczenia — celem zabezpieczenia wierzytelności, stanowiących przedmiot układów, pisma, stwierdzające przedłużenie terminu płatności tych wierzytelności lub ich zmianę;

3) obligi, stwierdzające zobowiązania Banku Akceptacyjnego, oraz pisma, stwierdzające ustanowienie na rzecz Banku Akceptacyjnego zastawu, hipoteki lub poręczenia;

4) weksle, wystawione lub akceptowane przez Bank Akceptacyjny;

5) pisma, stwierdzające przelew wierzytelności, stanowiącej przedmiot układu (art. 1), na rzecz Banku Akceptacyjnego, Państwowego Banku Rolnego, lub na rzecz instytucji kredytowej, wskazanej na piśmie przez Bank Akceptacyjny".;

ART. 15. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia zwolnić całkowicie lub częściowo od wszelkich opłat sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonaniem przepisów ustawy niniejszej, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach wynagrodzenie notarjuszów i pisarzów hipotecznych za te czynności.*)

IV. Inne przepisy.

ART. 16. Jeżeli układy konwersyjne i dokumenty, wystawione celem zabezpieczenia praw instytucyj wierzycielskich (wierzycieli) — z wyjątkiem dokumentów, mających być podstawą czynności hipotecznych i weksli — mają podpisywać osoby niepiśmienne, należy odpowiednio stosować przepisy ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o wystawianiu

skryptów dłużnych i pokwitowań przez osoby, nieumiejące lub niemogące pisać (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz: 260), nawet gdy chodzi o osoby nieumiejące lub niemogące czytać.

ART. 17. (1) W przypadkach, gdy dłużnikami instytucyj wierzycielskich są posiadacze gospodarstw wiejskich grupy A i B, określonych w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz: 841), na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu. W stosunku do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B obowiązek ten ciąży na instytucji wierzycielskiej tylko wówczas, jeżeli zadłużenie tych posiadaczy nie przewyższa 75% zrewidowanego szacunku instytucyj ziemskiego kredytu długoterminowego.

(2) W przypadkach, gdy w myśl ustępu poprzedzającego na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu, urzędy rozjemcze będą mogły na wniosek dłużnika wydać postanowienie, na podstawie którego postępowanie egzekucyjne prowadzone przez instytucję wierzycielską z majątku dłużnika będzie mogło ulec zawieszeniu. W razie zawieszenia egzekucji dłużnik będzie jednak obowiązany dokonywać spłaty długu i odsetek w takiej wysokości, jaka ustalona będzie dla układów zawieranych przez instytucje wierzycielskie z określonemi kategorjami dłużników. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi tryb postępowania oraz szczegółowe warunki, na jakich urzędy rozjemcze będą mogły wydawać powyższe postanowienia, jak

również oznaczy skutki tych postanowień na postępowanie egzekucyjne.

(3) W przypadkach, gdy na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu, a zawarcie tego układu nie dochodzi do skutku, Komitet Konwersyjny orzekać będzie na wniosek dłużnika lub instytucji wierzycielskiej, z czyjej winy nie zawarto układu. W razie ustalenia, że układ nie doszedł do skutku z winy instytucji wierzycielskiej, będą miały zastosowanie w stosunku do dłużnika i instytucji wierzycielskiej przepisy rozdziału V rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. Komitet konwersyjny może zwrócić się do urzędu rozjemczego o ustalenie okoliczności, wymienionych w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. W razie stwierdzenia, że układ nie doszedł do skutku z winy dłużnika, Komitet Konwersyjny może go pozbawić dobrodziejstw wypływających z ustępu poprzedzającego. Tryb postępowania Komitetu Konwersyjnego w sprawach wyżej wymienionych ustala Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

ART. 18. Żadne postępowania umów lub innych tytułów, powstałych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, nie stoją na przeszkodzie zastosowaniu jej przepisów. Postanowienia takie są nieważne, co nie powoduje jednak nieważności pozostałych postanowień tych umów lub innych tytułów.".

ART. 19. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

ART. 20. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. X. 1934. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 840 w sprawie zmiany ustawy z dnia 24. III. 1933.

ART. 2. (1) Wszystkie wzmianki, wpisane w księgach hipotecznych na rzecz Banku Akceptacyjnego przed dniem 1 grudnia 1934 r., będą miały ten sam skutek prawny, co wpisy wzmianki, dokonane na podstawie art. 1 pkt. 8) rozporządzenia niniejszego.

(2) Wpisy wierzytelności i ich zabezpieczeń, dokonane przed dniem 1 grudnia 1934 r. w rejestrze Banku Akceptacyjnego, prowadzonym przez instytucje wierzycielskie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211), będą miały wszelkie skutki prawne, określone w art. 1 pkt. 8) rozporządzenia niniejszego.

(3) Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia:

1) zmiany warunków układów, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r. przez instytucje wierzyciel-

skie z dłużnikami i zatwierdzonych przez Bank Akceptacyjny;

2) zmiany warunków umów, zawartych przez Bank Akceptacyjny z instytucjami wierzycielskiemi przed dniem 1 grudnia 1934 r.

ART. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211) ze zmianami wprowadzonemi rozporządzeniem niniejszem — z odpowiednią zmianą numeracji działów, artykułów i ustępów, zarówno w tytułach, jak i w treści.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 27 października 1932 r.
Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 810.
o pierwszeństwie hipotecznem i konwersji zaległości od pożyczek instytucyj kredytu długoterminowego.

ART. 1. Należności instytucyj kredytu długoterminowego od pożyczek, zabezpieczających listy zastawne bądź obligacje, powstałe do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia z tytułu rat umorzeniowych, odsetek, opłat administracyjnych, podatków przejętych przez dłużnika do zapłaty, odsetek zwłoki i kosztów egzekucyjnych, bieżące, odroczone w drodze ulgi, oraz zaległe, posiadają bez względu na termin ich płatności, pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem pożyczki i nie ulegają przedawnieniu.

Należności od pożyczek powstać mogące po dniu ogłoszenia niniejszego rozporządzenia posiadać będą pierwszeństwo hipoteczne równe z kapitałem w granicach określonych przez przepisy prawa powszechnego i statutów (ustaw) instytucyj kredytu długoterminowego.

ART. 2. Instytucja kredytu długoterminowego ma prawo nawet w przypadku odmiennych postanowień statutu lub umów, bez zgody dłużnika i niższych wierzycieli, skonwertować w całości lub w części wymienione w art. 1 należności na pożyczkę dodatkową długoterminową w gotowiźnie bądź za zgodą Ministra Skarbu w listach zastawnych lub obligacjach, opiewającą na sumę równą sumie rzeczonych należności z tem, że tej dodatkowej pożyczce wraz z jej należytościami ubocznemi będzie przysługiwało pierwszeństwo hipoteczne równe z pożyczką, z której powstały skonwertowane należności. Emitowanie przez instytucje kredytu długoterminowego listów zastawnych lub obligacyj na podstawie dodatkowych pożyczek gotówkowych wymaga zgody Ministra Skarbu.

Pożyczka dodatkowa może opiewać na walutę polską bądź też na walutę, lub waluty, w których były wyrażone należności konwertowane.

Przepisy i uprawnienia szczególne instytucyj kredytu długoterminowego, dotyczące egzekucyj należności z tytułu długoterminowych pożyczek, udzielonych przez te instytucje, stosują się również i do pożyczek udzielonych na mocy niniejszego rozporządzenia.

ART. 3. Prawo dokonywania konwersji w warunkach wskazanych w art. 2 będzie przysługiwało tylko tym instytucjom kredytu długoterminowego, którym udzieli odpowiedniego zezwolenia Minister Skarbu postanowieniem, ogłoszonem w Monitorze Polskim.

ART. 4. Towarzystwo Kredytowe Ziemskie w Warszawie ma prawo, na mocy uchwały swego o-

gólnego zebrania władz, zatwierdzonej przez Ministra Skarbu postanowieniem ogłoszonem w Monitorze Polskim, skapitalizować i skonwertować, bez zgody dłużników i niższych wierzycieli, opłaty, na których oparte są obligacje, przewidziane w art. 263 jego ustawy — na oprocentowane pożyczki dodatkowe w gotowiźnie lub w listach zastawnych, odpowiadających warunkom wymienionym w art. 2 niniejszego rozporządzenia, z tem, że pożyczkom tym wraz z ich należytościami ubocznemi przysługiwać będzie pierwszeństwo hipoteczne równe z innemi pożyczkami Towarzystwa, ciążącemi na tychże dobrach, oraz z tem, że konwersja ta nie będzie uchybiać prawu Towarzystwa, do zabezpieczenia i pobierania opłat administracyjnych, ustawą Towarzystwa przewidzianych.

ART. 5. Konwersja wskazana w art. 2 i 4 winna być dokonywana zgodnie z przepisami prawa bankowego względnie statutami państwowych instytucyj kredytu długoterminowego.

Przepisy rozporządzenia niniejszego nie uchybiają prawu instytucji kredyttu długoterminowego do dokonywania konwersyj na zasadach, przewidzianych w jej statucie lub w innych ustawach.

ART. 6. Wydziały (sądy) hipoteczne, dokonywują konwersyj wymienionych w art. 2 i 4 na jednostronny wniosek instytucji albo na wniosek dłużnika za pisemną zgodą instytucji. Wpisy o toczącem się postępowaniu spadkowem, o ogłoszeniu spadku wakującego, o ograniczeniu zdolności właściciela nieruchomości do działań prawnych, o wszczęciu sporu co do własności nieruchomości bądź co do pożyczki,

od której powstały należności na rzecz instytucji, ani żadne inne przeszkody, wynikające z treści księgi hipotecznej (gruntowej) nie tamują ujawnienia konwersji wpisem hipotecznym (czystym).

Koszty konwersji obciążają dłużników.

ART. 7. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

ART. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

OBWIESZCZENIE MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 28 czerwca 1933 r.
Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 424.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. w sprawie segregacji wierzytelności na nieruchomościach ziemskich parcelowanych w celu spłaty uciążliwych zobowiązań.

Postanowienia ogólne.

ART. 1. 1) W przypadkach stosowania ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 221), wierzytelności hipoteczne na parcelowanej nieruchomości regulowane będą:

a) drogą bezciężarowego wydzielenia parcelowanej części nieruchomości w ramach obowiązujących przepisów prawnych;

b) drogą dobrowolnej segregacji obciążeń na mocy układu zawartego przez właściciela parcelowanej nieruchomości z wierzycielami;

c) o ile nie zachodzą warunki do regulacji wierzytelności w sposób określony w pkt. a), b) — drogą przymusowej segregacji obciążeń pomiędzy części nieruchomości, powstałe w wyniku parcelacji (poszczególne działki zbywane w drodze parcelacji i nie rozparcelowana część nieruchomości).

2) Za wierzytelności w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uznaje się wszelkie prawa rzeczowe, ujawnione w księdze hipotecznej (gruntowej), choćby przez zastrzeżenie (adnotację).

ART. 2. O ile nie zachodzą warunki do regulacji wierzytelności w sposób określony w pkt. a) lub b) art. 1, właściciel parcelowanej nieruchomości winien po uzyskaniu zaświadczenia, przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, złożyć okręgowemu urzędowi ziemskiemu wniosek o przeprowadzenie przymusowej segregacji obciążeń (pkt. c) art. 1). Do wniosku należy dołączyć:

a) zaświadczenie wojewody, wydane w myśl art. 2 powołanej ustawy z dnia 12 marca 1932 r.;

b) pełny wyciąg hipoteczny (z wykazu księgi hipotecznej, gruntowej, rejestru wieczystego) parcelowanej nieruchomości;

c) wykaz wierzycieli, z podaniem ich miejsc zamieszkania; o ile w aktach hipotecznych podano prawne miejsce zamieszkania tych osób, należy ponadto dołączyć odpowiednie zaświadczenie władzy hipotecznej;

d) szkic nieruchomości z uwidocznieniem obszaru, przeznaczonego do parcelacji.

ART. 3. 1) Szacunek części nieruchomości, przeznaczonej do parcelacji, oraz części pozostałej ustalany będzie w porozumieniu z właścicielem parcelowanej nieruchomości i na jego koszt przez komisje, powołane w myśl art. 2 wymienionej ustawy z dnia 12 marca 1932 r. przy pomocy biegłych. Szacunek ten winien być ujawniany w zaświadczeniach, wydawanych przez wojewodów w myśl art. 2. wymienionej ustawy z dnia 12 marca 1932 r.

2) Przy sporządzaniu szacunku w myśl cz. 1 należy brać pod uwagę ceny możliwe do osiągnięcia przy parcelacji danej nieruchomości, przy równoczesnem uwzględnieniu przeciętnych cen sprzedażnych w pięcioleciu 1926/27 — 1930/31, w najbliższej okolicy za podobne nieruchomości.

ART. 4. Przymusowa segregacja nie może być dokonana w przypadkach, w których suma obciążeń, istniejących na parcelowanej nieruchomości w dacie wpisu ostrzeżenia (adnotacji), o udzieleniu zezwolenia na parcelację, jest wyższa od sumy szacunku części nieruchomości nieulegającej parcelacji (art. 3) i cen sprzedażnych obszaru parcelowanego (cz. 2 art. 8).

Segregacja przymusowa.

ART. 5. 1) Podział wierzytelności z tytułu hipotek zabezpieczających listy zastawne lub obligacje oraz z tytułu pożyczek długoterminowych, udzielonych przez instytucje kredytu długoterminowego, winien być dokonany w ten sposób, aby w ramach postanowień statutu i przepisów szacunkowych danej instytucji oraz postanowień umownych, doty-

czących lokaty papierów, emitowanych przez daną instytucję, możliwie największa część wierzytelności przypadła na działki zbywane w drodze parcelacji. Instytucja nie jest jednak obowiązana do przeniesienia części pożyczki na taką działkę, na którą przypadłaby suma niższa niż 1500 złotych.

2) Kredyty gotówkowe, udzielone przez banki państwowe i zabezpieczone w pierwszej połowie wartości nieruchomości będą segregowane przez te banki.

ART. 6. 1) Segregacji wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego dokonywają te instytucje na żądanie parcelującego lub okręgowego urzędu ziemskiego. Segregacja winna być dokonana i operat dotyczący segregacji doręczony okręgowemu urzędowi ziemskiemu w ciągu miesiąca od daty złożenia instytucji kredytu długoterminowego projektu parcelacji, zatwierdzonego wykonalnem orzeczeniem.

2) W razie niedokonania segregacji w terminie określonym w cz. 1, parcelującemu służy prawo zwrócenia się do okręgowego urzędu ziemskiego, który opracuje projekt segregacji na koszt tych instytucyj, przyczem tryb określony w art. 14—16 ma odpowiednie zastosowanie. Okręgowy urząd ziemski winien wezwać instytucję kredytu długoterminowego do wzięcia udziału przez swego przedstawiciela w opracowaniu projektu segregacji; nieobecność tego przedstawiciela nie wstrzymuje jednak czynności okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Przepisy niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do segregacji wierzytelności wymienionych w cz. 2 art. 5.

ART. 7. Przy segregacji wierzytelności, niewymienionych w art. 5, stosowana będzie zasada, że poszczególne wierzytelności przenosi się w całości na jedną z części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji, lub o ile okaże się to niemożliwe, na najmniejszą ich ilość.

ART. 8. 1) Segregację wierzytelności, niewymienionych w art. 5, należy dokonywać w ten sposób, aby przy uwzględnieniu obciążenia poszczególnych części nieruchomości rozsegregowanemi wierzytelnościami instytucyj kredytu długoterminowego:

a) każda wierzytelność, zabezpieczona na parcelowanej nieruchomości w granicach ½ sumy szacunku części nieruchomości, nieulegającej parcelacji (art. 3) oraz cen sprzedażnych działek, powstałych w wyniku parcelacji, — mieściła się w ½ ceny sprzedażnej działki, na którą przypadnie, a jeżeli zabezpieczona zostanie na nieparcelowanej części nieruchomości — w ½ szacunku tej części;

b) każda wierzytelność zabezpieczona na parcelowanej nieruchomości w granicach $^2/_3$ sumy szacunku części nieruchomości nieulegającej parcelacji (art. 3), oraz cen sprzedażnych działek, powstałych w wyniku parcelacji, — mieściła się w $^2/_3$ ceny sprzedażnej działki, na którą przypadnie, a jeżeli zabezpieczona zostanie na nieparcelowanej części nieruchomości — w $^2/_3$ szacunku tej części.

2) Za cenę sprzedażną w rozumieniu cz. 1 uważa się cenę wskazaną z zatwierdzonym projekcie parcelacji. Jeżeli jednak cena ta będzie wyższa od szacunku, przewidzianego w art. 3, okręgowy urząd ziemski może przy sporządzeniu segregacji przyjąć

za podstawę cenę wszystkich lub niektórych działek, obniżoną stosownie do wysokości szacunku.

ART. 9. Jeżeli na poszczególną część nieruchomości, powstałą w wyniku parcelacji przeniesiona zostanie więcej niż jedna wierzytelność, kolejność zabezpieczenia ustalana będzie w ten sposób, że wierzytelności, wymienione w pkt. a) cz. 1 art. 8 zabezpieczone będą z pierwszeństwem przed wierzytelnościami, wymienionemi w pkt. b) cz. 1 tegoż artykułu, te zaś wierzytelności zabezpieczone będą z pierwszeństwem przed wszelkiemi innemi wierzytelnościami. W obrębie każdej z tych grup wierzytelności pierwszeństwo hipoteczne będą miały te wierzytelności, które na parcelowanej nieruchomości miały wyższy stopień hipoteczny.

ART. 10. Wierzycielom, w kolejności miejsc hipotecznych na nieruchomości parcelowanej, służy w granicach postanowień art. 7 prawo wyboru części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji, pod zabezpieczenie swoich wierzytelności.

ART. 11. W przypadku, gdy na nabywcę części nieruchomości, powstałej z parcelacji, zatwierdzony został (cz. 3 art. 65 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej) wierzyciel hipoteczny lub wierzyciel z tytułu należności uprzywilejowanych, pozostali wierzyciele mogą korzystać z przewidzianego w art. 10 prawa wyboru działki o tyle tylko, o ile wykonanie tego prawa nie ograniczy możności przeniesienia na tę działkę, zgodnie z art. 8, wierzytelności nabywcy.

ART. 12. 1) Okręgowy urząd ziemski przystępuje do segregacji wierzytelności, niewymienionych w art. 5, po zatwierdzeniu wykonalnem orzeczeniem projektu parcelacji, i po przeprowadzeniu segregacji wierzytelności, wymienionych w art. 5. O ile wszczęte zostało postępowanie sądowe, przewidziane w art. 18—19, okręgowy urząd ziemski wstrzyma czynności segregacyjne do czasu zakończenia tego postępowania.

2) Przed rozpoczęciem czynności segregacyjnych (art. 13) okręgowy urząd ziemski wystąpi do właściwego sądu hipotecznego z wnioskiem o dokonanie wpisu ostrzeżenia (adnotacji) o przystąpieniu do segregacji wierzytelności hipotecznych. Ostrzeżenie to (adnotacja) ma ten skutek, że od daty tego ostrzeżenia (adnotacji) wszelkie późniejsze zmiany stanu hipotecznego tak co do własności, jak i obciążeń pozostaną bez wpływu na przebieg postępowania segregacyjnego. Ostrzeżenie to (adnotacja) ulega wykreśleniu z chwilą ujawnienia w księdze hipotecznej (gruntowej) tytułów wymienionych w art. 16; za zgodą okręgowego urzędu ziemskiego ostrzeżenie (adnotacja) może być wykreślone w każdym czasie.

3) Segregacja sporządzona będzie według stanu księgi hipotecznej (gruntowej) w dacie wpisu ostrzeżenia (adnotacji), przewidzianego w cz. 2.

ART. 13. Przystępując do sporządzenia segregacji, okręgowy urząd ziemski wezwie wierzycieli do stawienia się w określonym terminie, celem dokonania prawa wyboru części nieruchomości, powstałych w wyniku parcelacji (art. 10). Wezwania winny być doręczone co najmniej na siedem dni przed

tym terminem. Wezwania te wysyłane będą listami poleconemi pod podanemi przez wierzycieli adresami. Niestawienie się w wyznaczonym terminie uważane będzie za zrzeczenie się prawa wyboru działki.

ART. 14. 1) Segregację, sporządzoną w myśl cz. 2 i 3 art. 6 i art. 7—13 ustala okręgowy urząd ziemski orzeczeniem. W treści tego ostrzeżenia winna być zawarta również segregacja wierzytelności hipotecznych, dokonana w myśl cz. 2 art. 5 i cz. 1 art. 6.

2) Orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego są ostateczne i nie podlegają zaskarżeniu do Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Jednak osoby interesowane, które uważają, że prawa ich orzeczeniem okręgowego urzędu ziemskiego w części ustalającej segregację, sporządzoną w myśl cz. 2 i 3 art. 6 i art. 7—13 zostały naruszone, mogą w ciągu czternastu dni po doręczeniu im odpisu orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego zwrócić się do sądu o ponowne dokonanie segregacji. Po upływie tego terminu, o ile nie zgłoszono wniosku o wszczęcie postępowania sądowego (cz. 1 art. 15), orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego stają się wykonalnemi.

ART. 15. 1) Podania do sądu o ponowne dokonanie segregacji winny być w terminie wskazanym w cz. 2 art. 14 składane do okręgowego urzędu ziemskiego, który po dołączeniu akt postępowania przed urzędami ziemskiemi niezwłocznie przesyła sprawę do sądu.

2) W okręgach sądów apelacyjnych w Lublinie,

Warszawie i Wilnie segregację przeprowadza sąd w trybie postępowania incydentalnego, na pozostałym zaś obszarze w trybie postępowania niespornego. Właściwym do przeprowadzenia segregacji jest sąd właściwy dla postępowania przy przymusowej sprzedaży parcelowanej nieruchomości. Sąd dokonywając segregacji, może za podstawę orzekania przyjąć wyniki postępowania przed urzędami ziemskiemi.

3) Od podań, wnoszonych w myśl cz. 1 pobierany będzie wpis stosunkowy w wysokości ½% od łącznej sumy segregowanych wierzytelności, nie wyższy jednak niż od sumy szacunku części nieruchomości, zbywanej w drodze parcelacji. Powyższe wpisy będą pobierane w pierwszej i drugiej instancji, a w instancji kasacyjnej (rewizyjnej) połowa tych wpisów niezależnie od kaucji kasacyjnej.

ART. 16. Wykonalne oreczenie okręgowego urzędu ziemskiego (art. 14), jak również prawomocne orzeczenie sądowe (art. 15) stanowią tytuł do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) wszelkich praw i zmian w istniejących prawach, zgodnie z treścią orzeczenia.

Koszty postępowania.

ART. 17. 1) Po wydaniu orzeczenia w myśl cz. 1 art. 14 lub po umorzeniu postępowania w myśl art. 21, okręgowy urząd ziemski ustali koszty sporządzenia segregacji oraz koszty postępowania przed urzędami ziemskiemi; koszty te obciążają właściciela nieruchomości. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia ustalić ryczał-

towe stawki opłat pobieranych przez urzędy ziemskie za dokonanie segregacji w myśl rozporządzenia niniejszego. Należności powyższe wpływają na dochód części parcelacyjnej funduszu obrotowego reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 26, poz. 236).

2) Okręgowy urząd ziemski może uzależnić wszczęcie postępownia, przewidzianego w rozporządzeniu niniejszem, od złożenia przez właściciela nieruchomości zaliczki na koszty określone w cz. 1 w wysokości, oznaczonej przez okręgowy urząd ziemski.

Postępowanie sądowe, poprzedzające ustalenie stanu obciążeń.

ART. 18. O ile na parcelowanej nieruchomości istnieją obciążenia wymienione w pkt. a) do g) niniejszego artykułu, wówczas w celu umożliwienia ścisłego ustalenia stanu obciążeń tej nieruchomości, właściciel po uzyskaniu zaświadczenia, przewidzianego w art. 2 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań obciążających gospodarstwa rolne winien złożyć do sądu okręgowego, właściwego według miejsca położenia nieruchomości, podanie o dokonanie następujących czynności:

a) przerachowanie na złote zobowiązań hipotecznych, podlegających przerachowaniu w myśl rozporządzeenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. z 1925 r. Nr. 30, po. 213);

b) oszacowanie praw rzeczonych (ciężarów), których wartość pieniężna nie jest ujawniona, przyczem oszacowanie winno być dokonane według zasad, ustalanych w rozporządzeniach Ministrów: Sprawiedliwości, Rolnictwa i Reform Rolnych, wydawanych na podstawie cz. 3 art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 3, poz. 22);

c) zwolnienie części nieruchomości przeznaczonej do parcelacji od praw dożywotniego użytkowania, o ile stwierdzone będzie, że osoby, którym prawa te służą, są nieznane z miejsca pobytu i o ile właściciel nieruchomości udowodni lub uprawdopodobni, że osoby te przynajmniej od 10 lat z praw tych nie korzystały;

d) skreślenie służebności gruntowych, które wygasły lub stały się bezprzedmiotowe, o ile skreślenie to nie narusza kompetencji władz ziemskich, określonych w rozporządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 74 i 75);

e) skreślenie kaucyj hipotecznych, zabezpieczających zobowiązania, co do których dłużnik udowodni, że powstały; nie dotyczy to jednak kaucyj hipotecznych, zabezpieczających zobowiązania, których termin wykonania jeszcze nie nastąpił;

f) zastąpienie wpisem hipoteki (prawa zastawu) kaucyj hipotecznych, zabezpieczających zobowiązania, z których tytułu powstało dla wierzyciela określone roszczenie;

g) ustalenie sumy zobowiązań, zabezpieczonych przez wpis zastrzeżenia, o ile suma ta nie została we wpisie ujawniona.

ART. 19. Podania, składane w myśl art. 18, będą rozpatrywane przez sąd okręgowy jednoosobowo, poza zwykłą kolejnością spraw. Do właściwości sądowej oraz trybu postępowania mają zastosowanie postanowienia cz. 2 art. 15, przyczem w postępowaniu tem stosowane będą następujące uproszczenia:

a) postanowienie sądu, kończące postępowanie, podlega zaskarżeniu do sądu apelacyjnego w terminie czternastu dni; skarga kasacyjna (rewizyjna) od orzeczenia wydanego w II instncji nie służy;

b) w przypadkach, w których kodeks postępowania cywilnego przewiduje doręczenie przez obwieszczenie publiczne, doręczenie to uważa się za dokonane z upływem czternastu dni od wywieszenia w budynku sądowym.

ART. 20. Od podań, wnoszonych do sądu w myśl art. 18 w sprawach wymienionych w pkt. b) do g), pobierany będzie wpis stały w wysokości 30 zł. od każdego prawa objętego podaniem — oddzielnie w każdej instancji (art. 19), — a w sprawie wymienionej w art. 18 w pkt. a) — według obowiązujących przepisów o opłatach sądowych w sprawach związanych z przerachowaniem wierzytelności prywatno-prawnych.

Postanowienia końcowe.

ART. 21. W każdem stadjum postępowania, przewidzianego w rozporządzeniu niniejszem, właściciel parcelowanej nieruchomości może przedsta-

wić układ, zawarty ze wszystkiemi osobami interesowanemi w przedmiocie dobrowolnej segregacji lub bezciężarowego wydzielenia parcelowanego obszaru. Układ ten powinien być złożony w formie wymaganej dla oświadczeń ujawnianych hipotecznie. Ujawniania tego układu w księdze hipotecznej (gruntowej) następuje ze stopniem hipotecznym ostrzeżeń (adnotacyj), dokonanych w myśl art. 2 ustawy z 13 lutego 1932 r. o ujawnianiu hipotecznem zezwoleń na parcelację (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 95) lub cz. 2 art. 12 rozporządzenia niniejszego. Złożenie takiego układu powoduje umorzenie będącego w toku postępowania.

ART. 22. 1) Osoby, których wierzytelności ulegają przymusowej segregacji, mają prawo wystąpić do właściwego sądu z powództwem przeciwko właścicielowi nieruchomości:

a) bądź o zabezpieczenie części wierzytelności przypadających na parcelowaną część nieruchomości, na innym majątku właściciela tej nieruchomości;

b) bądź o spłatę części ich wierzytelności, przypadających na parcelowaną część nieruchomości, jeżeli spłata może być dokonana z posiadanych przez właściciela, poza parcelowanym majątkiem, środków bez zachwiania jego egzystencji gospodarczej;
— w obu przypadkach — jeśli przeprowadzenie segregacji utrudnia znacznie ściągnięcie wierzytelności.

2) Postępowanie, przewidziane w cz. 1, nie wstrzymuje postępowania, unormowanego rozporządzeniem niniejszem.

ART. 23. 1) W przypadku zastosowania rozporządzenia niniejszego nie mają mocy prawnej:

a) rygory, zakazujące segregacji wierzytelności;

b) rygory, zakazujące przedterminowej lub częściowej spłaty wierzytelności, przyczem postanowienie to nie dotyczy instytucyj kredytu długoterminowego.

2) Rygory, zakazujące zbywania obciążonego gruntu przed spłaceniem wierzytelności, nie mają mocy prawnej w razie zbycia gruntu w drodze parcelacji.

3) Toczące się postępowanie spadkowe nie przerywa postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszem i nie stanowi przeszkody do ujawnienia w księgach hipotecznych (gruntowych) zmian w istniejących prawach na podstawie tytułów, uzyskanych w trybie rozporządzenia niniejszego. W przypadku śmierci osoby, będącej stroną w postępowaniu, unormowanem rozporządzeniem niniejszem, sąd na wniosek okręgowego urzędu ziemskiego wyznaczy kuratora masy spadkowej, któremu służyć będą wszelkie uprawnienia kuratora spadku wakującego.

ART. 24. Opłaty w postępowaniu hipotecznem oraz stawki wynagrodzenia, ustalone w taksie dla pisarzy hipotecznych za czynności, dokonywane na podstawie tytułów, uzyskanych w trybie rozporządzenia niniejszego, ulegają obniżeniu o połowę.

ART. 25. 1) Jeżeli wierzytelności, które w wyniku segregacji przypadną na działki zbyte w drodze parcelacji, lub poszczególne ich raty kapitalne,

będą wymagalne już w dniu przepisania prawa własności na nabywców lub stałyby się wymagalne w okresie trzech lat od tej daty, — okręgowy urząd ziemski władny będzie na wniosek nabywcy odroczyć ich płatności na lat pięć, licząc od daty przepisania tytułu własności działki na nabywcę. Odroczenie to nie rozciąga się na odsetki od tych wierzytelności.

2) Od chwili wpisu ostrzeżenia (adnotacji) o udzieleniu zezwolenia na parcelację aż do jego wykreślenia, nie może być z wyjątkiem przymusowego prawa zastawu wszczęta egzekucja z nieruchomości, będącej przedmiotem postępowania, unormowanego w rozporządzeniu niniejszem, jednak wierzyciele hipoteczni mogą w celu przeprowadzenia egzekucji z części nieulegającej parcelacji, zgłosić wniosek o wydzielenie hipoteczne tej części nieruchomości, przyczem związane z tem koszty ponosi wnioskodawca.

3) Postanowienia cz. 1. i 2. nie dotyczą wierzytelności instytucji kredytu długoteminowego.

ART. 26. Sumy, składane do depozytu Państwowego Banku Rolnego w myśl powołanej ustawy z dnia 12 marca 1932 r. oraz rozporządzenia niniejszego, podlegają oprocentowaniu w wysokości nie niższej, aniżeli wkłady składane na rachunek bieżący w tymże Banku.

ART. 27. 1) Z kwot wpłaconych przez nabywców do depozytu Państwowego Banku Rolnego w myśl art. 5 ustawy z dnia 12 marca 1932 r. o ułatwieniu spłaty uciążliwych zobowiązań, obciążających gospodarstwa rolne, mogą być za zgodą tych

nabywców wypłacone właścicielowi na koszty parcelacji oraz na spłaty zaległych rat instytucji kredytu długoterminowego lub innych uciążliwych zobowiązań sumy, jakie okręgowy urząd ziemski uzna na ten cel za niezbędne. Zgoda nabywców nie będzie wymagana, jeżeli sumy, przez nich wpłacone, będą przez właściciela parcelowanej nieruchomości zabezpieczone w sposób, który okręgowy urząd ziemski uzna za dostateczny.

2) Parcelujący, który sum wpłaconych mu przez nabywców nie złoży do depozytu Państwowego Banku Rolnego w przeciągu czternastu dni od ich otrzymania, podlega karze aresztu do 6 tygodni i grzywny do 3.000 zł. albo jednej z tych kar. Rozpoznawanie tych przestępstw należy do władz administracyjnych.

ART. 28. W przypadkach stosowania rozporządzenia niniejszego nie będzie miał zastosowania art. 57 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1)

ART. 29. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości i Skarbu w zakresie ich własności.

ART. 30. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
z dnia 28 października 1933 r.
Dz. U. R.P. Nr. 85, poz. 658

o przejmowaniu na własność Państwa gruntów za niektóre należności pieniężne.

ART. 1. 1) Z nieruchomości obciążonych zaległemi należnościami z tytułu podatków i danin publicznych, tak państwowych, jak i samorządowych, lub z tytułu udzielonych przez Państwo pożyczek, będą w granicach rozporządzeń Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych przejmowane na własność Państwa grunty zaciążące na tych nieruchumościach podatki, daniny publiczne i pożyczki udzielone przez Państwo.

2) Z nieruchomości, obciążonych zaległemi należnościami z tytułu pożyczek długoterminowych, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego oraz z tytułu świadczeń na rzecz instytucyj ubezpieczeń społecznych, mogą być na wniosek właściwych banków lub instytucyj przejmowane na własność Państwa grunty za ciążące na tych nieruchomościach należności z tytułu

powyższych pożyczek i świadczeń. Przed ogłoszeniem wniosku banki i instytucje winny porozumieć się z właścicielem nieruchomości.

3) Rozporządzenie niniejsze stosuje się do nieruchomości ziemskich oraz do gruntów niezabudowanych, położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast.

ART.. 2. Wyłączone są z pod działania ustawy niniejszej nieruchomości, których właściciel posiada ogółem na obszarze Państwa mniej niż 200 ha. gruntów. Postanowienia tego nie stosuje się, jeżeli nieruchomość, z której przejmuje się grunty, położona jest w granicach lub w sferze interesów mieszkaniowych miast

ART. 3. Grunty przejmowane będą za należności, które posiadają przywilej zaspokojenia z nieruchomości z pierwszeństwem przed innemi obciążeniami, ujawnionemi w księgach hipotecznych, lub które zapisane są w księgach tych na pierwszem i bezpośrednio na dalszych miejscach; za pozostałe należności grunty przejmowane będą tylko wówczas, gdy należności te powstały z tytułu podatków i danin publicznych, płatnych przed dniem 1 stycznia 1933 r., przyczem w tym wypadku grunty przejmowane będą tylko za taką sumę należności lub ich części, która, bez względu na stopień hipoteczny należności, mieści się wraz z wszystkiemi poprzedzającemi obciążeniami w granicach 2/3 wartości nieruchomości.

ART. 4. 1) Postępowanie celem przejęcia gruntów może być wszczęte, jeżeli należność nie została

uiszczona w ciągu 12 miesięcy po tterminie płatności; jeżeli termin płatności uległ odroczeniu lub należność została rozłożona na raty, postępowanie może być wszczęte po upływie 6 miesięcy od terminu, w którym przypadała płatność odroczonej należności lub jej raty maj

2) Jeżeli terminy określone w cz. 1 upłynęły w stosunku do jednej z należności, postępowaniem mogą być objęte pozostałe wymagalne już należności, choćby w stosunku do nich terminy określone w cz. 1 nie upłynęły.

3) Jeżeli zaległość, uzasadniająca wszczęcie postępowania, powstała z tytułu podatku, daniny publicznej lub pożyczki udzielonej przez Państwo, postępowanie może być zastosowane do całej sumy ciążących na nieruchomości podatków, danin publicznych i pożyczek udzielonych przez Państwo.

4) W przypadkach, w których wskutek niepłacenia rat pożyczek, udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego, stał się wymagalny kapitał pożyczki, zaległe raty oraz kapitał pożyczki mogą być objęte jednem postępowaniem.

ART. 5. 1) Wartość przejmowanych gruntów stanowi szacunek tych gruntów, zmniejszony o wartość służebności gruntowych, uprawnień do wydobywania żywic ziemnych we wszystkich stanach skupienia, oraz przejętych w myśl cz. 2 art. 7 wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego.

2) Wartość nieruchomości, z której przejmuje się grunty, stanowi szacunek nieruchomości, zmniejszony o wartość ciężarów, które, stosownie do obo-

wiązujących przepisów egzekucyjnych, w razie egzekucji z nieruchomości utrzymuje się na nieruchomości bez potrącenia z ceny nabycia. W szacunku nieruchomości ziemskich uwzględniona będzie wartość plonów lub zasiewów w warunkach normalnego zagospodarowania nieruchomości.

3) Szacunek gruntów przejmowanych z nieruchomości ziemskich oraz szacunek nieruchomości ziemskich, z których grunty się przejmuje, będzie ustalony według zasad, stosowanych przez Państwowy Bank Rolny przy udzielaniu kredytu w listach zastawnych.

4) Szacunek gruntów niezabudowanych położonych w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, ustalany będzie według przeciętnych cen, płaconych w roku, poprzedzającym wszczęcie postępowania, za takie same lub podobne grunty.

5) Szacunek służebności gruntowych i ciężarów, których wartość nie jest ujawniona w hipotece, będzie ustalana według zasad, stosowanych w postępowaniu egzekucyjnem z nieruchomości.

6) Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministra Skarbu wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości ustalać będą:

a) zmiany, jakim ulegną stosowane przez Państwowy Bank Rolny normy szacunkowe, w w zastosowaniu do rozporządzenia niniejszego z tem ograniczeniem, że w drodze tych zmian nie może nastąpić obniżenie norm więcej niż o 25%;

b) zasady szacowania drzewostanów oraz plonów lub zasiewów;

c) przepisy, normujące uprawnienia właściciela nieruchomości do sprzątnięcia plonów i warunki, w których plony i zasiewy mogą być przejęte wraz z gruntami;

d) organa, dokonywujące szacunku w myśl artykułu niniejszego;

ART. 6. Za zgodą właściciela nieruchomości mogą być przejęte grunty w rozmiarze przekraczającym równowartość należności, o ile przejęcie tej nadwyżki gruntów jest celowe pod względem gospodarczym. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych ustali zasady i sposób wypłaty wynagrodzenia za te grunty; w rozporządzeniu tem uwzględniona będzie zasada, że Skarb Państwa odpowiada do wysokości wynagrodzenia za ciężary i wierzytelności, które nie przeszły w całości lub w części na grunty przejęte.

ART. 7. 1) Ograniczenia własności, związane stale z nieruchomością, nie wyłączając ograniczeń, przewidzianych w statutach ordynacyj i fundacyj, nie stanowią przeszkody do zastosowania rozporządzenia niniejszego i nie przechodzą na grunty przejęte.

2) Grunty, przejmowane na podstawie rozporządzenia niniejszego, wolne są od wszelkich wierzytelności i ciężarów z wyjątkiem służebności gruntowych oraz wierzytelności instytucyj kredytu długoterminowego, które w przypadkach, określonych w cz. 3, przejdą w wyniku segregacji na grunty przejęte.

3) W przypadkach, w których nieruchomość obciążona jest wierzytelnościami instytucji kredytu długoterminowego, a wskutek przejęcia gruntów za inne należności zabezpieczenie tych wierzytelności zmniejszyłoby się poniżej norm dopuszczalnych w myśl statutu oraz przepisów szacunkowych instytucji bądź postanowień umownych, dotyczących lokaty papierów, emitowanych przez instytucję, wierzytelności wymienione ulegają segregacji, zgodnie z powołanemi przepisami i postanowieniami, pomiędzy przejmowaną a pozostałą część nieruchmości. Władza, uskuteczniająca przejęcie gruntów, powinna zażądać od instytucji ustalenia, czy zachodzi konieczność segregacji.

4) Segregacji wierzytelności instytucji kredytu długoterminowego dokonywują te instytucje na żądanie władzy, uskuteczniającej przejęcie gruntów. Segregacja winna być dokonana w ciągu miesiąca od daty dostarczenia instytucji kredytu długoterminowego danych, potrzebnych dla dokonania segregacji.

4) Na nieprzejętą część nieruchomości winny być przeniesione przedewszystkiem zaległości z tytułu pożyczek, ciążących na nieruchomości, przyczem zaległościom tym służyć będzie pierwszeństwo hipoteczne, równe kapitałowi i zaległym ratom tych pożyczek lub ich części, które pozostały na nieprzejętej części nieruchomości.

6) Po wydaniu decyzji o przejęciu gruntów pożyczki, lub ich części, przeniesione na przejmowaną część nieruchomości, ulegają spłacie, począwszy od raty, przypadającej w najbliższym terminie po zło-

żeniu właściwej władzy przez instytucję dokumentów, dotyczących segregacji.

7) Postępowanie, unormowane w rozporządzeniu niniejszem, nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia w terminie wszelkiego rodzaju należności z tytułu wierzytelności, ulegającej segregacji.

ART. 8. 1) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a położone poza granicami i poza sferą interesów mieszkaniowych miast i nadającej się do użytkowania rolniczego, przeznacza się przedewszystkiem na parcelację.

2) Grunty niezabudowane położone w granicach administracyjnych lub w sferze interesów mieszkaniowych miast, przekazywane będą na cele rozbudowy miastom i innym związkom komunalnym za cenę, odpowiadającą szacunkowi przejęcia z doliczeniem kosztów przejęcia.

3) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych upoważniony jest do zbycia i zamiany tych gruntów, położonych poza granicami administracyjnemi miast, które nie zostaną rozparcelowane lub przekazane na cele rozbudowy miast. Upoważnienie to dotyczy również obszarów leśnych, przejętych na podstawie rozporządzenia niniejszego. Minister Spraw Wewnętrznych upoważniony jest do zbycia lub zamiany gruntów, położonych w granicach administracyjnych miast, a nieprzekazywanych na cele rozbudowy miast. Upoważnienia powyższe obejmują zrzeczenie się w całości lub w części praw do gruntów przejętych przepisaniem tytułu własności na Skarb Państwa.

4) Upoważnia się Ministra Skarbu do zwalniania w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie,

gruntów od opłat skarbowych i samorządowych za przeniesienie prawa własności.

ART. 9. 1) Parcelacja gruntów (cz. 1 art. 8) przeprowadzona będzie według zasad, stosowanych przy parcelacji gruntów państwowych, dokonywanej na podstawie przepisów o wykonywaniu reformy rolnej, przyczem:

a) kolejność nabywców, przewidziana w przepisach, dotyczących wykonania reformy rolnej, oraz normy obszaru działek, tworzonych przy parcelacji, nie będą stosowane;

b) uprawnienia pracowników folwarcznych, tracących pracę w związku z parcelacją, o ile nie nabędą oni działek, zaspakajane będą przez wypłatę odpraw zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. (Nr. 1), poz. 1); art. 45 tej ustawy nie będzie stosowany;

c) zasady uiszczenia ceny kupna za nabywane działki określać będzie Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

d) na wniosek właścicieli gospodarstw karłowatych, gospodarstwa te mogą być nabywane przez Skarb Państwa i wartość ich zaliczona na poczet ceny kupna działek, nabywanych z parcelacji;

e) osobne przepisy określą uproszczoną formę nabywania gospodarstw, określonych w p. d), oraz ułatwienia, jakie stosowane będą przy zbyciu z wolnej ręki gospodarstw, sprzedawanych przez właścicieli w celu nabycia działek z parcelacji.

2) Grunty, przejęte na podstawie rozporządzenia niniejszego, a przeznaczone na parcelację, będą zaliczane na poczet wykonania planów parcelacyjnych.

ART. 10. 1) Wpływy ze zbycia gruntów, przejmowanych na podstawie rozporządzenia niniejszego, oraz wpływy z użytkowania tych gruntów do czasu ich zbycia po pokryciu kosztów przejęcia oraz kosztów, związanych ze zbyciem gruntów, będą przelewane corocznie na pokrycie należności, proporcjonalnie do wysokości tych należności.

2) Rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Spraw Wewnętrznych ustalać będą szczegółowe zasady rozrachunku wpływu, a w szczególności:

a) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa, bankami państwowemi, instytucjami kredytu długoterminowego i instytucjami ubezpieczeń społecznych z tytułu należności tych banków i instytucyj w przypadkach, gdy grunty, przejęte za te należności, nie uległy zbyciu;

b) zasady rozrachunku pomiędzy Skarbem Państwa a miastami i innemi związkami komunalnemi za grunty, przekazane na cele rozbudowy miast;

c) sposób ryczałtowego obliczania kosztów przejęcia gruntów;

d) sposób ryczałtowego obliczania kosztów parcelacji gruntów.

ART. 11. W miarę spłacania należności, powstałych z tytułu udzielonych przez banki państwowe lub instytucje kredytu długoterminowego pożyczek w li-

stach zastawnych, banki lub instytucje te umarzać będą listy zastawne na taką sumę, jaka odpowiada kapitałowi części spłacanych należności.

ART. 12. Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania z zapasów kasowych zwrotnych dotacyj na koszty, związane z przejmowaniem gruntów, oraz na koszty, związane z przygotowaniem gruntów do parcelacji i przeprowadzeniem parcelacji.

ART. 13. Postanowień ustawowych, określających wysokość odsetek zwłoki od zaległych należności instytucyj ubezpieczeń społecznych oraz związków komunalnych, nie stosuje się do sum, otrzymywanych w wyniku rozrachunku wpływów przez te instytucje i związki.

ART. 14. 1) Jeżeli nieruchomość, z której przejęto grunty, znajduje się w dzierżawie, Skarb Państwa wstępuje w prawa właściciela w stosunku do gruntów przejętych z prawem rozwiązania umowy dzierżawnej za wypowiedzeniem. Wypowiedzenie następuje przez doręczenie decyzji o przejęciu gruntów. Rozwiązanie umowy następuje z końcem roku dzierżawnego, następującego po roku, w którym dzierżawcy wypowiedziano umowę. Wypowiedzenie umowy nie zwalnia właściciela nieruchomości od odpowiedzialności za szkody i straty z powodu niedotrzymania warunków dzierżawy; dzierżawcy w żadnym jednak razie nie służy prawo żądania odszkodowania z tytułu straconych korzyści.

2) Jeżeli przejęciu ulega część nieruchomości, dzierżawcy służy prawo zrzeczenia się dzierżawy w całości, jeżeli obszar, co do którego umowa dzierżawna ulega rozwiązaniu, stanowi więcej niż 1/4 całego dzierżawionego obszaru, a jeżeli chodzi o nieru-

chomości ziemskie ponadto w tych przypadkach, gdy dzierżawą objęte były zakłady przemysłu rolnego, których wytwórczość oparta była na produkcji obszarów, co do których umowa ulega rowiązaniu.

ART. 15. Decyzje o wszczęciu postępowania w celu przejęcia gruntów wydaje wojewoda na wniosek prezesa izby skarbowej. Decyzje te są ostateczne.

ART. 16. Na podstawie decyzji wojewody o wszczęciu postępowania będzie wpisane w księdze hipotecznej nieruchomości ostrzeżenie z tym skutkiem, że w dalszem postępowaniu uwzględniony będzie taki stan prawny nieruchomości, jaki istniał w chwili wpisania ostrzerzenia.

ART. 17. Po oszacowaniu gruntów przez organa powołane w myśl p. d) cz. 6 art. 5, wojewoda określi obszar i granice gruntów przejmowanych oraz wyda decyzję o przejęciu ich na własność Państwa. Decyzja ta jest ostateczna i stanowi tytuł:

a) do objęcia przejętych gruntów w posiadanie Państwa;
b) do wydzielenia gruntów przyjętych i przepisania prawa własności na rzecz państwa;
c) do ujawnienia w wykazie hipotecznym gruntów przejętych obciążeń przewidzianych w cz. 2 art. 7, oraz do skreślenia z pozostałej części nieruchomości wpisów, dotyczących tych należności, za które zostały przejęte grunty.

ART. 18. 1) Postępowanie celem przejęcia gruntów nie może być wszczęte, jeżeli nieruchomość poddana jest egzekucji.

2) Jeżeli nieruchomość zostanie poddana egzekucji po wszczęciu postępowania celem przejęcia

gruntów, wojewoda w porozumieniu z prezesem izby skarbowej może zawiesić to postępowanie do czasu zakończenia postępowania egzekucyjnego. W razie niedojścia licytacji do skutku, wojewoda podejmie wszczęte postępowanie, w przypadku zaś sprzedaży nieruchomości z licytacji postępowanie umorzy.

ART. 19. Wojewoda w porozumieniu z prezesem izby skarbowej umorzy postępowanie w przypadku uiszczenia przez dłużnika należności zaległych (cz. 1 art. 4) oraz kosztów postępowania.

ART. 20. Upoważnia się Radę Ministrów do ustalenia w drodze rozporządzeń na wniosek Ministrów Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych, jakie przepisy rozporządzenia niniejszego, na jakich obszarach Państwa i w jakich terminach tracą moc obowiązującą.

ART. 21. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Opieki Społecznej.

ART. 22. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 listopada 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 948.

wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie oznaczania papierów wartościowych i ich kursów przy spłacie długów rolniczych.

§ 1. Długi rolnicze, z wyjątkiem długów wobec instytucyj, wymienionych w art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), przewyższające 500 zł., mogą być w okresie 3 lat, począwszy od dnia 28 października 1934 r., spłacane następującemi papierami wartościowemi:

I. papierami wartościowemi państwowemi i banków państwowych:

1) obligacjami pożyczek państwowych:

a) serji I-ej Premjowej Pożyczki Budowlanej — według ich wartości nominalnej;

b) 6%-owej Pożyczki Wewnętrznej (Narodowej) — według ich wartości nominalnej.

Przy spłacie długów rolniczych obligacjami 6%-owej Pożyczki Narodowej zachowują moc przepisy, dotyczące przelewów obligacyj tej Pożyczki. Wierzycielowi służy prawo zastawiania przyjętych obligacyj 6%-owej Pożyczki Narodowej w jednej z centralnych instytucyj finansowych, wskazanych przez Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej po kursie 60 za 100 nominalnej wartości obligacyj przy oprocentowaniu 6½% w stosunku rocznym;

serji I-szej 5%-owej Państwowej Renty Ziemskiej,

I-szej Serji 3%-owej Państwowej Renty Ziemskiej,

5%-owej Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z roku 1924,

5%-owej Konwersyjnej Pożyczki Kolejowej

— po 90% ich wartości nominalnej;

2) papierami wartościowemi banków państwowych:

a) Państwowego Banku Rolnego:

7%-wemi listami zastawnemi w złotych w złocie,

3%-owemi listami zastawnemi w złotych w złocie,

b) Banku Gospodarstwa Krajowego:

7%-owemi listami zastawnemi w złotych w złocie,

8%-owemi listami zastawnemi w złotych w złocie

— według ich wartości nominalnej.

II. listami zastawnemi:

1) wszystkiemi listami zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego w Warszawie, z wy-

jątkiem 8%-wych listów zastawnych serji z roku 1924 w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki, poręczonych przez Skarb Państwa, i 6%-owych listów zastawnych serji z roku 1929 we frankach francuskich;

2) wszystkiemi listami zastawnemi Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie, Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu, Wileńskiego Banku Ziemskiego Spółki Akcyjnej i Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie —

— po 80% ich wartości nominalnej, jeżeli miejsce płatności długu znajduje się na obszarze działalności tej samej instytucji kredytu długoterminowego, której listami zastawnemi następuje spłata;

— po 70% ich wartości nominalnej, jeżeli miejsce płatności długu znajdzie się poza obszarem działalności instytucji kredytu długoterminowego, której listami zastawnemi następuje spłata.

§ 2. Papiery wartościowe, wymienione w § 1 rozporządzenia niniejszego, powinny być zaopatrzone w należne kupony z bieżącym włącznie.

§ 3. Obszarem działalności Akcyjnego Banku Hipotecznego we Lwowie jest w rozumieniu rozporządzenia niniejszego obszar działalności Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego we Lwowie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

wpr. 611/35/Nr. 96

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 11 grudnia 1934 r.

DZ. U. R. P. Nr. 109, poz. 967:

o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Na podstawie art. 3, 6, 10 ust. (1), 17 ust. (3) i art. 19 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych — w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 973) zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły, powołane w rozporządzeniu niniejszem, bez bliższego określenia, oznaczają przepisy ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz: 973).

Paragrafy, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, oznaczają przepisy rozporządzenia niniejszego.

Ilekroć w rozporządzeniu niniejszem mowa jest o gospodarstwach wiejskich grupy A, B i C, przyna-

leżność gospodarstw do powyższych grup określają przepisy art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841).

§ 2. Czynności, dotyczące pomocy Skarbu Państwa, określone w art. 1 —3 i art. 4 ust. (1), będą wykonywane przez Bank Akceptac. Sp. Akc. Pomoc Skarbu Państwa w wysokości 150.000.000.— złotych będzie przeznaczona — o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej (§§ 13, ust. 3 i 14, ust. 3)— na pokrycie strat z tytułu odsetek i kapitałów (§§ 16 i 17) poniesionych przez instytucje kredytowe na wierzytelnościach rolniczych, objętych układami, zawartemi na zasadach, określonych w rozporządzeniu niniejszem. Układy te będą w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego nazywane układami konwersyjnemi.

§ 3. Wierzytelność jest rolniczą w rozumieniu rozporządzenia niniejszego, jeżeli osoba odpowiedzialna za zobowiązanie jest posiadaczem gospodarstwa wiejskiego w myśl przepisu art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841).

Za wierzytelności rolnicze uważa się również wierzytelności, za które odpowiadają spółdzielnie rolniczo-handlowe, oznaczone przez Ministra Skarbu, oraz w gospodarczo uzasadnionych przypadkach, wyjątkowo także inne przedsiębiorstwa, oznaczone przez Ministra Skarbu.

§ 4. Pomoc Skarbu Państwa może być udzielona instytucjom określonym w art. 1 ust. (1). Instytucje

te będą w dalszym ciągu rozporządzenia niniejszego nazywane instytucjami wierzycielskiemi.

Spółdzielnie kredytowe, komunalne kasy oszczędności, gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe będą mogły korzystać z pomocy Skarbu Państwa w zasadzie tylko za pośrednictwem banków państwowych lub innych instytucyj finansowych. Minister Skarbu na wniosek Rady Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. ustali listę spółdzielni kredytowych i komunalnych kas oszczędności, które będą mogły bezpośrednio korzystać z pomocy Skarbu Państwa.

Instytucje kredytowe, znajdujące się w likwidacji (dobrowolnej lub przymusowej) oraz instytucje objęte postępowaniem zapobiegającem upadłości, lub postępowaniem układowem, mogą również korzystać z pomocy Skarbu Państwa na podstawie układów konwersyjnych, zawartych zgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego. Bankowi Akceptacyjnemu Sp. Akc. służy jednak prawo domagania się od takich instytucyj dodatkowych gwarancyj, zabezpieczających wykonanie układów konwersyjnych.

§ 5. Pomoc Skarbu Państwa udzielana będzie instytucjom wierzycielskim w miarę zawierania przez nie układów konwersyjnych z dłużnikami. Instytucje wierzycielskie obowiązane są zawrzeć układy konwersyjne ze wszystkimi dłużnikami posiadaczami gospodarstw wiejskich grup A i B, którzy do zawarcia układów konwersyjnych posiadają warunki przewidziane w rozporządzeniu niniejszem.

Układy konwersyjne z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A i B winny być zawarte do dnia 31 grudnia 1935 r. W ciągu stycznia i lutego 1936 r. instytucje wierzycielskie obowiązane będą na-

przedłużono do 31/X. 36

desłać Bankowi Akceptacyjnemu Sp. Akc. szczegółowe wykazy dłużników powyższych grup, z którymi układy nie zostały zawarte, podając powody niezawarcia układów.

W miarę zawierania układów konwersyjnych instytucje wierzycielskie przesyłają układy Bankowi Akceptacyjnemu Sp. Akc. celem ich zatwierdzenia przez Komitet Konwersyjny (§ 6).

§ 6. Komitet Konwersyjny, działający przy Banku Akceptacyjnym Sp. Akc., składać się będzie z 9 członków i potrzebnej ilości zastępców powołanych przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. Przewodniczącego Komitetu Konwersyjnego powołuje Minister Skarbu. Członkiem Komitetu Konwersyjnego może być również członek Rady Nadzorczej Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. Komitet spełnia swe czynności w kompletach, składających się z trzech osób z pośród członków Komitetu lub ich zastępców. Organem wykonawczym Komitetu Konwersyjnego jest biuro, którego kierownika powołuje przewodniczący Komitetu Konwersyjnego za zgodą Ministra Skarbu.

Do zakresu działania Komitetu Konwersyjnego, należy:

1) zatwierdzanie układów konwersyjnych po stwierdzeniu, że wierzytelności objęte układami, oraz warunki układów odpowiadają przepisom rozporządzenia niniejszego;

2) rozpatrywanie odwołań dłużników w przypadku uchylania się instytucyj wierzycielskich od zawierania układów konwersyjnych oraz wydawanie poleceń instytucjom wierzycielskim zawarcia układu

w określonym terminie, po uprzedniem stwierdzeniu, że dłużnik posiada ku temu warunki;

3) orzekanie o zastosowaniu do poszczególnych dłużników i instytucyj wierzycielskich przepisów rozdziału V rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), po uprzedniem ustaleniu, że mimo wezwania instytucji wierzycielskiej do zawarcia układu i upływu w tym celu wyznaczonego terminu, układ nie został zawarty z winy tej instytucji;

4) rozpatrywanie odwołań instytucyj wierzycielskich i wystawianie zaświadczeń—po uprzedniem ustaleniu, że układu nie zawarto z winy dłużnika — na podstawie których to zaświadczeń urzędy rozjemcze uchylać będą postanowienia, zawieszające postępowanie egzekucyjne, wydane w myśl przepisu art. 17 ust. (2);

5) wydawanie decyzyj w innych sprawach w myśl szczególnych przepisów rozporządzenia niniejszego.

W Sprawach określonych w pkt. 1 — 5 paragrafu niniejszego Komitet Konwersyjny może przeprowadzić wszelkie dowody, jakie uzna za potrzebne, a w szczególności może zwracać się do urzędów rozjemczych do spraw majątkowch posiadaczy gospodartsw wiejskich, biur do spraw finansowo-rolnych, banków państwowych oraz urzędów i izb skarbowych, celem dostarczenia danych, potrzebnych do wydania orzeczeń przez Komitet Konwersyjny. Orzeczenia Komitetu Konwersyjnego są ostateczne i nie ulegają zaskarżeniu.

Regulamin Komitetu Konwersyjnego, zatwier-

dzony przez Ministra Skarbu, ustali sposób działania Komitetu oraz tryb postępowania w sprawach, określonych pkt. 1 — 5 paragrafu niniejszego.

§ 7. W miarę zawierania przez instytucje wierzycielskie układów konwersyjnych z dłużnikami Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie zawierał z instytucjami wierzycielskiemi umowy, dotyczące pomocy Skarbu Państwa, określonej w rozporządzeniu niniejszem. Umowy te powinny przewidywać rygory na przypadek uchylania się instytucyj wierzycielskich od zastosowania przepisów ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych i rozporządzenia niniejszego.

Umowy bądź typy tych umów podlegają zatwierdzeniu przez Ministra Skarbu. Umowy zawarte przez Bank Akceptacyjny Sp. Akc., z instytucjami wierzycielskiemi na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 czerwca 1933 r. (Dz. U.R.P. Nr. 50, poz. 395), powinny być odpowiednio dostosowane do przepisów rozporządzenia niniejszego, przez zawarcie dodatkowej umowy uzupełniającej. Umowy dodatkowe lub typy tych umów podlegają zatwierdzeniu Ministra Skarbu.

§ 8. Dla ustalenia szacunku gospodarstwa wiejskiego należy brać za podstawę szacunek instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego; w braku takiego szacunku Bank Akceptacyjny Sp. Akc. winien zażądać ustalenia szacunku przez jedną z instytucyj ziemskiego kredytu długoterminowego na podstawie obowiązujących je norm szacunkowych.

W braku szacunku innstytucji ziemskiego kre-

dytu długoterminowego, instytucje wierzycielskie mogą dokonywać szacunku kameralnie według przepisów i norm Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. z tem ograniczeniem, że szacunek ten może być stosowany tylko do gospodarstw wiejskich, których obszar nie przewyższa 100 ha, a w województwach: pomorskiem, poznańskiem i śląskiem — 150 ha.

Bank Akceptacyjny Sp. Akc. ustali przepisy i normy szacunkowe obszarów leśnych celem oszacowania tych obszarów w przypadkach, gdy nie zostały uwzględnione w szacunkach instytucyj ziemskiego kredytu długoterminowego.

Do zawierania układów konwersyjnych z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A szacunek gospodarstwa nie jest wymagany.

§ 9. Z posiadaczami gospodarstw grupy A układy konwersyjne, na podstawie których ma być udzielana pomoc Skarbu Państwa, winny być zawierane bez względu na stopień ich zadłużenia; natomiast z posiadaczami gospodarstw grupy B, układy te winny być zawierane jedynie wówczas, jeżeli zadłużenie ich nie przewyższa 75% szacunku (§ 8) gospodarstwa.

Z dzierżawcami gospodarstw wiejskich układy konwersyjne mogą być zawierane, jeżeli zadłużenie dzierżawcy nie przewyższa 75% szacunku inwentarzy żywych i martwych, stanowiących jego własność. Szacunek ten winien być dokonany przez właściwe wojewódzkie biuro do spraw finansowo - rolnych. Jeżeli zadłużenie dzierżawcy przewyższa 50% wyżej wymienionego szacunku układ konwersyjny może być zawarty jedynie pod warunkiem udzielenia zabezpieczenia przewidzianego w § 11 ust. 2.

§ 10 Układy konwersyjne, na których podstawie ma być udzielona pomoc Skarbu Państwa, nie mogą obejmować:

1) wierzytelności nieściągalnych,

2) nowych wierzytelności, powstałych po dniu 1 lipca 1932 r. przyczem wystawianie obligów po 1 lipca 1932 r. celem wymiany części lub całości obligów dawniej wystawionych, lub pokrycia dawniej zaciągniętych zobowiązań, nie powoduje powstania nowej wierzytelności w rozumieniu paragrafu niniejszego; do wierzytelności powstałych przed dniem 1 lipca 1932 r. przy zawieraniu układów konwersyjnych instytucje wierzycielskie mogą doliczać zaległe odsetki i koszty do dnia wejścia w życie układu.

3) wierzytelności do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A, jeżeli ich zadłużenie, podlegające konwersji, nie przewyższa w danej instytucji 100zł.

4) wierzytelności do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B, którzy nie mogą dostarczyć zabezpieczeń wymienionych w § 11, oraz wierzytelności do posiadaczy tych gospodarstw, jeżeli ich zadłużenie, podlegające konwersji, nie przewyższa w danej instytucji 1.000 zł.

§ 11. Układy konwersyjne, zawarte z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A, mogą być zabezpieczone, niezależnie od osobistego zobowiązania dłużnika:

1) hipotekami (czystemi wpisami, kaucjami hipotecznemi lub innemi wpisami)—jeżeli suma objęta układem przewyższa 2.000 zł. i gospodarstwo posiada uregulowaną hipotekę, albo

2) innemi zabezpieczeniami, uznanemi za dostateczne uchwałą Rady Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., zatwierdzoną przez Ministra Skarbu.

Układy konwersyjne, zawarte z posiadaczami

gospodarstw wiejskich grupy B, winny być zabezpieczone, niezależnie od osobistego zobowiązania dłużnika:

1) papierami wartościowemi o stałem bądź niestałem oprocentowaniu w stosunku 85% ich kursu giełdowego lub kursu, ustalonego przez Radę Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., jeżeli kurs ich na giełdzie nie jest notowany, lub według kursu ustalonego przez Ministra Skarbu, albo

2) hipotekami (czystemi wpisami, kaucjami hipotecznemi lub innemi wpisami), mieszczącemi się w granicach 75% szacunku nieruchomości (§ 8), albo

3) innemi zabezpieczeniami, uznanemi za dostateczne uchwałą Rady Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., zatwierdzoną przez Ministra Skarbu.

Sposób zabezpieczenia układów konwersyjnych, zawieranych z dzierżawcami gospodarstw wiejskich, spółdzielniami rolniczo - handlowemi i innemi przedsiębiorstwami oznaczonemi przez Ministra Skarbu (§ 3, ust. 2) ustali Rada Banku Akceptacyjnego Sp. Akc.; uchwały Rady Banku wymagają zatwierdzenia Ministra Skarbu.

§ 12. Jeżeli zabezpieczenie hipoteczne, określone w paragrafie poprzedzającym, mieści się w granicach 75% szacunku gospodarstwa wiejskiego grupy A, lub w granicach do 50% szacunku gospodarstw pozostałych grup, instytucja wierzycielska, zawierająca układ konwersyjny, powinna zrzec się roszczenia do osób współodpowiedzialnych za wierzytelność objętą układem; nie dotyczy to jednak współodpowiedzialności, powstałej z tranzakcyj handlowych lub finansowych. W razie wątpliwości czy współodpowiedzialność powstała z tytułu tranzakcji

handlowej lub finansowej, decyduje Komitet Konwersyjny; decyzje te są ostateczne.

§ 13. Układy konwersyjne będą zawierane:

1) z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A na okres 14 lat, przyczem odsetki będą płatne zgóry, a kapitał długu będzie ulegał spłacie w ratach półrocznych płatnych zdołu, według skali następującej:

w pierwszym	roku	ulega	spłacie	2%
w drugim	„	„	„	3%
w trzecim	„	„	„	5%
w czwartym	„	„	„	5%
w piątym	„	„	„	5%
w szóstym	„	„	„	5%
w siódmym	„	„	„	5%
w ósmym	„	„	„	10%
w dziewiątym	„	„	„	10%
w dziesiątym	„	„	„	10%
w jedenastym	„	„	„	10%
w dwunastym	„	„	„	10%
w trzynastym	„	„	„	10%
w czternastym	„	„	„	10%

2) z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy B. na okres 10 lat, przyczem odsetki będą płatne zgóry, a kapitał długu będzie ulegał spłacie w ratach półrocznych płatnych zdołu, według skali następu-

w pierwszym	roku	ulega	spłacie	2%
w drugim	„	„	„	3%
w trzecim	„	„	„	5%
w czwartym	„	„	„	5%
w piątym	„	„	„	10%
w szóstym	„	„	„	10%

w siódmym	roku	ulega	spłacie	15%
w ósmym	„	„	„	15%
w dziewiątym	„	„	„	15%
w dziesiątym	„	„	„	20%

3) z dzierżawcami na okres trwania dzierżawy, nie krócej jednak niż na 5 lat, a nie dłużej niż na 10 lat, przyczem sposób spłaty długu określi Bank Akceptacyjny Sp. Akc.; za zgodą Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. okres 5 lat może być skrócony.

Minister Skarbu ustalać będzie oprocentowanie długów, objętych układami konwersyjnemi. Oprocentowanie to na okres pierwszych dwóch lat obowiązywania układu ustala się dla posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy A i B oraz dzierżawców — na 4½% w stosunku rocznym.

Z posiadaczami gospodarstw wiejskich, zaliczonymi do grupy B na podstawie rozporządzeń, wydanych w myśl przepisu art. 3 ust. (2), rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), oznaczonemi przez Ministra Skarbu, układy konwersyjne będą zawierane na okres 10 lat, przyczem spłata kapitału następować będzie w ratach półrocznych, płatnych zdołu, według skali, określonej w ust. 1 pkt. 2 paragrafu niniejszego; oprocentowanie wierzytelności, objętych temi układami nie może przewyższać 7% w stosunku rocznym. Na podstawie powyższych układów nie może być przyznana pomoc Skarbu Państwa, przewidziana w § 16. Postanowienia układów konwersyjnych, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r. posiadaczami gospodarstw wiejskich, za-

liczonemi do grupy B na podstawie rozporządzeń wyżej wymienionych, nie ulegają zmianie.

Okresy spłat kapitałowych, ustalone w układach konwersyjnych, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r. z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A i B oraz z dzierżawcami, przedłuża się do okresów ustalonych w pkt. 1 i 2 paragrafu niniejszego, z tem, że kapitał długu ulega spłacie w zależności od ustalonego okresu karencji według skal następujących:

a) grupa A — przy jednorocznej karencji:

w pierwszym	roku	karencja	
w drugim	„	ulega spłacie	3%
w trzecim	„	„ „	5%
w czwartym	„	„ „	5%
w piątym	„	„ „	5%
w szóstym	„	„ „	5%
w siódmym	„	„ „	5%
w ósmym	„	„ „	10%
w dziewiątym	„	„ „	10%
w dziesiątym	„	„ „	10%
w jedenastym	„	„ „	10%
w dwunastym	„	„ „	10%
w trzynastym	„	„ „	10%
w czternastym	„	„ „	12%

b) grupa A — przy dwuletniej karencji:

w pierwszym	roku	karencja	
w drugim	„	„	
w trzecim	„	ulega spłacie	5%
w czwartym	„	„ „	5%
w piątym	„	„ „	5%
w szóstym	„	„ „	5%
w siódmym	„	„ „	10%

w ósmym	roku	ulega spłacie	10%
w dziewiątym	„	„ „	10%
w dziesiątym	„	„ „	10%
w jedenastym	„	„ „	10%
w dwunastym	„	„ „	10%
w trzynastym	„	„ „	10%
w czternastym	„	„ „	10%

c) grupa B — przy jednorocznej karencji:

w pierwszym	roku	karencja	
w drugim	„	ulega spłacie	5%
w trzecim	„	„ „	5%
w czwartym	„	„ „	5%
w piątym	„	„ „	10%
w szóstym	„	„ „	10%
w siódmym	„	„ „	15%
w ósmym	„	„ „	15%
w dziewiątym	„	„ „	15%
w dziesiątym	„	„ „	20%

d) grupa B — przy dwuletniej karencji:.

w pierwszym	roku	karencja	
w drugim	roku	karencja	
w trzecim	„	ulega spłacie	5%
w czwartym	„	„ „	10%
w piątym	„	„ „	10%
w szóstym	„	„ „	10%
w siódmym	„	„ „	15%
w ósmym	„	„ „	15%
w dziewiątym	„	„ „	15%
w dziesiątym	„	„ „	20%

Okresy spłat kapitałowych, ustalonen w układach konwersyjnych, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r.. z dzierżawcami i osobami prawnemi, przedłuża się do lat 10 z tem, że kapitał długu ulegać bę-

dzie spłacie, w zależności od ustalonego okresu karencji, według skali podanej pod literami c) lub d) paragrafu niniejszego. W przypadku wcześniejszego wygaśnięcia kontraktu dzierżawy okres spłat kapitałowych winien być odpowiednio skrócony.

Oprocentowanie długów, objętych powyższemi układami, obniża się z dniem 1 grudnia 1934 r. z 6½% do 4½% w stosunku rocznym. Z dniem tym pomoc Skarbu Państwa dla instytucyj wierzycielskich z tytułu obniżenia odsetek podwyższa się do norm ustalonych w § 16. Powyższe zmiany, dotyczące sposobu spłaty i oprocentowania, instytucje wierzycielskie obowiązane są wprowadzić do ukadów, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r., o czem winny zawiadomić dłużników oraz Bank Akceptacyjny Sp. Akc., który od dokonania tych zmian uzależni udzielenie pomocy Skarbu Państwa. Inne postanowienia układów, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r., pozostają bez zmian.

Okresy spłat kapitałowych oraz wysokość oprocentowania wierzytelności — co do których mają być zawarte układy z spółdzielniami rolniczo-handlowemi i innemi przedsiębiorstwami, oznaczonemi przez Ministra Skarbu (§ 3 ust. 2), ustali Rada Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. uchwałą, zatwierdzoną przez Ministra Skarbu.

§ 14. Z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy C układy konwersyjne mogą być zawierane jedynie wówczas, gdy zadłużenie mieści się w granicach do 50% szacunku ich gospodarstw. Układy te winny być zabezpieczone, niezależnie od osobistego zobowiązania dłużnika, w sposób oznaczony przez Ministra Skarbu.

Układy konwersyjne z posiadaczami gospodarstw grupy C będą zawierane na okres 10 lat, przyczem odsetki będą płatne zgóry, a kapitał długu będzie ulegał spłacie w ratach półrocznych, płatnych zdołu według skali następującej:

w pierwszym	roku	ulega	spłacie	5%
w drugim	„	„	„	5%
w trzecim	„	„	„	10%
w czwartym	„	„	„	10%
w piątym	„	„	„	10%
w szóstym	„	„	„	10%
w siódmym	„	„	„	10%
w ósmym	„	„	„	10%
w dziewiątym	„	„	„	15%
w dziesiątym	„	„	„	15%

Oprocentowanie długów, objętych powyższemi układami konwersyjneemi, nie może przewyższać 7½% w stosunku rocznym. Na układy te instytucjom wierzycielskim nie będzie przyznawana pomoc Skarbu Państwa, określona w §§ 16 i 17.

Przy zawieraniu układów z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy C stosuje się analogicznie przepisy § 10 ust. 1 pkt. 1 i 2.

Postanowienia układów konwersyjnych, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r. z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy C, nie ulegają zmianie.

§ 15. Instytucja wierzycielska będzie mogła — za zgodą Komitetu Konwersyjnego — wypowiedzieć układ i zażądać natychmiastowej spłaty wierzytelności, objętej układem konwersyjnym, jeżeli dłużnik wskutek zatajenia zadłużenia lub podania innych okoliczności niezgodnie z rzeczywistością uzyskał

przy zawarciu układu warunki jemu nieprzysługujące.

§ 16. Minister Skarbu ustalać będzie wysokość pomocy Skarbu Państwa dla instytucyj wierzycielskich z tytułu obniżenia dłużnikom odsetek przy zawieraniu układów konwersyjnych. Z tytułu tej pomocy instytucje wierzycielskie otrzymywać będą w ciągu dwóch pierwszych lat obowiązywania układów konwersyjnych, zawartych z posiadaczami gospodarstw grupy A i B od sumy wierzytelności objętych temi układami.

1) 3% w stosunku rocznym — jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji wierzycielskiej stanowią co najmniej 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez tę instytucję:

2) 2½% w stosunku rocznym — jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji wierzycielskiej stanowią od 33% do 50% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez tę instytucję;

3) 2% w stosunku rocznym — jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji wierzycielskiej stanowią od 10% do 33% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez tę instytucję;

4) 1% w stosunku rocznym — jeżeli wszystkie wierzytelności rolnicze instytucji wierzycielskiej stanowią mniej niż 10% ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez tę instytucję.

Stosunek sumy wierzytelności rolniczych instytucji wierzycielskiej do ogólnej sumy kredytów, udzielonych przez tę instytucję, ustalać się będzie według stanu z dnia 31 grudnia 1932 r.

Spółdzielniom kredytowym, komunalnym ka-

som oszczędności i gminnym kasom pożyczkowo-oszczędnościowym może być przyznana na podstawie decyzji Ministra Skarbu dodatkowa pomoc Skarbu Państwa, nie przewyższająca ¾% w stosunku rocznym. Instytucjom wierzycielskim, zawierającym układy za pośrednictwem Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, pomoc ta może być podwyższona do 1¼% w stosunku rocznym, przyczem wysokość tej dodatkowej pomocy określać będzie Minister Skarbu na okre półroczny.

Na podstawie układów, zawartych przez dniem 1 grudnia 1934 r., pomoc Skarbu Państwa udzielona będzie w sposób następujący;

a) Jeżeli układy zawarto z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy A i B, pomoc udzielana będzie w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie układu z tem, że wysokość tej pomocy za czas do dnia 1 grudnia 1934 r. będzie obliczana według norm, określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu, z dnia 26 czerwca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 395), za czas po 1 grudnia 1934 r. — w wysokości, określonej w ustępach poprzedzających paragrafu niniejszego;

b) jeżeli układy zawarto z posiadaczami gospodarstw wiejskich grupy C, pomoc udzielana będzie w ciągu dwóch lat od daty wejścia w życie układu — zarówno za czas przed, jak i po 1 grudnia 1934 r. — według norm określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 26 czerwca 1933 r. (Dz. U .R. P. Nr. 50, poz. 395).

Przyznawanie pomocy Skarbu Państwa z tytułu obniżenia dłużnikom odestek ustaje z chwilą rozwiązania układu.

§ 17. Pomoc Skarbu Państwa z tytułu strat na kapitale udzielana będzie instytucjom wierzycielskim w wysokości 50% sumy strat, poniesionych przez te instytucje na kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnemi, o ile inne przepisy nie stanowią inaczej (§ 14, ust. 3).

§ 18. Kapitał wierzytelności rolniczej będzie uznany za stracony (nieściągalny), jeżeli dłużnik nie uiścił należności, objętej układem konwersyjnym i egzekucja przeprowadzona przez instytucję wierzycielską, nie doprowadziła do pokrycia tych należności.

Stratę (nieściągalność) całości lub części kapitału wierzytelności ustala Bank Akceptacyjny Sp. Akc., uwzględniając wszelkie okoliczności, dotyczące stanu majątkowego dłużnika oraz środków egzekucyjnych zastosowanych przez instytucję wierzycielską. Decyzja Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. jest ostateczna. Przepis ustępu niniejszego nie stosuje się do banków państwowych, które straty swoje ustalają we własnym zakresie.

Na żądanie Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. instytucja wierzycielska będzie obowiązana odstąpić wierzytelność, uznaną za straconą (nieściągalną) wraz ze wszystkiemi tytułami i zabezpieczeniami Państwowemu Bankowi Rolnemu, który będzie nią administrował na rachunek Skarbu Państwa. Po odstąpieniu wierzytelności, uznanej za straconą (nieściągalną) Bank Akceptacyjny Sp. Akc. otworzy instytucji rachunek do wysokości przyznanej na ten cel pomocy Skarbu Państwa.

§ 19. Bank akceptacyjny Sp. Akc. będzie sporządzał za każde ubiegłe półrocze kalendarzowe ryczałtowe zestawienie sum potrzebnych na cele po-

mocy Skarbu Państwa z tytułu strat, poniesionych przez instytucje wierzycielskie na odsetkach i kapitale wierzytelności, objętych układami konwersyjnemi i będzie przedkładał te zestawienia Ministrowi Skarbu dla otrzymania dotacji, przeznaczonej na udzielenie pomocy Skarbu Państwa.

Zestawienie sum, przeznaczonych na pomoc Skarbu Państwa z tytułu obniżenia dłużnikom odsetek, winno uwzględniać zmniejszenie się początkowej sumy dłużnej, objętej układem konwersyjnym na skutek płatności rat kapitałowych ustalonych w układzie Zmniejszenie sum dłużnych będzie ustalał Bank Akceptacyjny Sp. Akc. bez względu na to, czy spłata rat kapitałowych rzeczywiście nastąpiła. Przy układach pośrednich obliczenie stopniowego zmniejszania się sum dłużnych Bank Akceptacyjny Sp. Akc. będzie uskuteczniał dla ogółu układów pośrednich, zgłoszonych przez instytucję pośredniczącą i zatwierdzonych przez Komitet Konwersyjny.

§ 20. Rejestr Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., wymieniony w art. 10, będzie prowadzony w sposób następujący:

Rejestr Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. składa się z rejestru imiennego, rejestru zbiorowego i rejestru centralnego.

Instytucja wierzycielska obowiązana jest wpisać do rejestru imiennego wierzytelności, objęte układem wraz z wszelkiemi zabezpieczeniami tych wierzytelności, nie wyłączając zabezpieczeń hipotecznych— na podkład których przyznany został kredyt akceptacyjny. Rejestr imienny składa się z arkuszy, których wzór określa załącznik Nr. 1 rozporządzenia niniejszego. Arkusze te winny być wypełnione w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisane pod stemplem firmowym przez osoby, mające prawo

do działania w imieniu instytucji wierzycielskiej, Z powyższych dwóch egzemplarzy jeden egzemplarz przechowuje instytucja wierzycielska, drugi egzemplarz należy przesłać Bankowi Akceptacyjnemu Sp. Akc. Instytucje wierzycielskie, nieposiadające uprawnień do bezpośredniego korzystania z kredytu akceptacyjnego, prześlą drugi egzemplarz instytucji pośredniczącej.

Instytucja pośrednicząca winna na podstawie arkuszy rejestru imiennego, nadesłanych jej przez instytucje wierzycielskie sporządzić rejestr zbiorowy, składający się z arkuszy, których wzór określa załącznik Nr. 2 rozporządzenia niniejszego. Do rejestru zbiorowego insytytucja pośrednicząca wpisywać będzie na podstawie nadesłanych jej arkuszy rejestru imiennego, zestawienia sumaryczne wierzytelności poszczególnych instytucyj wierzycielskich, objętych układami wraz z wszystkiemi zabezpieczeniami tych wierzytelności, — nie wyłączając zabezpieczeń hipotecznych — na podkład których przyznany został kredyt akceptacyjny. Arkusze rejestru zbiorowego winny być wypełnione przez instytucję pośredniczącą w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach i podpisane pod stemplem firmowym przez osoby, mające prawo do działania w imieniu tej instytucji. Z powyższych dwóch egzemplarzy należy jeden egzemplarz przesłać do Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., drugi egzemplarz przechowuje instytucja pośrednicząca, dołączając do tego egzemplarza arkusze rejestru imiennego, nadesłane przez instytucje wierzycielskie, które służyły za podstawę do wypełnienia rejestru zbiorowego.

Z arkuszy rejestru imiennego i zbiorowego, przesłanych w myśl przepisów ustępów poprzedzają-

cych do Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., bank ten stworzy rejestr centralny.

Po wysłaniu do Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., arkuszy rejestru w myśl przepisów ust. 1 i 2 paragrafu niniejszego, instytucja wierzycielska lub pośrednicząca nie ma prawa bez pisemnej zgody Banku Akceptacyjnego Sp. Akc., dokonywać w przechowywanym u siebie rejestrze żadnych zmian ani poprawek. W przypadku, gdy treść rejestru przechowywanego przez instytucję wierzycielską lub pośredniczącą nie pokrywa się z treścią rejestru centralnego, przechowywanego przez Bank Akceptacyjny Sp. Akc., treść rejestru centralnego obowiązuje instytucje wierzycielskie, pośredniczące, dłużników i osoby trzecie. Po uzyskaniu pisemnej zgody Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. na dokonanie poprawki, zmiany lub wykreślenia wpisów w rejestrze , instytucja wierzycielska lub pośrednicząca uskuteczni w rejestrze poprawkę, zmianę lub wykreślenie wpisu, powołując się na zezwolenie Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. i następnie prześle Bankowi Akceptacyjnemu Sp. Akc. odpis zmienionego wpisu lub zawiadomienia o wykreśleniu, na podstawie których Bank Akceptacyjny Sp. Akc. uskutecznia poprawki, zmiany lub wykreślenia wpisów w rejestrze centralnym. Bank Akceptacyjny Sp. Akc. może upoważnić instytucje pośredniczące do udzielania zgody na czynienie zmian, poprawek i wykreśleń w rejestrze przechowywanym przez instytucje wierzycielskie, nie posiadające uprawnień do bezpośredniego korzystania z kredytu akceptacyjnego. Wszelkie zmiany, poprawki i wykreślenia w rejestrze, winny być uskuteczniane czerwonym atramentem.

Bank Akceptacyjny Sp. Akc. sprawuje nadzór

nad prowadzeniem rejestru przez instytucje wierzycielskie i pośredniczące. Instytucje wierzycielskie i pośredniczące winny stosować się do wszelkich wskazówek i zarządzeń wydanych przez Bank Akceptacyjny Sp. Akc. w zakresie prowadzenia rejestru.

§ 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 grudnia 1934 r. Z dniem tym tracą moc obowiązującą następujące rozporządzenia Ministra Skarbu:

1) z dnia 26 czerwca 1933 r. o sasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 395), z zastrzeżeniami, przewidziannemi w § 16 ust. 4;

2) z dnia 7 lipca 1933 r. w sprawie zwolnienia od opłat stemplowych pism, wiążących się z działalnością Banku Akceptacyjnego Sp. Akc. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 418);

3) z dnia 9 marca 1934 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dnia 26 czerwca 1933 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 173).

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 12 grudnia 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 968.

w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych.

I. Państwowy Bank Rolny.

§ 1. Kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, wynoszący w myśl art. 4 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 117. poz. 966) 130 miljonów złotych, zmniejsza się z dniem 31 grudnia 1934 r. o 30 miljonów złotych, t. j. do wysokości 100 miljonów złotych.

§ 2. Z dniem 31 grudnia 1934 r. uruchamia się w Państwowym Banku Rolnym Fundusz Oddłużenia, przewidziany w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich, oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 839); fundusz ten stanowić będzie własność Banku i będzie uwidoczniony w jego bilansie.

§ 3. Na Fundusz Oddłużenia w Państwowym Banku Rolnym przekazuje się:

1) sumę 35.599.895,04 zł. z lokat Skarbu Państwa w Państwowym Banku Rolnym oraz pochodzące od tej sumy należności w wysokości 1.166.057 zł. 05 gr.,

2) listy zastawne i obligacje meljoracyjne Państwowego Banku Rolnego, stanowiące własność Skarbu Państwa wartości nominalnej 18.000.000 zł. oraz pochodzące od nich należności w wysokości 4.234.047 zł. 91 gr.,

3) sumę 30.000.000 zł, o którą został zmniejszony kapitał zakładowy Państwowego Banku Rolnego, zgodnie z § 1 rozporządzenia niniejszego,

4) sumę 3.500.000 zł. ze specjalnych rezerw Państwowego Banku Rolnego.

§ 4. Upoważnia się Państwowy Bank Rolny do zastosowania wobec dłużników Banku, na rachunek Funduszu Oddłużenia, ulg następujących:

1) w zakresie kredytu długoterminowego w listach zastawnych z tem, że ulgi przewidziane poniżej z wyjątkiem ulg wymienionych w pkt. d paragrafu niniejszego, odnosić się będą do gospodarstw kategorji A w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), oraz do gospodarstw powstałych z parcelacji bez względu na obszar:

a) umorzenia tej części nieumorzonego kapitału pożyczek według stanu na 1 stycznia 1935 r., która stanowi nadwyżkę ponad 50% przyjętego przy udzielaniu pożyczki szacunku obciążonych nieruchomości, z tem, że w stosunku do dłużników, których nieruchomości

znajdują się pod egzekucją lub którzy oprócz gruntów, obciążonych pożyczkami w listach zastawnych, posiadają jeszcze inne grunty, umorzenie w całości lub części wyżej wymienionej nadwyżki nieumorzonego kapitału pozostawia się uznaniu Państwowego Banku Rolnego;

b) umorzenia według uznania Państwowego Banku Rolnego, całości lub części poszczególnych rat wraz z dodatkiem administracyjnym, poczynając od raty płatnej 1 października 1934 r. w stosunku do dłużników, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi w 1934 r.;

c) umorzenia według uznania Państwowego Banku Rolnego w granicach do 20% nieumorzonego kapitału według stanu na dzień 1 stycznia 1935 r. w stosunku do dłużników, którzy przekazali listy zastawne, opiewające na złote w złocie płatne według równowartości 9/31 grama czystego złota za 1 złotego w złocie, na poczet ceny kupna ziemi po kursie nie wyższym niż 100 złotych za 100 złotych w złocie wartości imiennej;

d) obniżenia oprocentowania w czterech kolejnych ratach amortyzacyjnych o 1½% rocznie, poczynając od raty płatnej 1 października 1934 r., wypłaconych do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pożyczek, ciążących na nieruchomościach powstałych z parcelacji, oraz na innych, których obszar obciążony pożyczką nie przekracza 100 ha;

2) w zakresie kredytu długoterminowego w o-

bligacjach meljoracyjnych Państwowego Banku Rolnego:

a) umorzenia tych części pożyczek w obligacjach meljoracyjnych, wypłaconych przed dniem 1 lipca 1932 r., co do których Państwowy Bank Rolny stwierdzi, że te części pożyczek zużyte były na:

1) budowę odpływów, z wyjątkiem pożyczek udzielonych na przebudowę i budowę gospodarstw rybnych,

2) zmeljorowanie gruntów włączonych przymusowo do obszaru spółek wodnych w tych przypadkach, gdy włączenie takie nie podniosło wartości gospodarstwa,

3) zmeljorowanie gruntów, na których urządzenia meljoracyjne, w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, źle działają z przyczyn niezależnych od dłużników;

b) umorzenia części pożyczek w obligacjach meljoracyjnych w wysokości określonej przez Państwowy Bank Rolny, wypłaconych przed dniem 1 lipca 1932 r., które zużyte zostały na zmeljorowanie gruntów, obciążonych oprócz pożyczek meljoracyjnych i innemi pożyczkami Państwowego Banku Rolnego, o ile łączne obciążenie przekracza 100% szacunku, ustalonego przez Bank przy udzielaniu pożyczek, z tem, że w przypadku nieustalenia tego szacunku przy udzielaniu pożyczek, stosowane będą normy szacunkowe obowiązujące Bank w dniu przyznania pożyczki meljoracyjnej;

c) umorzenia w 10%-tach kapitału pożyczek w

obligacjach meljoracyjnych, wypłaconych przed dniem 1 lipca 1932 r. z tem, że procent powyższy będzie liczony również i od kapitału, który pozostanie po ewentualnem zastosowaniu ulg, przewidzianych powyżej (lit. a) i b));

d) obniżenia oprocentowania w czterech kolejnych ratach amortyzacyjnych o 1½% rocznie poczynając od raty październikowej 1934 r. pożyczek w obligacjach meljoracyjnych wypłaconych do dnia wejścia w życie rozporządzenia niniejszego;

e) umorzenia według uznania Państwowego Banku Rolnego w całości lub części poszczególnych rat wraz z dodatkiem administracyjnym, poczynając od raty płatnej 1-go października 1934 r., w stosunku do dłużników, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi z 1934 r.;

3) w zakresie należności z tytułu reszty ceny kupna gruntów z majątków własnych Państwowego Banku Rolnego — częściowego lub całkowitego umorzenia wszelkich zaległych należności, stosowania obniżenia oprocentowania oraz, w poszczególnych przypadkach, częściowego umorzenia kapitału według zasad zatwierdzonych na wniosek Prezesa Banku przez Ministra Skarbu;

4) w zakresie kredytu krótkoterminowego — stosowania obniżenia oprocentowania oraz innych ulg i umorzeń według zasad, zatwierdzonych na wniosek Prezesa Banku przez Ministra Skarbu.

§ 5. Wysokość sum, przeznaczonych na ulgi przewidziane w poszczególnych punktach § 4 ozna-

czy Minister Skarbu na podstawie przedstawionych przez Prezesa Banku planów oddłużenia, ze wskazaniem sposobu dysponowania sumami przekazanemi na fundusz Oddłużenia.

Plany te powinny obejmować również sumy przeznaczone na obniżenie cen sprzedawanych przez Bank działek z parcelacji własnych majątków w kwocie nie wyższej jednak, niż 3.000.000 zł.

Na wniosek Prezesa Banku Minister Skarbu może w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych udzielać dalszych ulg, nieprzewidzianych w rozporządzeniu niniejszem.

Minister Skarbu oznaczy, na wniosek Prezesa Banku, sposób zużycia sum, pozostałych po wykonaniu planów oddłużenia.

§ 6. Upoważnia się Państwowy Bank Rolny:

1) do odraczania terminów płatności i rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu pożyczek w listach zastawnych, jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe armotyzacyjne pożyczki gotówkowe z okresem umorzenia nieprzekraczającym 40 lat, licząc od dnia 1 stycznia 1938 r. przy oprocentowaniu 4½% w stosunku rocznym;

2) do odraczania terminów płatności i rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 roku z tytułu reszty ceny sprzedaży gruntów z majątków własnych Banku, jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe amortyzacyjne pożyczki gotówkowe z okresem umorzenia nie przekraczającym 40 lat, licząc od dnia 1 stycznia 1938 r. przy oprocentowaniu 4½% rocznie;

3) do odraczania terminów płatności i rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 roku z tytułu kredytów, udzielonych w obligacjach meljoracyjnych, jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe pożyczki amortyzacyjne gotówkowe z okresem umorzenia nieprzekraczającym 30 lat, licząc od dnia 1 stycznia 1938 r. przy oprocentowaniu 4½% w stosunku rocznym.

Zasady ulg przewidzianych w paragrafie niniejszym ustali na wniosek Prezesa Państwowego Banku Rolnego Minister Skarbu.

§ 7. Od zaległości, wymienionych w § 6 odraczanych lub rozkładanych systemem nieamortyzacyjnym nie będą pobierane odsetki za okres czasu od dnia 1 lipca 1934 r. aż do wyznaczonych przez Bank terminów płatności tych zaległości.

Od zaległości wymienionych w § 6 skonwertowanych na pożyczki amortyzacyjne gotówkowe, nie będą pobierane odsetki za czas od 1 lipca 1934 r. do dnia 1 stycznia 1938 r.

§ 8. Od pożyczek konwersyjnych wymienionych w § 6 Państwowy Bank Rolny ma prawo pobierać odsetki zwłoki w wysokości i na warunkach, jak przy pożyczkach udzielanych przez Bank w listach zastawnych lub w obligacjach.

§ 9. Za czynności, związane z udzieleniem ulg przewidzianych w rozporządzeniu nniniejszem, Państwowy Bank Rolny ma prawo pobierać opłaty, których wysokość ustali Minister Skarbu.

Ponadto dłużnicy obowiązani są zwrócić Bankowi zapłacone za nich przez Bank opłaty pisarzy hipotecznych.

II. Bank Gospodarstwa Krajowego.

§ 10. Z dniem 31 grudnia 1934 r. uruchamia się w Banku Gospodarstwa Krajowego Fundusz Oddłużenia, przewidziany art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 839); fundusz ten stanowić będzie własność Banku i będzie uwidoczniony w jego bilansie.

§ 11. Na Fundusz Oddłużenia w Banku Gospodarstwa Krajowego przekazuje się:

1) ze specjalnej waloryzacyjnej rezerwy Banku Gospodarstwa Krajowego sumę zł. 1.733.000,—
2) z innych rezerw Banku Gospodarstwa Krajowego sumę . . zł. 5.500.000,—
3) z lokaty Skarbu Państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego z Państwowego Funduszu kredytowego „F“ . . zł. 4.000.000,—
4) lokaty Skarbu Państwa z funduszów obrotowych na sumę zł. 28.613.237,65
5) oraz inne sumy, które na wniosek Prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego Minister Skarbu przeznaczy na Fundusz Oddłużenia.

§ 12. Upoważnia się Bank Gospodarstwa Krajowego do zastosowania wobec dłużników Banku na rachunek Funduszu Oddłużenia ulg następujących:

1) w zakresie kredytu długoterminowego:

a) umorzenia przedwojennych pożyczek włościańskich b. Polskiego Banku Krajowego we Lwowie,

b) umorzenia pożyczek udzielonych rolnikom na odbudowę zniszczeń wojennych przez b. Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy i b. Państwowy Bank Odbudowy:

całkowitego — w stosunku do Gospodarstw o obszarze nieprzekraczającym 50 ha, oraz

częściowego lub całkowitego, przyznawanego indywidualnie — w stosunku do gospodarstw o obszarze ponad 50 ha,

c) umorzenia w poszczególnych przypadkach części lub całości odsetek zwłoki z dodatkiem administracyjnym od zaległych rat kredytu długoterminowego,

d) umorzenia części lub całości poszczególnych rat wraz z dodatkiem administracyjnym, poczynając od raty płatnej 1 lipca 1934 r., w stosunku do dłużników, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi w 1934 roku;

2) w zakresie kredytu krótkoterminowego — przez stosowanie obniżenia oprocenowania oraz innych ulg i umorzeń.

Zasady udzielania ulg i umorzeń przewidzianych w paragrafie niniejszym ustali na wniosek Prezesa Banku Minister Skarbu.

§ 13. Wysokość sum przeznaczonych na ulgi przewidziane w poszczególnych punktach § 12 oznaczy Minister Skarbu na podstawie przedstawionych przez Prezesa Banku planów oddłużenia, ze wskazaniem sposobu dysponowania sumami przekazanemi na Fundusz Oddłużenia.

Na wniosek Prezesa Banku Minister Skarbu może udzielić dalszych ulg nieprzewidzianych rozporządzeniem niniejszem.

Minister Skarbu oznaczy na wniosek Prezesa Banku sposób zużycia sum pozostałych po wykonaniu planów oddłużenia.

§ 14. Upoważnia się Bank Gospodarstwa Krajowego do odraczania i rozkładania na raty na zasadach określonych na wniosek Prezesa Banku przez Ministra Skarbu zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 roku z tytułu pożyczek w listach zastawnych, jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe amortyzacyjne pożyczki gotówkowe z okresem umorzenia nieprzekraczającym 40 lat, licząc od dnia 1 stycznia 1938 roku przy oprocentowaniu 4½% w stosunku rocznym.

§ 15. Od pożyczek konwersyjnych, wymienionych w § 14 Bank Gospodarstwa Krajowego ma prawo pobierać odsetki zwłoki w wysokości i na warunkach, jak przy pożyczkach udzielanych przez Bank w listach zastawnych.

§ 16. Za czynności związane z udzieleniem ulg przewidzianych w rozporządzeniu niniejszem Bank Gospodarstwa Krajowego ma prawo pobierać opłaty, których wysokość ustali Minister Skarbu.

Ponadto dłużnicy obowiązani są zwrócić Banko-

wi wypłacone za nich przez Bank opłaty pisarzy hipotecznych.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 17 grudnia 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 969:

o opłatach sądowych, notarjalnych i pisarzy hipotecznych, za czynności, związane z działalnością Banku Akceptacyjnego.

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Mnistra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 973) zarządzam co następuje:

§ 1. Wypisy, odpisy, zaświadczenia, wyciągi i inne dokumenty, wydawane przez sądy dla zrealizowania celów, objętych ustawą z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucyj kredytowch, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych, w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 973) — wolne są od opłat sądowych i hipotecznych.

Wszelkie wnioski i wpisy hipoteczne, mające na celu zabezpieczenie wierzytelności, objętych układami, przewidzianemi w art. 1 ustawy powołanej w u-

stępie poprzedzającym, jak również mające na celu ujawnienie cesji wierzytelności na rzecz Banku Akceptacyjnego lub instytucji wskazanej przez ten bank oraz ujawnienie wzmianek przewidzianych w art. 10 ust. 3 tejże ustawy, są wolne od opłat sądowych i hipotecznych (należności intabulacyjnych).

§ 2. Opłaty pisarzy hipotecznych, przypadające za czynności wymienione w paragrafie poprzedzającym, jak również wynagrodzenie notarjuszów za sporządzenie aktów i innych dokumentów, pozostających w związku z temi czynnościami — będą pobierane w wysokości połowy przepisanych stawek. Od wzmianki, określonej w art. 10 ust. 3 ustawy powołanej w ustępie pierwszym paragrafu poprzedzającego, pisarze hipoteczni pobierać będą połowę opłaty stałej, przewidzianej w § 1 pkt. 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1924 r. o taksie dla pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 264).

§ 3. Wypisy, odpisy, zaświadczenia, wyciągi i inne dokumenty, korzystające z ulg wymienionych w paragrafach poprzedzających, mogą być używane jedynie do celów, dla których zostałe wydane. Cel ten winien być zaznaczony na wydanym dokumencie.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU ORAZ ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.

z dnia 14 grudnia 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 983

o zaliczeniu gospodarstw wiejskich do grupy A i B w związku z konwersją i uporządkowaniem długów rolniczych.

Na podstawie art. 3, ust. (1) pkt. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) zarządza się co następuje:

§ 1. W województwach: wileńskiem, nowogródzkiem, poleskiem; w powiatach: lubomelskim, kowelskim, sarneńskim, kostopolskim i w części powiatu łuckiego, położonej na północ od linji kolejowej Kowel — Równe województwa wołyńskiego —

do grupy A zalicza się gospodarstwa wiejskie o obszarze do 100 ha,

do grupy B zalicza się gospodarstwa wiejskie o obszarze do 1.000 ha.

§ 2. W województwach: pomorskiem, tarnopolskiem, stanisławowskiem; w powiatach: włodzimierskim, horochowskim, dubieńskim, równieńskim, zdołbunowskim i krzemienieckim oraz w części powiatu łuckiego, położonej na południe od linji kolejowej

Kowel — Równe województwa wołyńskiego; w powiatach: lubaczewskim, rawskim, sokalskim, jaworowskim, żółkiewskim, przemyskim, miścickim, gródeckim, lwowskim, dobromilskim, samborskim, rudeckim, bóbreckim, sanockim, leskim, turczańskim i drohobyckim województwa lwowskiego; w powiatach: włoszczowskim, koneckim i opoczyńskim województwa kieleckiego; w powiecie przasnyskim województwa warszawskiego; w powiatach: ostrołęckim, szczuczyńskim, augustowskim, suwalskim, białostockim, sokólskim, grodzieńskim, bielskim i wołkowyskim województwa białostockiego; w powiatach: biłgorajskim, bialskim i włodawskim województwa lubelskiego —

do grupy A zalicza się gospodarstwa wiejskie o obszarze do 75 ha,

do grupy B zalicza się gospodarstwa wiejskie o obszarze do 750 ha.

§ 3. Rozporządzenia wydawane na podstawie art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), mogą przewidywać podwyższenie granic obszaru gospodarstw wiejskich, zaliczanych do grupy A i B w okręgach, nieobjętych rozporządzeniem niniejszem.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH.
ROZPORZĄDZENIE

z dnia 10 stycznia 1935 r.

Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 22.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie opłat i kosztów postępowania przed urzędami rozjemczemi do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 30 i 35 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich — w brzmieniu ustalonem w obwieszczeniu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 974) zarządza się co następuje:

§ 1. Powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia artykuły odnoszą się do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), paragrafy zaś — do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. Opłaty w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi są następujące:

1) wpis,

2) opłata kancelaryjna.

Ponadto pobiera się koszty postępowania.

§ 3. Opłaty i koszty postępowania należy uiszczać w gotówce. Urząd rozjemczy nie podejmie żadnej czynności, jeżeli strona obowiązana do uiszczenia opłaty obowiązku tego nie dopełni.

Urząd rozjemczy może zwolnić całkowicie lub częściowo od obowiązku uiszczenia opłat osoby, które poniosły straty majątkowe z powodu klęski żywiołowej, jeżeli osoby te przedstawią zaświadczenie właściwego starosty, stwierdzające wysokość strat.

§ 4. Wpis jest stosunkowy i stały.

§ 5. Wpis stosunkowy pobiera się od wniosku o wszczęcie postępowania w sprawach wymienionych w § 6 i wynosi — z wyjątkiem przypadków określonych w § 7 — 1½% wartości przedmiotu postępowania, przyczem każde rozpoczęte 100 zł. tej wartości liczy się za pełne.

Jeśli wartość przedmiotu postępowania przewyższa kwotę 50.000 złotych, wpis stosunkowy wynosi od pierwszych 50.000 zł. — 750 zł. od nadwyżki — 1%.

§ 6. Wartość przedmiotu postępowania stanowi w sprawie:

1) o ustalenie terminu lub terminów spłaty długu (art. 46 i 49) — suma długu,
2) o obniżenie należności wierzyciela (art. 50, 51, 53, 54 i 57) — suma, o którą należność ulec ma obniżeniu,
3) o uchylenie prawa spłaty długu papierami wartościowemi (art. 17) — suma długu,
4) o ustalenie pozorności czynności prawnej

i wykreślenie wpisów hipotecznych (art. 59) — suma mająca ulec wykreśleniu,

5) o rozwiązanie umowy sprzedaży i ustalenie rozrachunku z tego tytułu (art. 55) — umówiona cena sprzedaży,

6) o uznanie umowy dzierżawy za nieistniejącą (art. 52) — suma czynszu dzierżawnego za okres jednego roku,

7) o przedterminowe rozwiązanie umowy dzierżawy (art. 58) — suma czynszu dzierżawnego za okres jednego roku,

8) o uchylenie lub ograniczenie odpowiedzialności poręczycieli lub ustanowienie zabezpieczenia (art. 60) — suma, którą poręczono,

9) o uznanie przedwstępnej umowy sprzedaży lub umowy sprzedaży za nieistniejące (art. 52) — umówiona cena sprzedaży,

10) o wydanie zaświadczenia co do długów podlegających rozłożeniu na spłaty z mocy samego prawa (art. 44 i 45 ust. (3)) — suma, co do której ma być wydane zaświadczenie,

11) o uchylenie skutków zalegania z zapłatą (art. 47 ust. (3)) — suma zaległości po dzień wniesienia wniosku.

§ 7. W sprawach, wymienionych w § 6 pkt. 6—8 wpis stosunkowy wynosi 1%, a w sprawach wymienionych w pkt. 9— 11 — ½% wartości przedmiotu postępowania.

§ 8. W przypadkach, gdy ustalenie wartości przedmiotu postępowania nie jest możliwe przed rozpoznaniem wniosku,, przewodniczący urzędu rozjemczego określi wysokość zaliczki, jaką wnioskodawca będzie obowiązany uiścić przed rozpoczęciem czyn-

ności urzędu. W orzeczeniu kończącem postępowanie urząd rozjemczy określi sumę wpisu, uwzględniając pobraną zaliczkę.

§ 9. Suma wpisu stosunkowego nie może wynosić w powiatowym urzędzie rozjemczym mniej niż 2 złote, a w wojewódzkim urzędzie rozjemczym — mniej niż 10 złotych.

Jeżeli suma wpisu stosunkowego w postępowaniu przed powiatowym urzędem rozjemczym przewyższa 50 zł. a w postępowaniu przed wojewódzkim urzędem rozjemczym 500 zł, — wnioskodawca uiści tymczasowo wpis w wysokości kwot wymienionych, nadwyżkę zaś urząd rozjemczy może obniżyć według własnego uznania, biorąc pod uwagę finansową sytuację wnioskodawcy. Ustaloną przez urząd rozjemczy nadwyżkę ponad kwotę uiszczoną tymczasowo wnioskodawca winien wpłacić w ciągu 14 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem umorzenia sprawy.

§ 10. Na żądanie strony zwraca się połowę wpisu stosunkowego w razie cofnięcia wniosku przed rozpoczęciem rozprawy oraz w przypadku zawarcia ugody.

Jeżeli strony zgodnie wniosą o wszczęcie postępowania wyłącznie w celu zawarcia ugody, pobiera się opłatę w wysokości piątej części wpisu stosunkowego obliczonego od wartości przedmiotu ugody.

§ 11. We wszystkich sprawach, niewymienionych w § 6, pobiera się od wniosku o wszczęcie postępowania wpis stały, który wynosi w postępowaniu przed wojewódzkim urzędem rozjemczym 30 zł., a przed powiatowym urzędem rozjemczym — 5 zł.

Wpis stały od wniosku w sprawie o uchylenie

zastosowania ulg w odniesieniu do posiadacza gospodarstwa grupy B (art. 48), lub o zaliczenie gospodarstwa ogrodniczego, prowadzonego na obszarze do 50 ha, do grupy B (art. 3 ust. (3)), wynosi 75 zł.

§ 12. Jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania obejmuje kilka spraw podlegających opłacie wpisu stosunkowego lub kilka spraw podlegających opłacie wpisu stałego, wówczas pobiera się opłatę w wysokości sumy wszystkich wpisów stosunkowych lub sumy wszystkich wpisów stałych. Suma wpisów stałych nie może jednak przewyższać w powiatowym urzędzie rozjemczym 15 zł, a w wojewódzkim urzędzie rozjemczym 90 zł.

Jeżeli wniosek o wszczęcie postępowania obejmuje kilka spraw, z których jedne podlegają opłacie wpisu stosunkowego, inne zaś opłacie wpisu stałego, wówczas oblicza się osobno sumę wszystkich wpisów stosunkowych i sumę wszystkich wpisów stałych, a pobiera się tytułem opłaty jedynie tę sumę, która jest wyższa.

§ 13. Za wypisy, odpisy, zaświadczenia, wyciągi oraz inne dokumenty, wydawane przez urząd rozjemczy pobiera się opłatę kancelaryjną: w powiatowym urzędzie rozjemczym w wysokości 50 groszy, w wojewódzkim urzędzie rozjemczym w wysokości 1 zł — za każdą stronę wydanego dokumentu, przyczem każda rozpoczęta strona liczy się za całą. Za pisma doręczane z urzędu nie pobiera się opłaty kancelaryjnej.

§ 14. Do kosztów postępowania należą:

1) należności świadków, biegłych i tłumaczów,
2) opłaty należą innym władzom, urzędom i instytucjom,
3) koszty doręczeń wezwań, zawadomień i t. p.,

4) koszty ogłoszeń w pismach,
5) koszty, połączone z wykonaniem przez urząd rozjemczy czynności poza jego siedzibą.

§ 15. Wynagrodzenia świadków, biegłych oraz tłumaczów, wezwanych przez urząd rozjemczy, ustala urząd rozjemczy według własnego uznania, uwzględniając konieczne wydatki, związane z ich stawiennictwem i z ewentualną stratą zarobku oraz z pracą, wykonaną na żądanie urzędu rozjemczego.

§ 16. Strona, która wniosła o dokonanie czynności, połączonej z wydatkami, obowiązana jest złożyć zaliczkę na pokrycie kosztów postępowania. Jeżeli strony wspólnie wniosły o dokonanie czynności lub urząd rozjemczy z urzędu czynność zarządził, zaliczkę uiścić winny strony w równych częściach lub w innym stosunku według uznania urzędu rozjemczego. Urząd rozjemczy oznaczy wysokość zaliczki i termin jej złożenia. Wykonanie czynności zależne jest od uiszczenia zaliczki.

§ 17. Do uiszczenia opłat i kosztów postępowania obowiązana jest strona, która wniosła o podjęcie czynności. Gdy o podjęcie czynności wniosły zainteresowane strony wspólnie, obowiązek uiszczenia należności może urząd rozjemczy rozłożyć pomiędzy te strony.

§ 18. Opłaty, pobierane przez powiatowy urząd rozjemczy, wpływają do kasy powiatowego związku samorządowego na odrębny rachunek powiatowego urzędu rozjemczego. 10% wpływów z tytułu opłat powiatowy urząd rozjemczy przekazuje co miesąc ze swego rachunku na rzecz Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

Opłaty, pobierane przez wojewódzki urząd rozjemczy wpływają na dochód Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z wyjątkiem 10% należności z powyższego tytułu, które wpływają na rzecz Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

§ 19. W postępowaniu ze skargi o uchylenie orzeczenia urzędu rozjemczego opłaty i koszty postępowania pobiera bezpośrednio sąd okręgowy.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Jednocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 10 czerwca 1933 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w sprawie opłat w postępowaniu przed urzędami rozjemczemi do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 343) wraz z późniejszemi zmianami.

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY.

zestawił Mgr. Rosenstock.

Liczby oznaczają artykuły rozporządzenia o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczyrh, z literą U artykuły ustawy o urzędach rozjemczych, z literą p paragrafy rozporządzenia o oznaczaniu papierów wartościowych i ich kursów, z literą I paragrafy rozp. o udzielaniu pomocy instytucjom kredyt., z literą u rozp. o ulgach w spłacie długów w bankach państw., z literą O rozp. o opłatach w post. przed urzędami rozjemczemi.

A

Adnotacja U 16,

B

Banki:
— Akceptacyjny 38, 2 I, i n.
— Gospodarstwa Krajowego 1 p, 10 u—17 u,
— hipoteczny 1 p,
— Polski 6,
— Rolny 95, 1 p, 1 u—9 u,
Bezpieczeństwo wierzytelności 46, 61,
Biegły 55,
Biura finansowo-rolne 100—113,

C

Cena:
— obniżenie 54, 55, 56
— przybycia 95,
— wygórowana 50,
— wywołania 94,
Ciężar wieczysty 24,
Czynsz 57,
Czynszownicy 56,

D

Dług
— data powstania 4, 6, 8,
— domniemanie 1,
— do 500 zł. 1 p,
— hipoteczny 19—39, 45, 55,
— niepłatny 62,
— rodzinny 53,
— spadkowy 53,
— wekslowy 50,
— z indosu 1,
— z poręczenia 1,
— z nabycia gosp. wiejsk. 1,
— z prowadzenia gosp. wiejskich 1,
Dochodzenia U 17,
Domniemanie 1, 18,
Działy 1, 53,
Dzierżawa 9 I,

E

Egzekucja 72, 75, U 16,

F

Fundusz oddłużenia 1 u, 10 u
— wysokość 2 u, 11 u,

G

Galic. Kasa Oszcz. 6,
Gospodarstwo wiejskie 2,
— dzierżawa 2, 9 I,
— grupy 1 I, 5 I,
patrz rozp. o zaliczaniu gosp. wiejsk.
— hodowlane 2,
— leśne 2,
— obszar 3, 8, 1 I, 5 I,
— podział 3, 8,
— pszczelne 2,
— rolne 2,
— rybne 2,
Grupy gosp. wiejskich 1 I
patrz rozp. o zaliczaniu gosp. wiejsk.
Grzywna U 7, U 9, U 28, U 30

H

Hipoteczny dług 19—39 45, 55,
Hipoteka U 16, 11 I,

I

Instytucje
— komunalne 6, 16,
— kredytu długoterm. 6, 16 18—39,
— kredytowe w likwidacji 4 I,
— państwowe 6 16,
— publicznego prawa 12, 16
— ubezpieczeń społ. 6, 16,
— wierzycielskie 4 I, 5 I,
Inwentarz 57,

J

Jawność postęp. U 2,

K

Komitet finans. roln. U 4,
Komitet konwersyjny 6 I,
Kompensata 9, 50,
Kompetencje urzędów rozjemczych 6, 8, 9, 17, 18, 28, 44, 47—66, 71—76, 82, 85, 87, 88, 91, 92, 105, U 3, U 5, U 11,
Konwersja 18, 19, 22, 23 26, 27, 29, 30, 31, 33, 34, 35,
Konwersyjny komitet 6 I,
Koszty
— postęp. przed urzędem rozjemczym U 30, 20, 130, 140,
— postęp. w sądzie okręg. U 32,
— powyżej 20% 51,
— ugody U 31, 100
— utworzenia urz. rozjem. 29
Kredyt długoterminowy 6, 16, 18—39,
Kurs listów zast. 18, 1 p,

L

Lichwa 50,
Licytacja 93—99,
Lista wierzycieli 76,

Ł

Ławnicy U 4,

M

Małżonek 18,
Mianowanie członków urz. rozjem. U 4, U 6,

N

Nabycie 54—56,
Nadzorca 76,
Nadzór nad urz. rozjem. U 33
Nieletni 67,
Niestawiennictwo U 17, U 18,

Nieważność orzeczenia urz. rozjem. U 26,
Nieużytki 3,
Notarjusz 27, 28,

O

Oblig 4,
Obligacje państw. 1 p
Obniżenie długów 53—56,
— oprocentowania 4 u,
Ochrona dzierżawców drobnych 40,
Odmowa
— przedstawienia dokumentu U 18,
— przysięgi U 18,
— wyjaśnień U 18,
Odnowienie 4,
Odsetki
— konwersji 29,
— przy rozłożeniu długu ipso iure 41, 42, 46,
— stopa 50,
— ukryte 50,
Odszkodowanie 17, 46 58,
Odwołanie
— dłużników 6 I,
— od nałożonej grzywny U 18
— od orzecz. urz. rozjem U 26, U 27,
Okazanie dokumentów U 15
Okres karencji 13 I,
Opinja 81, 93, U 15,
Opłaty
— kancelaryjne 2 O, 13 O,
— stemplowe 110 U 23, U 25
— w post. przed urz. rozjem. 2 O i nast.
— zwolnienia 2 O,
Orzeczenia
— sądowe 10,
— urzędu rozjem. 46, U 24—U 28,
Ostrzeżenie hipot. 19, 72, 75, U 16,
Oszacowanie 54, 64,

P

Papiery wartościowe 13—17, 1 p, 11 I,
— banków państwowych 1 p,
— państwa 1 p,
Parcelacja 54, 55, 81,
Pełnomocnik U 17,
Podstawa szacunku 8 I,
Podział gospod. wiejsk. 3, 8, (patrz Rozp. Min. o zaliczeniu gosp. wiejsk. do do grupy A i B).
Pomoc
— prawna U 19,
— Skarbu Państwa 4 I, 9 I 10 I, 16 I, 17 I,
Poręka 1, 60,
Posiadacz gosp. wiejsk. 1,
Postępowanie przed urz. rozjem. U 14—U 22,
— dochodzenia U 17,
— dowody U 21,
— jawność U 20,
— niestawiennictwo stron U15, U 17,
— obecność stron U 17,
— okazanie dowodów piśmiennych U 15
— opinja o sile gospod. U 15,
— ostrzeżenie U 16,
— protokóły U 22,
— przysięga stron U 17,
— termin rozprawy U 17,
— wniosek U 14,
— wezwanie świadków U 17,
— zabezpieczenie U 16,
— zawieszenie egzekucji U 16

Postępowanie układowe i likwidacyjne 93—99,
— cena kupna 95,
— cena wywołania 94,
— licytacja 93—99
— lista wierzycieli 76,
— nadzór 76,
— nieletni 67,
— odmowa zatwierdzenia układu 85,
— odrzucenie wniosku 74,
— ostrzeżenie 72, 75,
— oszacowanie 64,
— otwarcie post. 69—76,
— parcelacja 81, 86,
— potrącenia 78,
— prawo pierwokupu 95,
— projekt układu 81,
— przejęcie 97,
— przymus likwidacji 90,
— sprawdzenie wierzytelności 76—80,
— stan majątkowy 71,
— stopień zadłużenia 63,
— układowe postęp. 69—89,
— wniosek 70, 71,
— zawieszenie 72,
— zgłoszenie wierzytelności 82—84,
Potrącenia 9, 59,
Pożyczka Budowlana 1 p,
— 6% wewnętrzna 1 p,
— Narodowa 1 p,
Praca 7,
Prawo pierwokupu 95,
Prawomocność U 32,
Proces 75, U 16,
Protokół U 22,
Przedsiębiorstwa 6,
Przemysłowy zakład 2,
Przesłuchanie U 17,

R

Rachunek bieżący 4,
Regres 50,
Rejestr Banku Akceptacyjnego 20 I,
Renta 7,
Rolniczy zawód 1,
Rozłożenie na raty 40—48,
Rozwiązanie dzierżawy 58,
Rzemieślnik 7,

S

Samorząd 6,
Segregacja 39 54,
(ob. Rozp. o segregacji),
Serwituty 3, 24,
Siła wyższa 47,
Skala spłat 13 I, 14 I,
Skarb Państwa 6, 12, 37, 95, 4 I, 7 I, 9 I 10 I,
Skarga o uchylenie orzeczenia 19 O, U 26,
Skuteczność ulg 5,
Spadek 3,
Spółdzielnie kredyt. 6, 16 I,
— rolnicze 3 I,
Sprzedaż ruchomości 50,
Stopień zadłużenia 63,
Szacunek 8 I 9 I,

T

Tow. Kredyt. Ziemskie 1 p,
Treść orzeczenia U 25,
Tytuł wierzytelności 1,

U

Uchylenie orzeczenia U 26,
— ulg 11, 17, 47, 48,
Ugoda 41, U 13, U 23, 10 O,
Układ konwersyjny 3 I, 10 I,
— rozwiązanie 15 I, 16 I,
— sposób zabezpieczenia 11 I, 14 I,

— w grupie B 9 I, 11 I, 13 I,
— w grupie A 9 I, 11 I, 13 I,
— w grupie C 14 I,
— wypowiedzenie 15 I,
— z dzierżawcami 9 I, 13 I,
Ulgi 4 u,
— konwersja na długoterm. kred. 18—39,
— urząd rozjemczy 20, 46—62,
— w grupie A 4 u,
— zapłata pap. wart. 13—17, (patrz rozp. o oznaczeniu pap. wart.),
— z samego prawa 40—48
Umorzenie całkowite lub częściowe 4 u, 12 u,
Umowa
— o dzieło 7,
— o pracę 7,
— pozorna 59,
— unieważnienie 52, 55,
Uwolnienie od spłat
— stemplowych 110, U 23, U 25,
— innych patrz rozp. o opłatach notar. i pis. hip.
Urzędnik U 18,
Użytkowca 2.

W

Waluta 5,
Warsztaty 2,
Wartość przedmiotu postępowania 6 O,
Wartościowe papiery 13—17, patrz rozp. o oznaczaniu pap. wart.
Weksel 50,
Wezwania U 17,
Wierzytelność 3 I,
— nieściągalna 10 I, 18 I,
— nowa 10 I,
Wojewoda 81, 93,
Wpis 2 O,
— łączny 12 O,
— minimum 8 O,
— piąta część 10 O,
— stały 11 O,
— tymczasowy 8 O,
— wysokość 4 O, 5 O,
— zwrot połowy 10 O,
Współzobowiązany 5,
Wykreślenie hipot. 52
Wyłączenie członka urz. rozjem. U 13,
Wymiar 7,
Wynagrodzenie
— szkód 17, 46, 58,
— za pracę 7,
Wypowiedzenie układu konwers. 15 I,

Z

Zabezpieczenie
— hipoteczne 60,
— inne 11 I,
— wniosku U 16.
Zadłużenie ponad 75% 48,
Zakres działania komitetu konwers. 6 I,
Zaliczenie gosp. wiejskich do grup 3, 8,
patrz rozp. o zaliczaniu gosp. wiejsk.
Zapłata 13, 14, 17, 43,
Zarachowanie 13,
Zaskarżenie orzecz. U 26, U 27,
Zawieszenie
— egzekucji 72 U 16,
— postępowania U 16,
Zdolność prawna 67,
Zespół orzek. U 12, U 13,
Zgłoszenie wierzytelności 77,

SPIS RZECZY.

1. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych z 24. X. 1934 Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841.
2. Ustawa o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich z dnia 28. marca 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 974/1934.
3. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskch oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych, z dnia 24. X. 1934, Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 839.
4. Ustawa o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych z dnia 24. marca 1933 Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 973/1934
5. Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej o pierwszeństwie hipotecznem i konwersji zaległości od pożyczek instytucyj kredytu długoterminowego z 27. X. 1932. Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 810.
6. Obwieszczenie Min. Roln. i Ref. Rol. zawierające jednolity tekst Rozp. Prez. Rzplitej

w sprawie segregacji wierzytelności (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 424/1933).

7. Rozp. Prez. Rzplitej o przejmowaniu na własność Państwa gruntów z 28. X. 1933. Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 658
8. Rozp. Min. Skarbu w sprawie oznaczania papierów wartościowych i ich kursów przy spłacie długów rolniczych z 27. XI. 1934. Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 948.
9. Rozp. Min. Skarbu o zasadach udzielenia pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności Rolniczych z 11. XII. 1934. Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 967.
10. Rozp. Min. Skarbu w sprawie wykonania rozp. Prez. Rzplitej z 24. X. 1934. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych z 12. XII. 1934. Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 968.
11. Rozp. Min. Spraw. o opłatach sądowych, notarjalnych i pisarzy hipotecznych za czynności związane z działalnością Banku Akceptacyjnego z 17. XII. 1934. Dz. U. R. P. Nr. 109, poz. 969.
12. Rozp. Min. Skarbu oraz Rol. i Ref. Rol. o zaliczeniu gosp. wiejskich do grupy A i B w związku z konw. i uporz. długów rolniczych z dnia 14. XII. 1934. Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 983
13. Rozp. Min. Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie opłat i kosztów post. przed urzędami rozjem.

CZYTELNIA PRAWNICZA

Księgarnia Nakładowa
Dr. MAKSYMILJAN BODEK
LWÓW, UL. BATOREGO 12.

Dr. Richter i Dr. Zarwincer: Prawo oddłużeniowe dla rolnictwa wyd. II. uzupełnione 4·50 zł. — opr. 5·50
Poliszewski: Przepisy o kosztach sądowych 2·50 opr 3·20
Rozporz. o wierzytelnościach w walut. zagr. —.70
Kodeks Handlowy 2·50 opr. 3·—
Ustawa o Spółdzielniach
Przyjaciel adwokata 1934. Wykaz czasokresów i t. p. według Kodeksu Zobowiązań, Kodeksu Handlowego i innych ustaw 1.—
Ordynacja Podatkowa Ustawa z dnia 23 marca 1934 0.80
Kodeks zobowiązań z przepisami wprow. i dokł. skorowidzem alfabetycznym 2.10
Prawo o ubezpieczeniu społecznem 1933 r. 2.—
Mgr. S. Gottlieb: Samorząd Polski 1933 r. z komentarzem 2.25
Ustawa o funduszu pracy 0.80
Dr. L. Laniewski: Materjalne prawo karno-administracyjne 1933 r. 5.—
Dr. J. Balken-Neuman: Zarys polskiego postępowania cywilnego (proces) 2.40
Dr. A. Laniewski i K. Sobolewski: Zarys polskiego prawa karnego 1933 3.—
Kodeks postępowania cywilnego całość (cena zni[illegible]
Cz. I: art. 1—507, przep. wprow., utrzyma[illegible] cy przepisy proceduralne austr., dokład[illegible] rowidz
Cz II: art. 508—864, przep. wprow., instr. [illegible] morników, rozp. o opisie nieruchomości, taksa komorników 1.80
Dr. J. Reinhold: Austr. ustawa hipoteczna i ustawy dodatkowe, wyd. z r. 1933 2.50
Kodeks postępowania karnego (jak wyżej) z obszernym komentarzem wiceprokuratorów Sądu Apelacyjnego we Lwowie K. Sobolewskiego i Dra A. Laniewskiego i orzecz. S. N. wyd. III. 5.—
w eleganckiej oprawie w półpłótno z złoceniami 6.—

Katalogi prawnicze wysyła się na żądanie bezpłatnie.

PRAWO ODI[illegible]ENIOWE DLA ROLNICTWA.